

07.12.2022

Kokousaika 07.12.2022 16:00 - 18:48

Kokouspaikka Kaupunginvaltuuston istuntosali, Aleksanterinkatu 20

Läsnä

Jäsenet

Diarra, Fatim	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja saapui 17:23, poissa: 311 - 317 §, osa 318 §
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheen- johtaja
Torsti, Pilvi	kaupunginvaltuuston 2. varapuheen- johtaja
Vartiainen, Juhana	pormestari
Arhinmäki, Paavo	apulaispormestari
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
Sazonov, Daniel	apulaispormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
Ahde, Hilikka	
Ahmed, Mahad	
Alametsä, Alviina	
Alanko-Kahiluoto, Outi	
Arajärvi, Pentti	
Biaudet, Eva	
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Castrén, Maaret	
Ebeling, Mika	
Gebhard, Elisa	
Haglund, Mia	
Hakola, Juha	
Harakka, Timo	
Harjanne, Atte	saapui: 16:07, poissa 311 §
Heinäluoma, Eveliina	
Hiltunen, Titta	
Holopainen, Mari	
Honkasalo, Veronika	
Huff, Shawn	
Hyttinen, Nuutti	
Iskanius, Anniina	
Jalovaara, Ville	
Jungner, Mikael	
Kaleva, Atte	

07.12.2022

Karhuvaara, Arja	
Kari, Emma	
Kauppila, Elina	
Kivekäs, Otso	
Kivelä, Mai	
Kolbe, Laura	
Kopra, Pia	
Korpinen, Laura	
Korpinen, Sini	
Lindgren, Minna	
Makkonen, Teija	
Meri, Otto	
Mutttilainen, Sami	
Muurinen, Seija	
Månsson, Björn	
Nevanlinna, Tuomas	
Niskanen, Dani	
Nuorteva, Johanna	
Ohisalo, Maria	poistui 17:23, poissa: osa 318 §, 319 - 322 §
Packalén, Tom	
Pajula, Matias	
Pakarinen, Pia	
Pasanen, Amanda	
Peltokorpi, Terhi	
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Rantanen, Mari	
Rantanen, Tuomas	
Rautava, Risto	
Ruuhonen-Lerner, Pirkko	
Rydman, Wille	saapui 16:04, poissa 311 §
Said Ahmed, Suldaan	
Sarkomaa, Sari	
Sauri, Pekka	
Saxberg, Mirita	
Soininvaara, Osmo	
Suomalainen, Nina	
Taipale, Ilkka	
Tuomioja, Erkki	
Valtonen, Elina	poistui 18:32, poissa: 321 - 322 §
Vanhanen, Reetta	
Vepsä, Sinikka	
Vierunen, Maarit	
Yanar, Ozan	saapui 17:04, poissa: 311 - 316 §

07.12.2022

Asko-Seljavaara, Sirpa	varajäsen
Hagman, Oona	varajäsen
Korkkula, Vesa	varajäsen
Laaksonen, Heimo	varajäsen
	saapui 18:32, poissa: 311 - 319 §
Majok, Ajak	varajäsen
Miettinen, Nina	varajäsen
	saapui 16:07, poistui 17:04, poissa 311 § ja 317 - 319 §
Paunio, Mikko	varajäsen
Pennanen, Petrus	varajäsen
Perunka, Sanna-Leena	saapui 16:07, poissa 311 §
	varajäsen
Rissanen, Laura	varajäsen
	saapui 16:16, poissa: 311 - 313 §, osa 314 §
Wallgren, Thomas	varajäsen
Vesikansa, Sanna	varajäsen

Muut

Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Lehmuskoski, Ville	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Remes, Kirsi	hallintojohtaja
Kivelä, Liisa	viestintäjohtaja
Rinkineva, Marja-Leena	elinkeinojohtaja
Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja
Peltonen, Antti	hallintopäällikkö
Rautio, Susanna	viestintäpäällikkö
Rope, Jenni	kaupunginlakimies
Hyttinen, Hannu	johtava kaupunginsihteeri
Menna, Lauri	johtava asiantuntija
Nelskylä, Maria	kaupunginsihteeri
Rimpilä, Katja	kaupunginsihteeri
Vallittu, Anja	kaupunginsihteeri
Villeneuve, Anna	erityisasiantuntija
Kentala, Julianna	erityisavustaja
Keränen, Mira	erityisavustaja
Leino, Antti	erityisavustaja
Loima, Maria	erityisavustaja
Nurmela, Jeremias	erityisavustaja
Heinonen, Marjukka	ylikielenkääntäjä
Taipale, Anna	kielenkääntäjä
Krogell-Magni, Pi	viestintäpäällikkö
Hopeakunnas, Maisa	viestintäasiantuntija
Snellman, Johanna	viestintäasiantuntija

07.12.2022

Puheenjohtaja

Harry Bogomoloff

kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

311 - 317 §, osa 318 §

Fatim Diarra

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
osa 318 §, 319 - 322 §

Pöytäkirjanpitäjä

Lauri Menna

johtava asiantuntija

311 - 315 §, osa 319 §, 320 - 322 §

Antti Peltonen

hallintopäällikkö

316 - 318 §, osa 319 §

07.12.2022

Tid 07.12.2022 16:00 - 18:48

Plats Stadsfullmäktiges sessionssal, Alexandersgatan 20

Närvarande

Ledamöter

Diarra, Fatim	stadsfullmäktiges ordförande anlände 17:23, frånvarande: 311 - 317 §, delvis 318 §
Bogomoloff, Harry	stadsfullmäktiges I vice ordförande
Torsti, Pilvi	stadsfullmäktiges II vice ordförande
Vartiainen, Juhana	borgmästare
Arhinmäki, Paavo	biträdande borgmästare
Razmyar, Nasima	biträdande borgmästare
Sazonov, Daniel	biträdande borgmästare
Sinnemäki, Anni	biträdande borgmästare
Ahde, Hilikka	
Ahmed, Mahad	
Alametsä, Alviina	
Alanko-Kahiluoto, Outi	
Arajärvi, Pentti	
Biaudet, Eva	
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Castrén, Maaret	
Ebeling, Mika	
Gebhard, Elisa	
Haglund, Mia	
Hakola, Juha	
Harakka, Timo	
Harjanne, Atte	anlände 17:04, frånvarande: 311 §
Heinäluoma, Eveliina	
Hiltunen, Titta	
Holopainen, Mari	
Honkasalo, Veronika	
Huff, Shawn	
Hyttinen, Nuutti	
Iskanius, Anniina	
Jalovaara, Ville	
Jungner, Mikael	
Kaleva, Atte	
Karhuvaara, Arja	
Kari, Emma	

07.12.2022

Kauppila, Elina
Kivekäs, Otso
Kivelä, Mai
Kolbe, Laura
Kopra, Pia
Korpinen, Laura
Korpinen, Sini
Lindgren, Minna
Makkonen, Teija
Meri, Otto
Muttalainen, Sami
Muurinen, Seija
Månsson, Björn
Nevanlinna, Tuomas
Niskanen, Dani
Nuorteva, Johanna
Ohisalo, Maria

avlägsnade sig 17:23, frånvarande:
delvis 318 §, 319 - 322 §

Packalén, Tom
Pajula, Matias
Pakarinen, Pia
Pasanen, Amanda
Peltokorpi, Terhi
Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Rantanen, Mari
Rantanen, Tuomas
Rautava, Risto
Ruuhonen-Lerner, Pirkko
Rydman, Wille
Said Ahmed, Suldaan
Sarkomaa, Sari
Sauri, Pekka
Saxberg, Mirita
Soininvaara, Osmo
Suomalainen, Nina
Taipale, Ilkka
Tuomioja, Erkki
Valtonen, Elina

anlände: 16:04, frånvarande: 311 §

Vanhanen, Reetta
Vepsä, Sinikka
Vierunen, Maarit
Yanar, Ozan

avlägsnade sig 18:32, frånvarande:
321 - 322 §

anlände 17:04, frånvarande: 311 -
316 §

07.12.2022

Asko-Seljavaara, Sirpa	ersättare
Hagman, Oona	ersättare
Korkkula, Vesa	ersättare
Laaksonen, Heimo	ersättare
	anlände 18:32, frånvarande: 311 - 319 §
Majok, Ajak	ersättare
Miettinen, Nina	ersättare
	anlände: 16:07, avlägsnade sig 17:04, frånvarande: 311 §, 317 - 319 §
Paunio, Mikko	ersättare
Pennanen, Petrus	ersättare
Perunka, Sanna-Leena	ersättare
	anlände 16:07, frånvarande: 311 §
Rissanen, Laura	ersättare
	anlände 16:16, frånvarande: 311 - 313 §, delvis 314 §
Wallgren, Thomas	ersättare
Vesikansa, Sanna	ersättare

Övriga

Sarvilinna, Sami	kanslichef
Lehmuskoski, Ville	sektorchef i stadsmiljösektorn
Remes, Kirsi	förvaltningsdirektör
Kivelä, Liisa	kommunikationsdirektör
Rinkineva, Marja-Leena	näringslivsdirektör
Saxholm, Tuula	finansdirektör
Peltonen, Antti	förvaltningschef
Rautio, Susanna	kommunikationschef
Rope, Jenni	stadsjurist
Hyttinen, Hannu	ledande stadssekreterare
Menna, Lauri	ledande sakkunnig
Nelskylä, Maria	stadssekreterare
Rimpilä, Katja	stadssekreterare
Vallittu, Anja	stadssekreterare
Villeneuve, Anna	specialsakkunnig
Kentala, Julianna	specialmedarbetare
Keränen, Mira	specialmedarbetare
Leino, Antti	specialmedarbetare
Loima, Maria	specialmedarbetare
Nurmela, Jeremias	specialmedarbetare
Heinonen, Marjukka	övertranslator
Taipale, Anna	translator
Krogell-Magni, Pi	kommunikationschef

07.12.2022

	Hopeakunnas, Maisa Snellman, Johanna	kommunikationsspecialist kommunikationsspecialist
Ordförande		
	Harry Bogomoloff	stadsfullmäktiges I vice ordförande 311 - 317 §, delvis 318 §
	Fatim Diarra	stadsfullmäktiges ordförande delvis 318 §, 319 - 322 §
Protokollförare		
	Lauri Menna	ledande sakkunnig 311 - 315 §, delvis 319 §, 320 - 322 §
	Antti Peltonen	förvaltningschef 316 - 318 §, delvis 319 §

07.12.2022

§	Asia	
311	Asia/1	Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus Namnupprop, laglighet och beslutsförhet
312	Asia/2	Pöytäkirjan tarkastajien valinta Val av protokolljusterare
313	Asia/3	Lakisääteiset luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset Förtroendevaldas och tjänsteinnehavares lagstadgade redogörelser för bindningar
314	Asia/4	Helsingin kaupungin vuoden 2022 talousarvioon tehtävät muutokset Ändringar i Helsingfors stads budget för år 2022
315	Asia/5	Selvitys vuoden 2021 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä Utredning om åtgärderna med anledning av utvärderingsberättelsen för år 2021
316	Asia/6	Hallintosäännön muuttaminen, kaupunginkanslian ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan muutoksia Ändring av förvaltningsstadgan i fråga om stadskansliet och kultur- och fritidssektorn
317	Asia/7	Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtajan virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen 1.1.2023 lukien Ändring av tjänsteutövningsskyldigheten hos sektorchefen i social- och hälsovårdssektorn från och med 1.1.2023
318	Asia/8	Metron junakulunvalvonnan toteutuksen hankesuunnitelma Projektplan för metrons system för tågkontroll
319	Asia/9	Vuosaaren keskustan länsiosan asemakaavan muuttaminen (nro 12767) Detaljplaneändring för västra delen av Nordsjö centrum (nr 12767)
320	Asia/10	Kunnan jäsenen aloitteet ajalta 1.9.2021–30.6.2022 Initiativ från kommunmedlemmar under perioden 1.9.2021–30.6.2022
321	Asia/11	Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite valmistavan opetuksen kehittämisestä Ledamoten Johanna Nuortevas motion om att utveckla den förberedande undervisningen
322	Asia/12	Kokouksessa jätetyt aloitteet Motioner inlämnade vid sammanträdet

07.12.2022

Asia/1

§ 311

Nimenuoto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kaupunginvaltuusto totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Nimenuoto ja estyneet

Puheenjohtaja totesi, että esteilmoituksen jättäneiden tilalle on kutsuttu varavaltuutetut.

- Mia Nygård-Peltola, tilalle Silja Asko-Seljavaara
- Jenni Pajunen, tilalle Laura Rissanen
- Tuula Haatainen, tilalle Thomas Wallgren
- Petra Malin, tilalle Vesa Korkkula
- Minja Koskela, tilalle Ajak Majok
- Jussi Halla-aho, tilalle Mikko Paunio
- Nora Grotenfelt, tilalle Petrus Pennanen
- Harry Harkimo, tilalle Sanna-Leena Perunka
- Joel Harkimo, tilalle Oona Hagman
- Fatim Diarra, tilalle Sanna Vesikansa
- Ozan Yanar, tilalle Nina Miettinen

Nimenuudosta olivat poissa seuraavat valtuutetut:

- Atte Harjanne
- Ville Rydman
- Sanna-Leena Perunka
- Laura Rissanen
- Nina Miettinen

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuuston kokous on kutsuttu koolle kuntalaissa ja hallintosäännössä edellytetyssä järjestyksessä. Toimitetun nimenuudon mukaan vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Edellä olevan perusteella puheenjohtaja totesi, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

07.12.2022

Asia/1

Kaupunginvaltuusto toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja heidän tilalleen tulevat varavaltuutetut, toimittaa nimenhuudon sekä toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 312

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Atte Harjanne ja Pia Pakarinen sekä varalle valtuutetut Sinikka Vepsä ja Tom Packalén.

Käsittely

Puheenjohtajan edotuksesta kaupunginvaltuusto valitsi pöytäkirjan tarkastajiksi yksimielisesti valtuutetut Atte Harjanne ja Pia Pakarinen sekä varalle valtuutetut Sinikka Vepsä ja Tom Packalén.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi valtuutettua ja varatarkastajiksi kaksi valtuutettua.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

07.12.2022

Asia/3

§ 313

Lakisääteiset luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset

HEL 2021-011306 T 00 03 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kuntalain 84 §:n tarkoittamat sidonnaisuusilmoitukset.

Esittelijä

Tarkastuslautakunta

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: +358931036581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Luottamushenkilöiden sidonnaisuusilmoitukset 8.11.2022
- 2 Viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset 8.11.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 84 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan ja muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Sidonnaisuusilmoitukset tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi vähintään kaksi kertaa vuodessa. Ilmoitusvelvollinen on itse vastuussa sidonnaisuusilmoituksen tekemisestä. Sidonnaisuusilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on valittu luottamustoimeensa tai tehtäväänsä. Lisäksi henkilöllä on velvollisuus viivytyksettä ilmoittaa muutoksista sekä korjata virheelliset tiedot.

Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevasta säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päättyessä henkilöä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä ja tietoverkosta.

Ilmoitusvelvolliset

Luottamushenkilöistä velvollisuus tehdä sidonnaisuusilmoitus on pormestarilla, apulaispormestareilla, kaikilla muilla kaupunginhallituksen jäsenillä ja varajäsenillä, kaupunginhallituksen jaostojen jäsenillä ja varajäsenillä, valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla, lautakuntien ja jaostojen puheenjohtajilla ja varapuheenjohtajilla sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja sen jaostojen jäsenillä ja varajäsenillä.

Helsingin kaupungin oikeuspalvelujen mukaan viranhaltijoista velvollisuus tehdä sidonnaisuusilmoitus on kaupunginhallituksen sekä sen jaostojen esittelijöillä sekä heidän sijaisikseen nimetyillä henkilöillä, lautakuntien ja niiden jaostojen esittelijöinä toimivilla henkilöillä sekä heidän sijaisiksiin nimetyillä henkilöillä. Esittelijän sijaisen sijaisena toimiminen ei luo velvollisuutta tehdä sidonnaisuusilmoitusta, jos kyseinen henkilö ei käytännössä koskaan toimi esittelijänä.

Sidonnaisuusilmoitusten tilanne Helsingin kaupungilla 8.11.2022

Ilmoitusvelvollisia luottamushenkilöitä on 112. Luottamushenkilöiden ilmoitustiedot ovat liitteenä 1. Ilmoitusvelvollisia viranhaltijoita on 149. Viranhaltijoiden ilmoitustiedot ovat liitteenä 2.

Ajantasaiset sidonnaisuusilmoitukset julkaistaan kaupungin internetsivulla osoitteessa <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/paatoksenteko/muutoksenhaku-paatoksiin/sidonnaisuusilmoitukset/>

Esittelijä

Tarkastuslautakunta

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: +358931036581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Luottamushenkilöiden sidonnaisuusilmoitukset 8.11.2022
- 2 Viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset 8.11.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

07.12.2022

Asia/3

Päätöshistoria

Tarkastuslautakunta 31.05.2022 § 55

16.11.2021 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Hanna Kurki, kaupunkitarkastaja, puhelin: +358931036476
hanna.k.kurki(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 22.06.2022 § 185

HEL 2021-011306 T 00 03 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kuntalain 84 §:n tarkoittamat sidonnaisuusilmoitukset.

08.12.2021 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

Tarkastuslautakunta

Lisätiedot

Hanna Kurki, kaupunkitarkastaja, puhelin: +358931036476
hanna.k.kurki(a)hel.fi

§ 314

Helsingin kaupungin vuoden 2022 talousarvion tehtävät muutokset

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti siirtää vuoden 2022 talousarvion määrärahoja seuraavasti: Talousarviokohdalta 1 30 01, Kaupunginhallituksen käyttövarat, yhteensä 1 004 000 euroa palkkakehitysohjelman toteuttamiseksi talousarviokohdille

2 10 01	Kasvatus- ja koulutus	576 000 euroa
3 10 01	Kaupunkirakenne	22 000 euroa
4 10 01	Kulttuuri ja vapaa-aika	34 000 euroa
5 10 01	Sosiaali- ja terveystalvet	372 000 euroa

Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti siirtää 132 000 euroa määrärahaa sosiaali- ja terveystoimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle eräiden työntekijöiden ja vakanssien siirrosta johtuen seuraavasti

4 10 01	Kulttuuri ja vapaa-aika	+ 132 000 euroa
5 10 01	Sosiaali- ja terveystalvet	- 132 000 euroa

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Teemu Heinilä, johtava asiantuntija, puhelin: 310 37369
teemu.heinila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Määrärahojen siirtäminen kaupungin palkkakehitysohjelman toteuttamiseksi vuoden 2022 talousarviossa

Helsingin kaupungin palkkakehitysohjelman toteuttamista on jatkettu vuonna 2022. Vuoden 2022 palkkakehitysohjelma on laadittu toimialojen, virastojen ja liikelaitosten johdon ja henkilöstöammattilaisten sekä kaupunginkanslian yhteistyönä. Valmistelutyössä kuultiin lisäksi laajasti eri tahoja, kuten henkilöstöjärjestöjen edustajia, sekä käytiin keskustelua kaupungin johtoryhmän jäsenten kanssa yhteisten prioriteettien löytämiseksi.

Palkkakehitysohjelma on Helsingin kaupunginhallituksen päättämä pidemmän aikavälin suunnitelma, jonka tarkoituksena on lisätä kaupungin houkuttelevuutta työnantajana sekä suunnitelmallisesti nostaa palkkausta erityisesti niissä ammattiryhmissä, joissa kaupungilla on osaan henkilöstön saatavuuteen liittyviä palkkakilpailukykyhaasteita. Palkkakehitysohjelmalla on vuodesta 2019 alkaen vastattu järjestelmällisesti ja suunnitelmallisesti tähän haasteeseen.

Vuonna 2022 palkkakehitysohjelmalla on haluttu erityisesti parantaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla kelpoisen hoito- ja kasvatushenkilöstön saatavuutta tietyissä varhaiskasvatuksen päiväkodeissa. Korotuksia suunnataan myös kelpoisuusehdot täyttävälle erityisluokanopettajille ko. toimialalla. Sosiaali- ja terveystoimialalla korotuksia suunnataan lastensuojelun laitoshoidon vaativissa ja erityistason yksiköissä sekä lasten ja nuorten vastaanotossa ja ympärivuorokautisessa perhearvioinnissa työskenteleville henkilöille. Lisäksi palkkakehitysohjelmasta kohdennetaan sosiaali- ja terveystoimialalle määrärahaa, joka käytetään kertakorvauksena sitouttamistarkoituksessa erikseen määriteltäville lääkiriryhmille.

Korotuksia kohdennettiin myös palvelukeskuksen palveluvastaaville ja ruokapalveluvastaaville sekä taloushallintopalveluiden palvelukoordinaattoreille, palkkasihteereille ja palkkakirjanpitäjille. Kaupunkiympäristön toimialalla asemakaavoituksessa, rakennusvalvonnassa ja kaupunkitila- ja maisemasuunnittelussa korotuksia saavat erilaisissa vaativimmissa arkkitehtitehtävissä tai vastaavissa asiantuntijatehtävissä työskentelevät. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla korotuksia kohdistuu nuoriso-ohjaajille (amk) sekä tilapalveluiden ja museoiden arkkitehteille. Lisäksi korotuksia on kohdistettu myös kasvatuksen ja koulutuksen sekä sosiaali- ja terveystoimialan tilapalveluiden arkkitehteille.

Kunta-alan pitkittyneestä työmarkkinaratkaisusta johtuen palkkakehitysohjelman valmistelu siirtyi loppuvuoteen 2022 ja siksi palkankorotukset tulivat voimaan vasta marraskuussa. Vuoden 2022 palkkakehitysohjelman mukaiset palkankorotukset 1.11.2022 lukien on kohdennettu noin 2600 tehtävälle toimialoilla ja liikelaitoksissa. Yksityiskohtainen lista tehtävänimikkeistä on liitteessä 1. Päätöksen mukainen määrärahan siirto koskee kahden kuukauden palkankorotuksia vastaava summaa

07.12.2022

vuodelta 2022. Vuonna 2023 ja siitä eteenpäin vuoden 2022 palkkakehitysohjelmassa päätetyt korotukset toimialojen tulee rahoittaa kokovuotisesti talousarvionsa mukaisista määrärahoista.

Palkkakehitysohjelman mukaiset korotukset ovat vuositasoinen kustannukseltaan viisi miljoonaa euroa. Koska vuoden 2022 palkkakehitysohjelman mukaiset palkankorotukset tulevat voimaan kesken vuotta, talousarvioon varatusta määrärahasta jää käyttämättä lähes neljä miljoonaa euroa vuonna 2022. Jäljellä jäävä osuus, 3 996 000 euroa, kohdennetaan henkilöstölle myönnettävään kulttuuri- ja liikuntaetuun, joka edistää osaltaan palkkakehitysohjelmalle asetettuja tavoitteita parantaen henkilöstön pito- ja vetovoimaa. Joulukuussa 2022 myönnettävällä edulla halutaan lisäksi hyvittää palkanmaksun ongelmista henkilöstölle aiheutunutta harmia ja ongelmia. Tämän määrärahan kohdentamisesta tehdään vuoden 2022 aikana erillinen päätösehdotus kaupunginhallitukselle.

Vuoden 2022 palkkakehitysohjelman toteuttamista varten määrärahaa tulisi siirtää talousarviokohdalta 1 30 01, Kaupunginhallituksen käyttövarat, yhteensä 1 004 000 euroa talousarviokohdille 2 10 01, Kasvatus ja koulutus 576 000 euroa, 3 10 01, Kaupunkirakenne 22 000 euroa, 4 10 01, Kulttuuri ja vapaa-aika 34 000 euroa, 5 10 01, Sosiaali- ja terveystoimialat 372 000 euroa.

Määrärahan siirtäminen sosiaali- ja terveystoimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle eräiden työntekijöiden ja vakanssien siirrosta johtuen

Kansliapäällikkö on 22.12.2021 § 274 päätöksessään siirtänyt kaksi aikuisten ehkäisevän päihdetyön tehtävissä olevaa työntekijää varsinaisine palkkoineen nykyisillä palvelussuhteen ehtoilla sosiaali- ja terveystoimialalta (ta-kohta 5 10 01) kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle (ta-kohta 4 10 01) 1.1.2022 lukien. Työntekijöiden siirto sosiaali- ja terveystoimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle on osa toimintojen uudistamista, jonka tarkoituksena on muodostaa eheämpi ehkäisevän päihdetyön kokonaisuus, joka huomioi kaikki ikäryhmät. Tällä päätöksellä siirretään vakanssien siirrosta aiemmin sosiaali- ja terveystoimialalle aiheutuneet palkkakustannukset, 132 000 euroa, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Teemu Heinilä, johtava asiantuntija, puhelin: 310 37369
teemu.heinila(a)hel.fi

07.12.2022

Asia/4

Oheismateriaali

1 Liite1 Palkkakehitysohjelman 2022 kohdennukset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.11.2022 § 823

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa

Kaupunginvaltuusto päättää siirtää vuoden 2022 talousarvion määrärahoja seuraavasti: Talousarviokohdalta 1 30 01, Kaupunginhallituksen käyttövarat, yhteensä 1 004 000 euroa palkkakehitysohjelman toteuttamiseksi talousarviokohdille

2 10 01	Kasvatus- ja koulutus	576 000 euroa
3 10 01	Kaupunkirakenne	22 000 euroa
4 10 01	Kulttuuri ja vapaa-aika	34 000 euroa
5 10 01	Sosiaali- ja terveystoimiala	372 000 euroa

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää siirtää 132 000 euroa määrärahaa sosiaali- ja terveystoimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle eräiden työntekijöiden ja vakanssien siirrosta johtuen seuraavasti

4 10 01	Kulttuuri ja vapaa-aika	+ 132 000 euroa
5 10 01	Sosiaali- ja terveystoimiala	- 132 000 euroa

21.11.2022 Pöydälle

07.12.2022

Asia/4

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Teemu Heinilä, johtava asiantuntija, puhelin: 310 37369
teemu.heinila(a)hel.fi

§ 315

Selvitys vuoden 2021 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi esityslistan liitteenä olevan selvityksen vuoden 2021 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Selvitys vuoden 2021 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus sekä asianomaiset lautakunnat antoivat toukokuussa lausunnot tarkastuslautakunnalle vuoden 2021 arviointikertomuksessa esitetyistä toimenpidesuosituksista ja -kehotuksista. Näissä lausunnoissa esitettiin, mihin toimenpiteisiin kaupunginkanslian ja toimialojen oli tarkoitus ryhtyä arviointikertomuksen johdosta.

Kaupunginvaltuusto päätti 22.6.2022 tarkastuslautakunnan ehdotuksen mukaisesti merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2021 ja siitä saadut kaupunginhallituksen sekä asianomaisten lautakuntien lausunnot sekä kehotti kaupunginhallitusta antamaan joulukuun 2022 loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat tahot ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta.

07.12.2022

Asia/5

Toimenpiteet, joihin kaupunginkanslia ja toimialat ovat ryhtyneet arviointikertomuksen esitettyjen toimenpidesuosittelujen ja -kehotusten johdosta, on koottu liitteenä olevaan selvitykseen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Selvitys vuoden 2021 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä

Oheismateriaali

1 Arviointikertomus 2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kaupunginkanslia
Tarkastusvirasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.11.2022 § 810

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi esityslistan liitteenä olevan selvityksen vuoden 2021 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä.

23.05.2022 Ehdotuksen mukaan

16.05.2022 Pöydälle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

07.12.2022

Asia/5

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 22.06.2022 § 183

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti

1. merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2021 ja siitä saadut kaupunginhallituksen sekä asianomaisten lautakuntien lausunnot,
2. kehottaa kaupunginhallitusta antamaan joulukuun 2022 loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta,
3. merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen 2021,
4. hyväksyä tilintarkastuskertomuksessa esitetyn perusteella tilinpäätöksen ja
5. myöntää tilintarkastuskertomuksessa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä esitetyn perusteella vastuuvapauden tilikaudelta 2021 kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille.

Käsittely

22.06.2022 Ehdotuksen mukaan

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto hyväksyi menettelyn, että esityslistan asioiden 3 ja 4 kohdalla keskustelu käydään yhdessä. Keskustelun kuluessa on tehtävä molempia asioita koskevat ehdotukset.

Esittelijä

Tarkastuslautakunta

Lisätiedot

Minna Tiili, arviointipäällikkö, puhelin: +358931036545
minna.tiili(a)hel.fi
Arto Ahlqvist, tarkastuspäällikkö, puhelin: +358931036580
arto.ahlqvist(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta 31.05.2022 § 336

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon:

Luonnon monimuotoisuuden edistäminen metsissä (arviointikertomus s. 71-75)

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen luonnon monimuotoisuuden edistämisestä (71-75) seuraavaa:

Kaupunkiympäristön toimialan tulee:

- päivittää luonnonhoidon linjaukset ja koko luonnonhoidon prosessi siten, että monimuotoisuuden lisääminen on metsienhoidon keskeisin tavoite.
- pyrkiä jättämään hoitotoimenpiteiden ulkopuolelle lisää vanhenevia ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita puita, metsiä ja metsiköitä.
- parantaa luonnonhoidon vaikutusten seurantaan keräämällä järjestelmällisesti olennaista indikaattoritietoa.
- tuoda päätöksentekoon valmisteluohje Helsingin muissa kunnissa omistamien kiinteistöjen luovutuksista.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että luonnonhoidonlinjauksen päivitys on alkanut metsien osalta. Tämän osion tavoiteaikataulu on tiukka ja lautakuntakäsittely on suunniteltu marras-joulukuun vaihteeseen.

Kaupunkiympäristölautakunta korosti, että luonnonhoidon linjauksen uudistamisen keskeinen tavoite löytyy kaupunkistrategiasta, joka on tämän teeman osalta selkeästi suuntaa määrittävä: ”Virkistys- ja luontoalueiden metsissä ja metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen ja metsien luontainen vanheneminen on keskeisin tavoite.” Tämän tavoitteen saavuttaminen tarkoittaa luonnonhoidon linjauksen uudistamista siten, että harkittu hoitamattomuus on perusteltu toimi laajasti Helsingin virkistys- ja luontoalueiden metsissä. Lautakunta myös korosti, että linjauksen uudistamisen tulee olla laajasti vuorovaikutteinen prosessi ja niin tukimus- asukas- kuin järjestökenttä kytketään mukaan uudistukseen.

Toinen kohta on osa päivitettävää luonnonhoidon linjausta: Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden kohteiden ulkopuolelle ra-

jaamiseen kiinnitetään erityisesti huomiota. Luonnonhoitosuunnitelmissa rajataan arvometsiä hoidon ulkopuolelle ja lisäksi monia muita alueita kuten kallioalueita. Luonnonhoitosuunnitelmien toteutuksessa huomioidaan sekapuustoisuus ja puulajien monipuolisuus. Pysty- ja maa-lahopuuta jätetään aktiivisesti edistämään luonnon monimuotoisuutta. Lehtipuista erityisesti haapojen ja raitojen suosimista edelleen edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta. Yksittäisiä arvokkaita puita vaalitaan ja arvostetaan. Näiden asioiden lisäksi huolehditaan reittien ja tonttien turvallisuudesta metsäalueilla.

Luonnonhoidon vaikutusten seurannan parantamiseksi on Luonnonvarakeskuksen (Luke) kanssa aloitettu kaksivuotinen tutkimusyhteistyö, jolla selvitetään metsänhoidon vaikutuksia kuntametsien monimuotoisuuteen. Tutkimuksessa selvitetään mm. metsänhoidon vaikutuksia puustoon, lahopusienien ja –kovakuoriaisten sekä maaperän mikrobiston määrään ja laatuun. Puusto sekä maaperämikrobisto vaikuttavat toisiinsa.

Kiinteistölautakunta päätti 12.1.2017 että kaupunginhallituksen päätettäväksi valmisteltu esitys Helsingin ulkokunnissa omistamien kiinteistöjen luovutusten valmisteluohjeeksi palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Kyseistä linjaavaa päätösvalmistelua ei ole resurssisyistä pystytty saattamaan kokonaisuutena loppuun. Taustaselvittelyä on kuitenkin palautuspäätöksen jälkeen tehty. Päätösvalmistelun viivästyminen on pääosin johtunut siitä, että resursseja on priorisoitu kaupunkistrategian edellyttämällä tavalla siten, että maaomaisuuden kehittäminen ja tontit –palvelussa on valmisteltu, ja toimivaltaisissa päätöksentekokeleimissä hyväksytty, vuosien 2017-2019 aikana Helsingin kaupungin tontinluovutusta koskevat linjaukset ja vuosien 2020-2021 aikana Helsingin kaupungin maanhankintaa ja täydennysrakentamisen edistämistä koskevat maapoliittiset linjaukset. Vuosina 2020-2022 on myös valmisteltu ja hyväksytty asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien vuokraamista koskevat yleiset periaatteet sekä niitä koskevat soveltamisohjeet. Ulkokuntien kiinteistöluovutuksia linjaava valmisteluohje tullaan valmistelemaan uudelleen kaupunkiympäristölautakunnan käsiteltäväksi vuoden 2022 loppuun mennessä.

Käsittely

31.05.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kappaleen 4 jälkeen lisätään seuraava kappale:

Kaupunkiympäristölautakunta korosti, että luonnonhoidon linjauksen uudistamisen keskeinen tavoite löytyy kaupunkistrategiasta, joka on tämän teeman osalta selkeästi suuntaa määrittävä: ”Virkestys- ja luon-

07.12.2022

Asia/5

toalueiden metsissä ja metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen ja metsien luontainen vanheneminen on keskeisin tavoite.” Tämän tavoitteen saavuttaminen tarkoittaa luonnonhoidon linjauksen uudistamista siten, että harkittu hoitamattomuus on perusteltu toimi laajasti Helsingin virkistys- ja luontoalueiden metsissä. Lautakunta myös korosti, että linjauksen uudistamisen tulee olla laajasti vuorovaikutteinen prosessi ja niin tukimus- asukas- kuin järjestökenttä kytetään mukaan uudistukseen.

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

24.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 31.05.2022 § 112

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon liitteenä 1 olevasta vuoden 2021 arviointikertomuksesta:

Etäopetuksen aiheuttaman oppimisvajeen paikkaaminen yläkouluissa

Arviointikertomuksen mukaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee jatkaa ja edelleen kehittää seurantaa oppimisvajeen tunnistamiseksi

Helsingin kaupungin opetussuunnitelman mukaan opetuksen ja oppilaan tuen toteuttamisen lähtökohtana on jokaisen oppilaan oikeus omista lähtökohdistaan kehittyä oppijana. Tuen tarpeiden arviointi ja tarvittavan tuen antaminen kuuluvat kaikkiin kasvatus- ja opetustilanteisiin. Oppimisvajeiden tunnistaminen riittävän tuen järjestämiseksi edellyttävät opettajilta hyvää oppilastuntemusta ja yhteistyötä sekä huoltajien että koulun muun henkilöstön kanssa sekä riittävää tiedonsiirtoa opetuksen järjestäjän vaihtuessa. Oppilaan tuen tarpeisiin vastataan ensisijaisesti riittävällä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan resursoin-

nilla, jonka kautta tukea tarvitsevat oppilaat voivat saada riittävää tukea.

Oppimisessa esiintyvät haasteet tulevat näkyville arjessa oppilasta havainnoimalla, mutta havainnoinnin rinnalla on syytä käyttää erilaisia arviointimenetelmiä tuen tarpeen tunnistamiseksi. Oppilaiden tuen tarpeen arviointia on systematisoitu lukuvuoden 2020 alusta alkaen kaikissa Helsingin peruskouluissa. Kouluihin on hankittu vuosille 21-23 lukutaidon ja matemaattisten taitojen arviointia varten digitaaliset arviointivälineet (Lukuseula ja Funa). Arviointivälineillä saadaan tietoa sekä oppilas-, ryhmä-, koulu- että kuntatasoisesti. Yläkouluissa tuen tarpeen arvioinnit kohdistuvat erityisesti 7. vuosiluokan oppilaiden lukutaidon (tekninen ja ymmärtävä lukutaito) sekä matemaattisten taitojen arviointiin. Arvioinnin tarkoituksena on seuloa joukosta ne oppilaat, jotka tarvitsevat näissä perustaidoissa yksilökohtaisempaa arviointia ja suunnitelmallisempia tukitoimia.

Huomioitavaa on, että toistaiseksi tarjolla on vain rajallinen määrä digitaalisia tutkimusperustaisia arviointivälineitä. Toimialalla tehdään yhteistyötä eri yliopistojen kanssa ja seurataan aktiivisesti uusien arviointivälineiden kehitystyötä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee seurannan perusteella kohdistaa oppimismvajetta paikkaavat tukitoimenpiteet oppilaiden tarpeiden mukaisesti.

Tukitoimien toteuttamisessa hyödynnetään mm. perusopetuksen saamaa opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää erityisavustusta koronan aiheuttaman oppimismvajeen tasoittamiseksi, jota kohdennetaan kouluissa erityisesti niille oppilaille, joilla on havaittu tarvetta tukiope- tuksen, osa-aikaisen erityisopetuksen ja/tai suomi toisena kielenä ope- tuksen tehostamiseksi. Kouluille annetun ohjeen mukaan kohdennuk- sessa tulee erityisesti huomioida 8.-9.vuosiluokkien oppilaat.

Opettajien tuen tarpeen arvioinnin ja tuen suunnittelun osaamista on tuettu erilaisin koulutuksin mm. Lukutaidon ja luetun ymmärtämisen arviointi ja Oikeinkirjoituksen arviointi ja tuki. Lisäksi opettajille on tuotettu konkreettisia esimerkkejä sisältäviä tukimateriaaleja, kuten Tukimateri- aali opettajalle pedagogisen tuen tarpeen arviointiin sekä tuen suunnit- teluun ja toteutukseen sekä Arviointimenetelmien tulosten tarkastelu, tukitoimien suunnittelu ja niiden arviointi.

Käynnissä olevassa Oikeus oppia – oppimisen tuki ja inklusio kehit- tämisessä ovat mukana kaikki peruskoulut. Kouluille on toteutettu alku- kartoitus, jonka pohjalta jokainen koulu on valinnut omat kehittämisen painoalueensa. Systeemisen muutoksen edistämiseksi on käynnistetty muutosvalmennus rehtoreille ja koulujen valitsemille opettajille (muuto- sagentit). Koulut laativat kehittämissuunnitelman omien tarpeiden poh-

jalta, joita voi olla esim. tuen systemaattisuus, joustavat opetusjärjestelyt, oppilaiden hyvinvoinnin tuki, osaamisen jakaminen, oppilaiden ja/tai huoltajien osallisuus. Kouluille tarjotaan em. teemoihin liittyen koulutusta, koulukohtaista sparrausta sekä ohjausta.

Osana kehittämistoimintaa valmistellaan erilaisia työkaluja opettajien työn tueksi esim. Huolihavaintoperusteinen/ yleisen tuen työkalu opettajille ja 3-portaisen tuen käsikirja. Yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata oppilaan tuen tarpeeseen. Tämä tarkoittaa yleensä yksittäisiä pedagogisia ratkaisuja sekä ohjaus- ja tukitoimia, joilla tilanteeseen vaikutetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Yleistä tukea annetaan heti tuen tarpeen ilmetessä, eikä tuen aloittaminen edellytä erityisiä tutkimuksia tai päätöksiä.

Kouluilla on käytössä pedagogisen tietojohdamisen työkalu (Dashboard), jota kehitetään vastaamaan koulujen ja hallinnon tarpeisiin johtamisen tueksi. Syksyllä 2022 on käynnistymässä HY+:n toteuttamana tiedolla johtamisen koulutuskokonaisuus. Tiedolla johtamisen rooli tuen systemaattisuudessa ja opetuksen suunnittelussa on merkittävä. Tavoitteena on tarjota Helsingin peruskoulujen rehtoreille, opettajille (muutosagentit) ja erityisopettajille koulutusta, jolla korostetaan tiedon merkitystä opetuksen suunnittelussa ja pedagogisessa johtamisessa. Tietoa analysoimalla rehtori tai opettaja voi tunnistaa kohteita, joihin opetus- ja muita resursseja tarvitaan eniten.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee selvittää, mahdollistaako tietosuojalaki oppilashuollon pääsyn oppilaiden poissaolotietoihin.

Oppilashuollon psykologilla ja kuraattorilla on mahdollisuus nähdä oppilaan poissaolotiedot, jos hän on näiden asiakas ja hänen asiansa liittyy koulunkäyntiin. Tietosuojalainsäädäntö ei ole tuonut tähän muutosta.

Helsingin kaupungin perusopetus on mukana vuosina 2021-2023 opetus- ja kulttuuriministeriön toteuttamassa perusopetuksen sitouttavan koulu yhteistyön (SKY) kehittämisessä. Sitouttavan koulu yhteistyön kehittämisen painoalueet ovat poissaoloihin puuttuminen, tunne -ja vuorovaikutustaitojen opettaminen sekä kiusaamisen ehkäisyä edistävät toimenpiteet. Koulujen kanssa yhdessä on kartoitettu koulun olemassa olevat toimintamallit, rakenteet ja käytänteet. Tämän pohjalta on käynnistetty koulukohtainen kehittämistyö. Jokaisessa peruskoulussa toteutetaan hyvinvoinnin vuosikellonsa mukaista systemaattista tunne- ja vuorovaikutustaito -opetusta. Opetushenkilöstö toimii poissaoloihin puuttumisen portaiden mallin mukaisesti. Opettajat seuraavat ja kirjaaavat oppilaidensa poissaoloja säännöllisesti. Rehtorit seuraavat pedagogisen tietojohdamisen työkalun (Dashboard) kautta säännöllisesti, et-

tä poissaoloihin puuttumiseen on tehty tarvittavat kirjaukset ja sovitut toimenpiteet.

Opiskelijoiden ohjauksen riittävyys ammatillisessa koulutuksessa

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammatti- ja aikuisopiston tulee varmistaa, että ammatillisia erityisopettajia on tarvetta vastaava määrä.

Erityisopettajien lisätarve Stadin ammatti- ja aikuisopistossa huomioiden tämän hetkinen erityisen tuen opiskelijoiden määrä sekä sen kasvu lähiaikoina (esim. uusi TUVA-koulutus) on 10 uutta erityisopettajaa. Näin jokaisella erityisopettajalla olisi ohjattavanaan noin 50-60 erityisen tuen opiskelijaa. Liitteenä on kuvaaja erityisopiskelijoiden määrän kehityksestä vuosina 2015-2022.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammatti- ja aikuisopiston tulee lisätä opiskelijoiden ohjauksen onnistumisen seurantaa.

Opiskelijoiden ohjauksen seurantaa varten on kehitetty sekä on kehitteillä erilaisia seurantatoimintatapoja / työkaluja. Johdolla on käytössä ”Johdon helminauha”-malli, jossa vaikuttavuusrahoituselementit -kohta sisältää Opetushallituksen keräämän opiskelijapalautteen (Amis-palautte kerätään opintojen aloitus- ja päättövaiheessa). Asiaa seurataan kvartaaleittain ja teemme seurannan pohjalta tarvittavia kehittämistoimenpiteitä. Stadin AO:ssa on kehitteillä AI-HOKS -työkalu, jossa tekoälyn avulla pystytään parantamaan ohjauksen onnistumisen seurantaa koko oppimisyhteisössä. Osana AI-HOKSia olemme kehittäneet mobiilikyselyn, jossa opiskelijoilta kysytään ohjauksen onnistumisesta säännöllisesti. Liitteenä ovat kuvat koskien viimeisimmän mobiilikyselyn tuloksia ohjauksen osalta sekä johdon helminauhan seurattavat kohdat.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammatti- ja aikuisopiston tulee hyödyntää henkilöstöltä saatua palautetta opiskelijoiden ohjauksen kehittämisessä.

Arvioinnin päätelmät perustuvat aika pieniin vastausmääriin (200 vastaajaa) eivätkä siten täytä tilastollisen päättelyn kriteerejä. Jos eri mieltä olevia vastaajia on 12-22 kappaletta enemmän kuin samaa mieltä olevia vastaajia, niin siitä ei voi tehdä päätelmää, että kaikki 1 200 henkilöstön edustajaa ovat jollakin tietyllä kannalla.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto tulee kuitenkin käsittelemään henkilöstöltä saadun palautteen koskien opiskelijoiden ohjauksen kehittämistä yhdessä koko henkilöstön kanssa oppimisyhteisöittäin. Valtakunnalliset amis-palautteet sekä mobiilikyselyiden tulokset käsitellään säännöllisesti kaikissa oppimisyhteisöissä.

Käsittely

31.05.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Kohdan 2 viimeinen virke: "Oppilaan tuen tarpeisiin vastataan ensisijaisesti oppimisympäristön kehittämällä ja joustavilla opetusjärjestelyillä sekä ohjauksen keinoin."

korvataan virkkeellä: "Oppilaan tuen tarpeisiin vastataan ensisijaisesti riittävällä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan resursoinnilla, jonka kautta tukea tarvitsevat oppilaat voivat saada riittävää tukea."

Kannattaja: Vesa Lahtinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Vesa Korkkulan vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Otso Kotilainen, riskienhallinnan asiantuntija, puhelin: 310 25566
otso.kotilainen(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 31.05.2022 § 54

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että tämä päättäisi:

- merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2021 ja siitä saadut kaupunginhallituksen sekä asianomais-ten lautakuntien lausunnot,
- kehottaa kaupunginhallitusta antamaan joulukuun 2022 loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta,
- merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen 2021,
- hyväksyä tilintarkastuskertomuksessa esitetyn perusteella tilinpäätöksen ja
- myöntää tilintarkastuskertomuksessa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä esitetyn perusteella vastuuvapauden tilikaudelta 2021 kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille.

07.12.2022

12.04.2022 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

05.04.2022 Ehdotuksen mukaan

31.08.2021 Ehdotuksen mukaan

11.05.2021 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Minna Tiili, arviointipäällikkö, puhelin: +358931036545
minna.tiili(a)hel.fi

Arto Ahlqvist, tarkastuspäällikkö, puhelin: +358931036580
arto.ahlqvist(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 24.05.2022 § 93

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomukseen:

"Sitovien toiminnan tavoitteiden arviointi

Sitovien toiminnan tavoitteiden arvioinnin osalta Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii korjaamaan arviointikertomuksessa esille tuotuja haasteita.

Apotti -asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönoton kanssa on ollut vaikeuksia. Erityisesti tilastoinnin ja raportoinnin osalta puutteet ovat olleet vakaviakin. Puutteita liittyy myös mm. ohjelman käytettävyyteen ja laskutukseen. Sosiaali- ja terveystoimiala on ryhtynyt ja jatkaa tarvittavia toimia asian korjaamiseksi.

Helsingillä on ollut haasteita saada Apotti-järjestelmästä käyttöönsä asiakas- ja potilastietojärjestelmään kertyvää dataa. Haasteeseen on pyritty löytämään ratkaisua yhdessä muiden Apotti-järjestelmää käyttävien tahojen kanssa. Lähtökohtana pidetään sitä, että Oy Apotti Ab:n tuottamien raporttien lisäksi Helsingin tulee saada käyttöönsä aineistot, joiden avulla voidaan tuottaa toimintaa tukevaa raportointia myös koko toimialatasolla. Oy Apotti Ab:n aikatauluista johtuen osa toteutustyöstä on valmista vuoden 2022 aikana, mutta osa työstä valmistuu vasta vuoden 2023 alkupuolella johtuen riippuvuuksista Oy Apotti AbPitä:n hyvinvointialueille toteuttaviin töihin.

Apotti -asiakas- ja potilastietojärjestelmän tuottamalla omalla raportoinnilla on edelleen ja tulevaisuudessa tärkeä rooli toiminnalle päivittäiseen johtamiseen liittyvän tiedon raportoinnissa. Käyttöäonon vaiheistuksista sekä priorisoinneista johtuen Apotti-järjestelmän raportteja on edelleen merkittävästi toteuttamatta Oy Apotti Ab:n toimesta. Tästä johtuen Helsinki on käynnistänyt Apotti-järjestelmän raportointitilausten läpikäynnin, jonka lopputuloksena kaikki tilaukset käydään läpi tarkastellen niiden tarpeellisuus ja prioriteetti. Tämän jälkeen uusien tilausten osalta luodaan toimintatapa, jossa tilaukset katsotaan tarpeeksi tarkasti myös Helsingissä sisäisesti lävitse.

Apotti -asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttäminen on ollut merkittävä toiminnan muutos, jonka vuoksi muutokset toiminnassa ovat tuoneet esille eroja Apotti -asiakas- ja potilastietojärjestelmän kautta saatavissa tiedoissa. Lisäksi eroavaisuutta aiheuttavat järjestelmässä olevat kehitystarpeet sekä eroavaisuudet työkuluissa ja prosesseissa. Edellä mainituista laatuun liittyvistä syistä johtuen Oy Apotti Ab:n kanssa ollaan käynnistämässä laadunvarmistukseen liittyviä tehtäviä, joissa pyritään nostamaan esille laatueroja ja niiden syitä, jotta tietojen oikeellisuus ja eheys voidaan varmistaa ja sitä kautta nostaa esille laatuun liittyviä syitä, jotta korjaustoimenpiteitä voidaan toteuttaa järjestelmä- tai toimintatapamuutoksien kautta. Tavoitteena varmistaa, että asiakas- ja potilastietojärjestelmä tuottaa laadukasta tietoa toiminnasta.

Lastensuojelun avopalvelujen riittävyys

Sosiaalityöntekijöiden saatavuus ja pysyvyys

Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden saatavuuden ja pysyvyyden parantamiseksi on työskennelty systemaattisesti useita vuosia. Kehittämistyötä on tehty laaja-alaisesti ja käyttöön on otettu uusia toimintamalleja, muun muassa juniorityöntekijä-malli, mentorointi ja työntekijälähettilästoiminta. Vuonna 2022 työn tukea vahvistetaan ottamalla käyttöön seniorisosiaalityöntekijä-toimintamalli, jossa kokenut ja lastensuojeluun erikoistunut, osaamista omaava sosiaalityöntekijä tulee asiakastyön tueksi vaativissa tilanteissa.

Avohuollon sosiaalityöntekijöiden viroista noin 6,5 % oli avoinna helmikuussa 2022 ja 6,7 % helmikuussa 2021. Lastensuojelun avohuollon sosiaalityöntekijällä oli asiakkaanaan huhtikuussa 2022 keskimäärin 29 lasta. Vuoden 2024 alusta tulee voimaan lainsäädäntömuutos, jossa lastensuojelun sosiaalityöntekijällä saa olla enintään 30 lasta asiakkaanaan. Kehittämistyötä on tarpeen jatkaa, jotta voidaan edelleen vähentää lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden vaihtuvuutta ja henkilöstövajetta.

Monitoimijaisten palvelujen kehittäminen lasten ja perheiden tarpeet kokonaisvaltaisesti huomioiden

Lastensuojelu on haluaa kehittää monialaisia toimintamalleja yhteistyössä esimerkiksi lasten, nuorten ja aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluiden kanssa. Pelkkä lastensuojelun osaaminen ja tuki ovat riittämättömiä valtaosalle lastensuojelun asiakkaana olevista lapsista ja perheistä. Tällä hetkellä lasten ja perheiden tarvitsema monialainen tuki järjestetään valtaosin perinteisenä verkostomaisena yhteistyönä. Verkostomaisella yhteistyöllä voidaan auttaa isoa osaa asiakasperheistä. Verkostomaisen yhteistyön rinnalle on tarve kehittää innovatiivisia ja uusia toimintamalleja, kuten integroitua, monialaisia tiimejä intensiivintä tukea tarvitseville lapsille ja perheille.

Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeissa (2021–2023) vahvistetaan ja kehitetään monitoimijaisia palveluita. Hanketyöntekijät toimivat osana palveluja, jotta kehittäminen jalkautuu suoraan käytännön työhön. Monitoimijaisia palveluja kehitetään muun muassa seuraavilla toimenpiteillä:

- Perhesosiaalityön ja muiden erityisen tuen sosiaalityötä tuottavien palvelujen yhteistyötä vahvistetaan.
- Yhteistä tilannearviotyötä kehitetään lapsiperheiden terveys- ja hyvinvointipalvelujen ja lastensuojelun yhteistyönä. Lisäksi asiakastyössä käytettäviä viitekehyksiä, kuten CA-mallia (Common Approach) laajennetaan kaupunkitasoiseen käyttöön.
- Sosiaalihuoltolain 35 §:n mukaista yhteydenottoa sosiaalihuoltoon kehitetään, samoin kuin vireilletulovaiheen työskentelyn monialaisuutta sosiaaliohjauksen ja lapsiperheiden kotipalvelun kesken.
- Lapsiperheiden sosiaaliohjauksen tiiviimpää yhteistyötä lisätään lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin tiimien kanssa erityisesti koulunkäyntiin liittyvissä haasteissa.
- Palvelupolkuja kehitetään siten, että yhteistyö niin sosiaali- ja terveyspalvelujen kuin varhaiskasvatuksen ja koulujen sekä koulujen ilta-päiväkerhotoiminnan kanssa lisääntyy.
- Vaativat erot -työryhmä kehittää perheiden kanssa tehtävää moniammatillista erotyötä.

Meneillään on myös Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman alahanke ”Aikuissosiaalityön ja lapsiperhepalveluiden välisen yhteistyön kehittäminen”, jota viedään yhteistyössä eteenpäin aikuissosiaalityön, lapsiperheiden hyvinvointi- ja terveyspalvelujen sekä lasten-

suojelun kesken. Hanke toteutuu vuosien 2021–2023 aikana. Fokukse-
na on palvelujen monialaisuuden ja yhteentoimivuuden varmistaminen.
Kohderyhmänä ovat lapsiperheet ja tavoitteena on, että aikuissosiaali-
työn palvelut ja lapsiperheille suunnatut palvelut toimisivat hyvin yhteen
perheiden näkökulmasta.

Lapsiperheiden kotipalveluun sijoitettu projektiasiantuntija kehittää var-
haisen tuen mallia.

Kehittämistyöhön liittyen neuvoloiden raskaudenaikaisen kotikäynnin
ohjeistusta on päivitetty ja kehitetty. Tavoitteena on lisätä monialaisten
kotikäyntien määrää, jotta tuen tarpeita tunnistetaan mahdollisimman
varhaisessa vaiheessa. Lapsiperheiden kotipalvelussa palveluseteli-
tuottajien ohjauksen ja valvonnan prosesseja kehitetään ja luodaan ra-
kenteita lapsiperheiden kotipalvelun palveluntuotannon ohjaukseen ja
neuvontaan. Yksityisten puitesopimustuottajien ohjauksen ja valvonnan
prosessit edesauttavat osaltaan palveluntuottajien tuottaman lapsiper-
heiden kotipalvelun yhteistyön tiivistämistä sosiaalipalvelujen kanssa.

Lasten ja perheiden varhaisen tuen palvelujen lisääminen oikea-
aikaisten ja riittävien palvelujen saamiseksi

Vakansseja on lisätty kaikkiin lapsiperheiden hyvinvointi- ja terveystal-
veluihin vastaamaan lisääntyneitä palvelutarvetta. Myös ostopalvelujen
käytöllä lyhennetään palveluun pääsemisen jonotusaikaa muun muas-
sa kasvatus- ja perheneuvonnan palveluissa.

Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeissa vahvistetaan ja kehitetään
neuropsykiatrisia palveluja sekä kaupunkitasolla että Uudenmaan ta-
soisesti. Sosiaali- ja terveystoimialalla kehitetään neuropsykiatristen
palvelujen palveluketjun sujuvuutta ja koulutusten kautta on lisätty
muun muassa lapsiperheiden sosiaaliohjauksen neuropsykiatristen
valmennuksen osaamista.

Palvelujen vaikuttavuuden seurannan kehittäminen

Lastensuojelun vaikuttavuuden seuranta on tärkeä kehittää. Lastensuoje-
lussa on pilotoitu ARVOA-mittaria, ja mittaria ollaan ottamassa käyttöön
koko lastensuojelussa. ARVOA-menetelmän avulla kartoitetaan lapsen
ja perheen toimintakyvyn riskitekijöitä ja voimavaroja asiakkuuden eri
vaiheissa. Arviointia tekevät erikseen ja yhdessä lapsi, vanhemmat ja
vastuusosiaalityöntekijä. Mittarin avulla saadaan tietoa lapsen ja per-
heen toimintakyvyn muutoksista ja käytettyjen palveluiden toimivuudes-
ta ja vaikuttavuudesta. ARVOA-mittari vaatii kuitenkin edelleen kehit-
tämistä ja mittarin käyttöön asiakastyössä liittyy useita haasteita. Kehit-
tämisen- ja käyttöönotto-työtä jatketaan edelleen.

ARVOA-mittaria tullaan käyttämään:

- Palvelutarpeen arvioinnin loppu- tai siirtopalaverissa lastensuojeluun siirtyvien asiakkaiden kanssa. Lapsi, huoltaja ja sosiaalityöntekijä täyttävät mittarin.
- Lastensuojelun asiakassuunnitelmien päivittämisen yhteydessä kaksi kertaa vuodessa.

Vaikuttavuuden seuraaminen:

- Vaikuttavuutta kerääviä työkäytäntöjä pilotoidaan. Yksittäiset tiimit lastensuojelusta ja lapsiperheiden hyvinvointi- ja terveystalvuuksista pilotoivat palautetietoisien hoidon FIT-menetelmää (Feedback-Informed Treatment). Tarkoituksena on laajentaa menetelmän käyttöä, mikäli hankerahoituksen kautta saadaan siihen resursseja. Menetelmä on kansainvälisesti käytössä oleva reaaliaikainen vaikuttavuutta mittaava työtapu. Menetelmän avulla on mahdollista kerätä sekä asiakastasoista että palvelutasolla olevaa numeerista dataa palvelun vaikuttavuudesta.
- Yleisissä sosiaalihuollon palveluissa kehitetään työkäytäntöjä asiakaskirjausten suhteen siten, että saadaan lapsen asiakaskertomukseen kertymään ja kasautumaan tietoja palveluista pikkulapsivaiheesta alkaen.
- Raportointia suunnitellaan kehitettäväksi muun muassa siten, että palvelujen käytön alueellinen vertailu kaupungin sisällä mahdollistuisi paremmin.

Ikääntyneiden kotihoito

Kotihoidon kehittämiseen panostetaan parhaillaan vahvasti. Tarkastusviraston arviointi kohdistuu vuosiin 2017–2020, ja niiden aikana kotihoitoa on kehitetty Helsingissä systemaattisesti. Kotihoidon toiminnan sisältöä kehitettiin vuosien 2019–2021 aikana yhteistyössä henkilöstön kanssa laaditun kotihoidon toimintasuunnitelman kehittämiskohteiden perusteella.

Vuonna 2018 perustettiin keskitetty asiakasohjaustoimintamalli: Seniori-Info ja HelppiSeniori aloittivat toimintansa. Vuonna 2019 käynnistyi kuntouttavan arviointiyksikön toiminta. Vuonna 2020 tehtiin kotihoidon tuotantotapojen tarkasteluanalyysi ja seniorikeskusmallin pohjalta laadittiin saavutettavuusanalyysi ja rakentamisen suunnitelma.

Kehittämistyö on jatkunut edelleen ja vuonna 2021 otettiin käyttöön kotihoidon myöntämisen perusteet ja vuonna 2022 kotihoidon tukipalvelujen myöntämisen perusteet. Uusi kotihoidon strateginen toimintasuunnitelma ohjaa kehittämistyötä vuosien 2022–2025 aikana. Lisäksi Hel-

sinki on saanut sosiaali- ja terveysministeriöltä 2,69 miljoonaa euroa valtionavustusta tulevaisuuden kotona asumista tukevien palvelujen kehittämiseen vuosille 2022–2023. Kotona asumista tukevia palveluja kehitetään kustannustietoisien kotihoidon KUSTI-hankkeessa ja hankkeen tavoitteet ovat yhdenmukaiset kotihoidon strategisen toimintasuunnitelman tavoitteiden kanssa.

Työyhteisöjen ja työntekijöiden työhyvinvointia ja arjen työn sujuvuutta on kehitetty eri tavoin. Useat kotihoidon työyhteisöt ovat osallistuneet itseohjautuvien tiimien valmennuksiin, joissa on haettu uusia keinoja lisätä henkilöstön vaikuttamismahdollisuuksia oman työn suunnitteluun ja toteuttamiseen. Yhteisöllinen työvuorosuunnittelu on otettu käyttöön monessa työyhteisössä. Päivittäistä työtä on sujuvoitettu hyödyntämällä lean-menetelmiä, esimerkiksi päivittäisen johtamisen taulut on otettu osaksi työtä kotihoidossa. Optimointiohjelman käyttöönotto on tukenut työnsuunnittelua ja matkoihin käytettävät ajat on voitu huomioida työnsuunnittelussa.

Henkilöstöä on kuultu uusilla toimintatavoilla ja heille on järjestetty keskustelutilaisuuksia, joissa yhdessä kotihoidon esihenkilöiden, päälliköiden ja sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johdon kanssa on keskusteltu henkilöstölle tärkeitä asioista.

Kotihoidon henkilöstörakenteen näkökulmasta yhtenä tavoitteena oli lisätä sairaanhoitajien määrää kotihoidossa niin, että heidän osuutensa on 20 % henkilökunnasta. Tämä ei toteutunut ja taustalla on eri syitä. Asiakkaiden sairaanhoidolliset tarpeet ohjaavat sairaanhoitajien määrää lähipalvelualueilla. Keskitetyn asiakasohjauksen ja kuntouttavan arviointiyksikön yksiköissä työskentelee sairaanhoitajia ja sairaanhoidollista työtä siirtyi kotihoidosta näihin yksiköihin vuosien 2018 ja 2019 aikana. Henkilöstön saatavuus on myös ohjannut vakanssirakennetta; on ollut järkevää täyttää vakansseja koulutetuilla lähihoitajilla, jos vaihtoehdona olisi ollut sairaanhoitajavakanssit, joille ei olisi saatu työntekijää.

Kotihoidossa tarvittava henkilöstön määrä vaihtelee päivittäin ja kotihoitoon on perustettu resurssipooleja vuoden 2017 aikana. Resurssipooleista kotihoidon yksiköihin on saatu tiimien vakituista henkilöstöä korvaamaan tuttuja kotihoidon ammattilaisia.

Arviointikertomusta tarkasteltaessa on hyvä huomioida laadullinen näkökulma, jolla tarkastusta myös toteutettiin. Kertomukseen esiin nostetut huomiot voivat osittain olla yksittäisen työntekijän kokemuksia ja näkemyksiä kotihoidosta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee

► varmistaa, että sosiaalihuoltolain mukainen yli 75-vuotiaiden palvelutarpeen arviointi toteutuu määräajassa.

Pandemian aikana palvelutarpeen arvioinnissa on ollut haasteita saada palvelutarpeen arviointi tehtyä määräajassa. Toiminta on tällä hetkellä palautumassa normaaliksi. Ennen koronapandemiaa arvioinnit toteutuivat laissa määritellyssä aikataulussa.

Kotihoidon uudessa strategisessa toimintasuunnitelmassa on toimenpiteinä asiakasohjauksen ja kotihoidon yhteistyön prosessin täsmentäminen, roolien kirkastaminen ja päätöksentekoprosessin selkiyttäminen. Osana koronasta palautumisen ohjelmaa vahvistetaan asiakasohjausta.

► ryhtyä aikaisempaa vaikuttavampiin toimenpiteisiin hoitohenkilöstön saatavuuden parantamiseksi.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on henkilöstön rekrytointi yhteinen haaste. Kotihoidossa on kehitetty yhteis- ja tiimirekrytointeja. Oppisopimuskoulutusta on kehitetty ja lisätty, sekä työvoimapolitiittista että toimialan omarahoittamaa, ja tätä on tarkoitus entisestään lisätä.

Keskitettyssä kesäsijaisten rekrytoinnissa on testattu kevyempää hakumahdollisuutta lähihoitajille, dialogista hakua. Dialogista hakua on myös tarkoitus kehittää edelleen. Toiminta kohdentuu koko toimialalle. Henkilöstörekrytoinnissa pyritään hyödyntämään sosiaalisen median kanavia aiempaa enemmän. Oppilaitosyhteistyötä lisätään.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on menossa kokeilu, jossa toimialan työntekijöille maksetaan vinkkipalkkio kesätyöntekijöiden saamiseksi.

► lisätä kuntouttavan arviointiyksikön ja kotihoidon työntekijöiden välistä vuoropuhelua asiakkaan siirtyessä kuntouttavalta arviointijaksolta kotihoitoon.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluissa on nimetty kotiutumisen ja kotiin vietävien palvelujen ja tukipalvelujen asiakasprosessien omistajat. Prosessinomistajat edustavat Helsingin sairaalaa, asiakasohjausta, kuntouttavaa arviointiyksikköä, kotihoitoa ja KUSTI-hanketta. Henkilöstön esille nostamia asiakasprosessien ongelmia ratkotaan kaksi kertaa kuukaudessa kokouksissa ja yhteisiä prosesseja sujuvoitetaan.

Kevään 2022 aikana järjestetään yhteensä viisi työpajaa, joissa kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa kuntouttavan arviointiyksikön ja sen rajapintojen asiakasprosesseja (sairaalat-kuntouttava arviointiyksikkö, asiakasohjaus-kuntouttava arviointiyksikkö, kotihoito-kuntouttava arviointiyksikkö). Kuntouttavan arviointijakson kehittäminen on eräs koti-

hoidon strategisen toimintasuunnitelman ja KUSTI-hankkeen päätösmenpiteistä.

► varmistaa, että vanhuspalvelulain mukainen kielellinen yhdenvertaisuus toteutuu.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on kaksikielisyysuunnitelma eli tvåspråkighetsplan. Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteiden ja palvelujen Rakennemuutos-hankkeessa (2020–2021) vahvistettiin palveluketjujen kehittämistä kaksi- ja monikielisuuden näkökulmasta. Työ jatkuu toimialan työryhmissä ja palvelujen uudistamistyössä.

► selvittää, voidaanko vastuuhoidajien asiakastyöhön kuuluvia välillisiä tehtäviä vähentää.

Kotihoidossa seurataan kuukausittain jokaisen ammattiryhmän asiakkaiden luona käyttämää aikaa eli välitöntä asiakastyötä. Välillisellä asiakastyöllä tarkoitetaan sellaista asiakastyötä, jota ei voida tehdä asiakkaiden luona. Välittömän ja välillisen työn lisäksi kotihoidon henkilöstöllä on muita työtehtäviä, jotka tukevat asiakastyön tekemistä.

Välillisen työn tehtäviä on pohdittu ja haettu erilaisia ratkaisuja, kuten palkattu palkkatukityöllistettyjä ammattimiehiä ja toimistosihiteereitä erilliseen avustavaan työhön. Työskentelyä jatketaan edelleen analysoimalla työtehtäviä, joita ei voi tehdä asiakkaiden luona ja hakemalla ratkaisuja esimerkiksi siihen, missä välillisen työn tehtävissä ei tarvittaisi hoitotyön ammattilaisia ja miten gerontologisen sosiaalityön ammattilaiset voisivat osallistua nykyistä enemmän asiakkaiden sosiaalisten ongelmien ratkomiseen.

Asiakastason valvonta siirtyy keskitettyyn valvontayksikköön vuoden 2023 alusta alkaen. Tehtävien siirto vähentää ostopalveluasiakkaiden valvontaa yksittäisiltä hoitajilta ja samalla vähentää välillistä työtä.

► selvittää, voidaanko sijaisten työnkuvaa laajentaa vastaamaan paremmin vakituisen henkilöstön työnkuvaa.

Sijaisten työnkuva määräytyy sijaisen oman osaamistason mukaan. Esimerkiksi lääkehoidon osaaminen määrittää sijaisten toimenkuvaa. Seuren vuokratyövoiman osaamisvaatimukset on kuvattu sosiaali- ja terveystoimialan ja Seuren sopimuksessa. Yhteisissä keskusteluissa keskustellaan vuokratyövoimana käytettävän henkilöstön tehtävistä kotihoidossa. Seuren vuokratyövoiman osaamistasoon on lisätty vaatimus, että sijaisten on hallittava asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttö 1.6.2022 alkaen.

Vuokratyöntekijöiden perehdytystä on kehitetty ja parhaillaan selvitetään esimerkiksi heidän mahdollisuuttaan osallistua asiakkaan lääkeshoidon toteuttamiseen osallistumalla lääkeautomaattien täyttämiseen.

Kotihoidon resurssipoolitoiminnan kehittämistä jatketaan.

► tunnistaa työhyvinvoinnin ja hoidon laadun näkökulmasta parhaat käytännöt ja soveltaa niitä mahdollisimman laajalti eri alueilla.

Strategisen toimintasuunnitelman tarkoitus on kehittää kotihoidon ja kuntouttavan arviointiyksikön toimintaa, parantaa kotihoidon tuottavuutta heikentämättä asiakaspalvelujen laatua tai henkilöstön työhyvinvointia. Toimintasuunnitelmaan on määritelty tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit kotihoidon tuottavuuden ja laadun parantamiseksi seuraavina vuosina (2022–2025).

Osana kotihoidon henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämistä on tunnistettu Fiilari-kyselyssä erityisen hyviä tuloksia saaneet työyhteisöt. Tavoitteena on tunnistaa hyviä tuloksia selittävät toimintatavat ja ottaa niitä käyttöön laajasti kotihoidon työyhteisöissä. Työterveys Helsinki on tehnyt keväällä 2022 kotihoidon esihenkilöiden psykososiaaliseen kuormitukseen suunnatun selvityksen. Esihenkilötyön kehittäminen on tärkeä osa kotihoidon strategista toimintasuunnitelmaa.

RAI-arviointien avulla nostetaan jatkossa selkeämmin esiin kotihoidon yhteiset kehittämiskohteet ja suunnitellaan niihin toimenpiteet.

Asiakkaiden ravitsemuksen, toimintakyvyn tukemisen ja turvallisen lääkeshoidon varmistamiseksi jatketaan työskentelyä esimerkiksi tekemällä yhteistyötä muiden ammattilaisten, kuten ravitsemusterapeuttien ja kotihoitoon nimettyjen farmaseuttien kanssa.

lääkäspotilas päivystyksessä

Tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee:

► seurata päivystyksellisten tilanteiden kehittämistoimenpiteiden vaikutuksia iäkkäiden päivystyskäynteihin ja kotona asumisen turvallisuuteen.

Sosiaali- ja terveystoimiala seuraa päivystyksellisten tilanteiden kehittämistoimenpiteiden vaikutuksia iäkkäiden päivystyskäynteihin ja kotona asumisen turvallisuuteen säännöllisesti sekä Tulevaisuuden sotekeskus (Tulsote) -hankkeen että Pätiä-hankkeen seurantaryhmissä ja Ikäihmisten ESH:n ja PTH:n hoitoketjujen vastuuparimallin taktisen tason ryhmässä. Tulsote-hankkeen seurantaryhmä kokoontuu säännöllisesti kahdesta kolmeen kertaan vuodessa ja niissä tarkastellaan esimerkiksi päivystyksen raporttidataa. Pätiä-hankkeen seurantaryhmä

koostuu sosiaali- ja terveystoimialan sairaala-, mielenterveys- ja terveyskeskuspalveluiden edustajista sekä Palvelukeskus Helsingin (Liho-liikkuva hoitaja) ja HUSin ensihoidon sekä päivystyksen edustajista. Ikäihmisten hoitoketjut -yhteistyöfoorumiin kuuluu Helsingin soten lisäksi HUSin edustus sekä muiden Uudenmaan hyvinvointialueiden edustus.

Helsinki kehittää omaa raportointiaan Apotti-potilastietojärjestelmästä. Tavoitteena on saada Pätijä-hankkeen aikana saadun rekisteritutkimusaineiston kaltaista raportointitietoa, josta voidaan muodostaa tarvittavat kotihoidon, palvelutalojen ja vanhusten laitoshoidon ensihoidon ja päivystyskäyntien käyttöraportit systemaattiseen seurantaan omassa toiminnassa ja yhdessä yhteistyökumppaneiden HUSin ja Uudenmaan muiden kuntien kanssa.

► jatkaa yhteistyössä HUSin ja pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa sellaisten päivystyksellisten tilanteiden toimintatapojen ja palvelujen kehittämistä, joilla voidaan parantaa iäkkäiden toimintakykyä ja hyvinvointia.

Uudenmaan Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen yhtenä operatiivisena kärkenä on kehittää kotiin vietäviä päivystyspalveluita, päivystyksellisten tilanteiden hoitoa ja siihen liittyviä toimintatapoja. Liikkuva sairaala LiiSa-verkosto toimii HUSin ja pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteisenä kehittämisfoorumina edellä mainittujen palveluiden kehittämisessä. Sosiaali- ja terveystoimi osallistuu aktiivisesti LiiSa-verkoston toimintaan sekä kokoontuu kolmesti vuodessa kotihoidon ja kotiutuksen prosessinomistajien, kotiutushoitajien sekä HUSin sisätautien- ja akuuttihoitotyön johdon kesken tarkastelemaan kyseisten palveluiden sekä kotiutusprosessien toimintaa ja sujuvuutta.

► kehittää yhteistyötään HUSin kanssa erityisesti iäkkäiden kotiuttamisprosessin osalta siten, että palvelu olisi nykyistä paremmin kotihoidon käytettävissä.

Kotiuttamisprosessin kehittäminen on ikäihmisten hoitoketjujen vastuuparimallin taktisen tason tavoitteena vuonna 2022. Uudenmaan hyvinvointialueiden ja HUSin ikäihmisten hoitoketjujen vastuuparimallin taktisen tason kokouksen yhteinen tahtotila on valmistella geneerinen malli ESH-PTH:n väliselle kotiutukselle. Tätä varten perustetaan syksyn aikana kotiutuksen prosessille operatiivinen ryhmä, mihin nimetään osallistujat HUSista ja kaikilta hyvinvointialueilta. Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että kotiuttamisprosessin kehittäminen on yhteinen asia.

Helsinki kehittää kaupungin sisäistä kotiutusprosessia jatkuvasti. Helsingin senioripalveluiden kotiutusprosessi on juuri päivitetty. Lisäksi seurataan säännöllisesti suunnittelemattomia hoitoon paluita omista

sairaaloista kotiutuneiden potilaiden osalta kahden viikon sisällä kotiutumisen. Myös neuropsykiatristen ikääntyneiden potilaiden konsultoinnin ja hoitoonohjauksen prosessia kehitetään Uudenmaantasoisesti Helsingin luoman pohjan perusteella yhteistyössä ESH:n ja PTH:n kanssa. Ikääntyneiden päihdehoitoketjun kehittämiseen liittyy myös sujuva ja turvallinen kotiuttaminen.

Henkilöstön koulutukseen päivystyksellisten tilanteiden hoidossa on kiinnitetty erityistä huomiota. Koulutus on ollut monimuotoista, ja koulutuksia järjestetään jatkuvasti ottaen huomioon henkilöstön suuri vaihtuvuus. Sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii vahvistamaan opetushoitajien vakansseja myös sairaalatoiminnan ulkopuolella, jotta näyttöön perustuvan hoitotyön käytännöt tulisivat toimintaan koordinoitusti.

► kehittää Liikkuva hoitaja -palvelua ja siitä tiedottamista, jotta palvelu saataisiin laajemmin käyttöön kotihoidossa ja palveluasumisessa.

Sosiaali- ja terveystoimi kehittää Liikkuva hoitaja (Liiho) -palvelua jatkuvasti. Maaliskuun 2022 lopulla Liihon toiminta laajennettiin viikonlopuista myös arki-iltoihin. Toukokuun 2021 ja maaliskuun 2022 välillä Liiho on tehnyt 149 käyntiä, joista vain seitsemän on johtanut asiakkaan lähettämiseen päivystykseen. Henkilöstöinfot sekä koulutus ja palvelun tehtäväalueen laajenemisen tarkastelu ovat osa säännöllistä toimintaa. Liikkuvan hoitajan seuranta on ollut vakioaiheena sairaalakuntoutus- ja hoivapalveluiden johtoryhmässä syksyn 2022 aikana.

Mielenterveyskuntoutujan polku sairaalahoidosta asumiseen

Palveluasumisen paikkoja järjestetään mielenterveyskuntoutujille määrärahojen sallimissa rajoissa. Paikkoja vapautuu harvoin erityisesti palveluasumisessa ja tehostetussa palveluasumisessa. Puitesopimuspaikkoja ei ole riittävästi tarpeeseen nähden, eivätkä eri yksiköiden profiilit välttämättä vastaa asiakkaan tarvetta.

Vuonna 2009 kansallisessa mielenterveys- ja päihdesuunnitelmassa (Mieli 2009 -työryhmän ehdotukset mielenterveys- ja päihdetyön kehittämiseksi vuoteen 2015, Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2009:3, sivu 32) todetaan, että psykiatrinen sairaalahoido ja päihdehuollon laitoshoido eivät saa johtua asumisongelmista. Jos aikuispsykiatrinen sairaalahoido kestää yhtäjaksoisesti yli kuusi kuukautta, eikä hoitava tahoo arvioi psykiatrista sairaalahoidoa enää tarvittavan, veloitetaan kunta järjestämään asiakkaalle avohoito ja palveluasuminen. Sosiaali- ja terveystoimialan asettama tavoiteaika asumispalveluun siirtymiselle on ollut sama kuin kansallisesti suositeltu tavoiteaika. Joissain tilanteissa psykiatrian asumiskuntoutusyksikkö on erityistä tukea tarvitsevalle mielenterveyskuntoutujalle pidempiaikaisesti tarpeenmukainen hoitopaikka, jossa ylläpidetään saavutettua toimintakykyä.

Huhtikuuhun 2021 saakka ennen asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apottiin siirtymistä Auroran sairaalan psykiatrian osastoilla ja psykiatrian asumiskuntoutuksessa palveluasumispaikkaa odottavien mielen-terveyskuntoutujien määrää ja jonotusaikoja on seurattu tarkasti. Esimerkiksi vuonna 2018 odotusjaksoja oli yhteensä 83, joista 34 jaksoa oli sairaalassa ja 49 jaksoa asumiskuntoutuksessa. Odotusjaksoilla oli 77 eri potilasta, joista 49 oli naisia ja 28 miestä. 50 vuotta täyttäneitä oli 45 henkilöä. Nuorin odottajista oli 22-vuotias ja vanhin 78-vuotias. Päättäneiden ja keskeneräisten odotusjaksojen mediaanipituus oli 376 vuorokautta ja keskimääräinen pituus oli 538,7 vuorokautta vuoden 2018 lopun tilanteessa. Yli puoli vuotta odottaneita oli yhteensä 60. Näistä 23 oli odottanut kuntoutuspsykiatrian osastolla ja 37 psykiatrian asumiskuntoutuksessa.

Vastaavasti vuonna 2020 odotusjaksoja oli yhteensä 66, joista 37 jaksoa oli sairaalassa ja 29 jaksoa asumiskuntoutuksessa. Odottajista naisia oli 38 ja miehiä 28. 50 vuotta täyttäneitä oli 38 henkilöä. Odottajista nuorin oli 27-vuotias ja vanhin 76-vuotias. Päättäneiden ja keskeneräisten odotusjaksojen mediaanipituus oli 724,5 vuorokautta ja keskimääräinen pituus oli 924,7 vuorokautta vuoden 2020 lopun tilanteessa. Yli puoli vuotta odottaneita oli yhteensä 59. Näistä 30 oli odottanut kuntoutuspsykiatrian osastolla ja 29 psykiatrian asumiskuntoutuksessa.

Helsingin kaupungin asuntotoimi ja sosiaali- ja terveystoimiala tekevät tiivistä yhteistyötä palveluasumispaikkatilanteen parantamiseksi. Mielen-terveysasiakkaiden asumispalveluketjun kehittäminen vaatii edelleen kuntouttavan työnteon vahvistamista tuetussa asumisessa, kotiin vietävien palvelujen laajentamista, etä- ja digitaalisten palvelujen lisäämistä sekä asumispaikkojen kapasiteetin hallittua lisäämistä. Etä- ja digitaalisia palveluja kehitetään sosiaali- ja terveystoimialalla yhteisesti. Psykoosipalveluissa on lisätty kotiin vietäviä palveluja. Tavoitteena on edistää kotona pärjäämistä sekä ehkäistä sairaalahoidon ja tukiasumispalvelujen tarvetta."

Käsittely

24.05.2022 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Tarkastusviraston arviointipäällikkö Minna Tiili ja kaupunkitarkastajat Aija Kaartinen ja Kirsi-Marie Kaito olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystä seuraavasti:

Lausuntoa korjataan Apotin osalta siten, että lausuntoon täsmennetään, onko kyseessä järjestelmä vai yritys. Lisäksi lausuntoon tehdään seuraavat tekniset muutokset:

Sosiaalityöntekijöiden saatavuus ja pysyvyys -alaotsikon toisen kappaleen ensimmäisen lauseen sana "tyhjiään" korvataan sanalla "avoinna". Lisäksi poistetaan kappaleen ensimmäinen "edelleen" sana.

Monitoimijaisten palvelujen kehittäminen lasten ja perheiden tarpeet kokonaisvaltaisesti huomioiden -alaotsikon ensimmäisen kappaleen ensimmäisen lauseen sanat "on halukas kehittämään" korvataan sanoilla "haluaa kehittää".

lääkäri potilas päivystyksessä -otsikon kymmenen kappaleen toisen lauseen sanat "suuren vaihtuvuuden" korvataan sanoilla "suuri vaihtuvuus".

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

puheenjohtaja Daniel Sazonov: Korvataan lausunnon ensimmäinen kappale seuraavilla kappaleilla:

Sitovien toiminnan tavoitteiden arvioinnin osalta Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii korjaamaan arviointikertomuksessa esille tuotuja haasteita.

Apotti -asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönoton kanssa on ollut vaikeuksia. Erityisesti tilastoinnin ja raportoinnin osalta puutteet ovat olleet vakaviakin. Puutteita liittyy myös mm. ohjelman käytettävyyteen ja laskutukseen. Sosiaali- ja terveystoimiala on ryhtynyt ja jatkaa tarvittavia toimia asian korjaamiseksi.

Helsingillä on ollut haasteita saada Apotti-järjestelmästä käyttöönsä asiakas- ja potilastietojärjestelmään kertyvää dataa. Haasteeseen on pyritty löytämään ratkaisua yhdessä muiden Apotti-järjestelmää käyttävien tahojen kanssa. Lähtökohtana pidetään sitä, että Oy Apotti Ab:n tuottamien raporttien lisäksi Helsingin tulee saada käyttöönsä aineistot, joiden avulla voidaan tuottaa toimintaa tukevaa raportointia myös koko toimialatasolla. Oy Apotti Ab:n aikatauluista johtuen osa toteutustyöstä on valmista vuoden 2022 aikana, mutta osa työstä valmistuu vasta vuoden 2023 alkupuolella johtuen riippuvuuksista Oy Apotti Ab:n hyvinvointialueille toteuttaviin töihin.

Kannattaja: jäsen Pentti Arajärvi

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti asiasta esittelijän muutetusta ehdotuksesta poikkeavasti hyväksytyn vastaehdotuksen osalta.

Esittelijä

07.12.2022

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maria Kahila, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.05.2022 § 71

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi lausunnon seuraavista arviointikertomuksen kohdista:

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulee

- asettaa vastaisuudessa liikkumisen edistämisen toimenpiteiden mittareille selkeät tavoitetasot, joilla tavoitteiden toteutumista voidaan seurata
- viestiä aktiivisemmin avustuksilla toteutettavista liikuntahankkeista

Helsingin kaupunki toteutti strategiansa (2017–2021) yhtenä kärkihankkeena liikkumishjelmaa, jonka tavoitteena oli lisätä kaiken ikäisten kaupunkilaisten arki- ja hyötyliikkumista, vähentää terveydelle haitallista, liiallista paikallaanoloa ja poistaa esteitä vapaa-ajan liikunnalta. Liikkumishjelma sisälsi yhteensä noin 60 toimenpidettä, joita toteutettiin yhteistyössä kaupungin toimialojen ja kumppaneiden kanssa. Toteutettu tarkastus kohdentui liikkumishjelman kahdeksasta tavoitealueesta kolmeen, jotka sisälsivät yhteensä 25 lasten ja nuorten liikkumiseen sekä kaupunkiympäristön kehittämiseen liittyvää toimenpidettä. Tarkastukseen ei sisältynyt niiden toimenpiteiden arviointia, jotka kohdentuivat muun muassa lapsiperheiden sekä lasten ja nuorten tietoisuuden lisäämiseen liikkumisen merkityksestä, kampanjointiin tai kaupungin työntekijöiden liikkumisen lisäämiseen tähtäävästä toiminnasta.

Arviointikertomuksessa todetaan, että liikkumisen positiivisen vaikutuksen laajempi tiedostaminen koko kaupunkiorganisaation tasolla koettiin yhdeksi liikkumishjelman tärkeimmistä tuloksista. Liikkumishjelman toimenpiteillä myös lisättiin kouluissa järjestettävää harrastustoimintaa ja kehitettiin matalan kynnyksen harrastustoimintaa. Lisäksi helsinkiläisten edellytykset liikkua ovat kehittyneet, kun kaupunkiympäristöä on muovattu liikkumista suosivaksi.

Liikkumishjelman mittareista ja tavoitetasoista

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessa, että kaikilla liikku-
misohjelman toimenpidekohtaisilla mittareilla ei ollut tavoitetasoa. Mitta-
rille asetettu tavoitetaso helpottaisi seurantaa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on tiedostanut havainnon jo liikkumi-
sohjelman valmistelun ja toimeenpanon yhteydessä. Kaupunkilaisten
liikkumiskäyttäytymistä ja liikkumista edistävän toiminnan tietoperustan
vahvistaminen ja mittareiden kehittäminen on ollut jatkuvan kehittämi-
sen kohteena, kun ohjelmaa on toteutettu.

Tarkoituksenmukaisten mittareiden käyttäminen ja oikea-aikaisen sekä
laadukkaan tietoperustan kerääminen ja hyödyntäminen edellyttävät
yhteistä ymmärrystä ja systemaattista työtä. Liikkumisohjelman käyn-
nistyessä liikkuminen oli käsitteenä nuori sekä kaupunkiorganisaatiolle,
toimijoille, kuten myös kaupunkilaisille. Tyypillisesti oletettiin, että liik-
kuminen on ennen kaikkea vapaa-ajan harrastustoiminnan, ohjatun lii-
kunnan ja urheiluseuratoiminnan kehittämistä, ja siten liikuntapalvelui-
den vastuulla oleva kysymys. Liikkumisen edistäminen edellyttää kui-
tenkin mitä suurimmassa määrin kaupunkiyhteistä tekemistä. Maailman
Terveysjärjestön (WHO) mukaan liikkumattomuuteen voidaan vaikuttaa
moniammatillisella ja systemaattisella lähestymistavalla, ja ennen kaik-
kea siten, että toimenpiteet kohdentuvat samanaikaisesti yksilö-, yhtei-
sö-, ja järjestelmätasolle sekä laajasti ympäristötekijöihin.

Vastuu liikkumisohjelman valmistelusta osoitettiin kulttuurin ja vapaa-
ajan toimialalle, joka yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen, kau-
punginkanslian ja sidosryhmien kanssa teki ehdotuksen liikkumisohjel-
man toteutuksesta. Kaupunginhallitus hyväksyi liikkumisohjelman kah-
deksan tavoitealuetta ja ohjelman mittarit projektisuunnitelman mukai-
sesti 3.12.2018.

Ohjelmalle määriteltiin kolmentasoisia mittareita. Ohjelman strategise-
na tavoitteena oli vuoteen 2023 mennessä helsinkiläisten liikkumisen
määrän lisääntyminen, istumisen määrän väheneminen ja vapaa-ajan
harrastamattomien osuuden pienentäminen. Toiseksi ohjelman kah-
deksalle osatavoitteelle määriteltiin omat tavoitearvonsa ja mittarinsa.
Näitä olivat mm. terveyden kannalta riittävästi liikkuvien osuus alle kou-
luikäisten lasten, ala- ja yläkoululaisten sekä toisen asteen opiskelijoi-
den osalta sekä kävelyn ja pyöräilyn kulkumuoto-osuudet. Kolmas mit-
tareiden kohde olivat ohjelman toimenpiteet, jotka kestoiltaan vaihtelivat
vuodesta kolmeen vuoteen. Kaupungin toimialat määrittelivät ohjel-
maan omat liikkumista lisäävät toimenpiteensä, joita oli yhteensä noin
60. Toimenpiteet rahoitettiin toimialojen talousarvioissa. Jokaisella toi-
mialalla on oma roolinsa liikkumisen edistämisessä. Kulttuurin ja va-
paa-ajan toimiala ei voi määrittää muiden toimialojen vastuulle kuuluvil-
le toimenpiteille mittareita tai tavoitetasoja.

Mittareiden määrittäminen toimenpiteille, jotka monessa mielessä olivat uutta avaavia ja kokeilevia, ja joiden lopputuloksia oli etukäteen vaikea ennakoida, todettiin haastavaksi. Näissä tapauksissa mittareina on usein käytetty tietoa siitä, onko joku asia toteutettu vai ei. Kaikille liikumisohjelmassa toteutetuille toimenpiteille ei löydy numeerista indikaattoria, vaan tekeminen on luonteeltaan pikemminkin laadullista. Yleisempi haaste toiminnan mittaamiselle on se, että tieto lähtötilanteesta puuttuu tai vastaavasti se, että mittarin taustalta puuttuu säännöllisesti toistettava tiedonkeruutapa.

Liikkumisen näkökulmaa on vahvistettu sekä kaupungin hallinnoimissa, mutta myös tutkimuslaitosten toteuttamissa tiedonkeruissa. Esimerkkejä tästä ovat henkilöstökysely Fiilari, Lasten ja nuorten liikuntakäyttätyminen Suomessa -tutkimus, mutta myös erilaiset palveluiden käytöstä kertovat tilastoinnit. Liikkumisohjelmassa on tehty yhteistyötä UKK-instituutin, Jyväskylän yliopiston, Helsingin yliopiston, LIKES-tutkimuskeskuksen ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa kaupunkilaisten liikkumisaktiivisuuden ja liikkumista edistävän toiminnan seurannassa. Liikkumisohjelmassa on lisäksi toteutettu kaksi data-analyysia yhteistyössä kaupunginkanslian ja digitalisaatio-ohjelman kanssa erilaisten tilasto- ja tutkimustietojen hyödyntämisen parantamiseksi. Liikkumisohjelman toimeenpanon seurannan tueksi päätettiin hankkia ulkoinen seuranta-alusta, joka sisältää ajantasaisen tiedon liikkumisohjelman toimenpiteiden toteumasta ja niiden mittareista, mutta myös tiedot ohjelman strategisten ja osatavoitemittareiden kehittymisestä. Seuranta-alusta on kaikille julkinen ja löytyy osoitteesta <https://liikkumisvahti.hel.fi/>.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulee asettaa vastaisuudessa liikkumisen edistämisen toimenpiteiden mittareille selkeät tavoitetasot, joilla tavoitteiden toteutumista voidaan seurata.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toteaa, että liikkumisen edistäminen jatkuu myös liikkumisohjelman jälkeen. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on lisännyt arki- ja hyötyliikkumisen edistämisen liikuntapalveluiden palvelustrategiaan uutena kokonaisuutena yhdeksi sen ydintehtävistä. Liikkumisohjelman projektipäällikön ja projektikoordinaattorin toimenkuvat on vakinaistettu. Liikkumisen edistämässä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan roolina korostuu tiivisyhteistyö kaupunkitasolla sekä ulkoisten sidosryhmien että tutkimuslaitosten kanssa. Toimiala seuraa liikkumista edistävän toiminnan kehittymistä ja eri-ikäisten liikkumisaktiivisuutta, vahvistaa moniammatillisten verkostojen osaamista liikkumisen edistämässä sekä vaikuttaviksi todettujen toimintamallien levittämisestä.

Jokaisella kaupungin toimialalla on omat roolinsa ja vastuunsa liikku-
sen edistämisessä. Liikkumista edistävää toimintaa, kuten myös sen
mittarointia kehitetään toimialojen yhteisenä työnä. Kulttuurin ja vapaa-
ajan toimialalla on keskeinen asiantuntijatehtävä liikku-
misen kysymyk-
sissä, mutta se ei voi määrittää muiden toimialojen vastuulle kuuluville
toimenpiteille mittareita tai tavoitetasoja. Toimiala pitää tärkeänä, että
liikkumista edistävän toiminnan toteuttamiseen varataan riittävät re-
surssit kaupunkitasoisesti.

Liikkumisen kaupunkiyhteinen tekeminen jatkuu osana kaupungin hy-
vinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Liikkuminen on kaupungin hy-
vinvointisuunnitelman 2022–2025 yksi painopistealueista. Valmistelu-
vastuu liikkumista koskevien kaupunkiyhteisten, noin 10 tavoitealueen
toimenpiteiden valmistelusta on osoitettu liikkumisohjelman verkostoil-
le. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet johdetaan strate-
giasta ja tietopohjasta käsin ja mukaan valitaan toimenpiteitä, joiden to-
teutuksessa on mukana enemmän kuin yksi toimiala. Hyvinvointisuun-
nitelmaan kirjatut toimenpiteet huomioidaan toimialojen talouden ja
toiminnan suunnittelussa. Valmistelussa hyödynnetään laajasti liikku-
misohjelmassa kerättyä tietoperustaa, kuten myös havaintoja toimenpi-
teiden mittareihin liittyvistä kehittämistarpeista. Hyvinvointisuunnitelman
hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Lasten ja nuorten harrastuksista viestiminen

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen sivuilla 66–68 seu-
raavaa:

Järjestöt ovat toivoneet kaupungilta lisäapua avustuksilla järjestettävien
liikuntahankkeiden tiedottamiseen. Lasten ja nuorten harrastustoimin-
nan toteutuminen edellyttää riittävää ja laadukasta viestintää harrastus-
toiminnasta. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulee viestiä aktiivisem-
min avustuksilla toteutettavista liikuntahankkeista.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toteaa, että tällä hetkellä tieto harras-
tustoiminnasta on hajallaan lukuisilla kaupungin vanhoilla verkkosivuilla.
Lisäksi käytössä on erilaisia taustajärjestelmiä. Koska tieto on sirpa-
loitunut, myös harrastamisen viestintää ja markkinointia on haastavaa
tehdä vaikuttavasti. Verkkosivuista vain Harrastushaku.fi on mahdollis-
tanut kumppanien tarjonnan esilletuomisen. Harrastusten sivusto, ku-
ten myös useat kaupungin virastoaikaiset verkkosivut, ovat kuitenkin
elinkaarensa päässä ja käytettävyydeltään vanhentuneita. Tästä joh-
tuen yksi Helsingin kaupungin digiohjelman keskeisistä tavoitteista on
uudistaa ja yhtenäistää kaupungin verkkosivustot.

Verkkosivustouudistus on alkanut kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla
vuonna 2019. Uusia verkkojulkaisuja on suunniteltu ja toteutettu yh-

dessä kaupunkilaisten, kaupunginkanslian ja muiden toimialojen kanssa, jotta kaupunkilaiset löytävät jatkossa helpommin kaupungin palvelut ja jotta asiointi olisi sujuvaa esimerkiksi ilmoittautumisen ja maksamisen osalta.

Verkkosivustoja on muotoiltu alusta asti mahdollisimman asiakaslähtöisesti, jotta uudet sivustot lähtisivät käyttäjän tarpeesta ja käyttökokemuksesta, eivät enää organisaatiosta tai hankkeesta tai edes yksittäisestä palvelusta, ellei se palvele parempaa asiakaskokemusta. Verkkosivustouudistuksen lähtötilan kartoituksessa tunnistettiin teemallisia kokonaisuuksia, kuten nuoret, liikunta, tapahtumat ja harrastukset, joiden sisältö voi tulla monista kaupungin palveluista. Sivustot julkaistaan vaiheittain ketterän kehityksen periaatteiden mukaisesti, eli ensimmäinen versio ei tarjoa vielä kaikkea, mutta mahdollistaa jatkokehityksen kohti visiotasoa.

Harrastamisen näkökulmasta erityisesti harrastusten kokoava sivusto tulee parantamaan harrastustoiminnan löydettävyyttä verkossa, ja siten myös harrastamisen viestintää ja markkinointia:

- [Harrastukset.hel.fi](https://www.harrastukset.hel.fi): verkkosivuston tavoitteena on koota kaupungin kaikkien palveluiden tarjoamat harrastukset (eli kurssimuotoinen tekeminen) yhteen paikkaan ja tukea kaupungin kumppaneiden harrastustoiminnan löydettävyyttä. Uudella harrastamisen verkkosivustolla kaupunkilainen voi hakea harrastuksia esim. asuinalueen, ikäryhmän, ajankohdan ja harrastuslajin perusteella. Verkkosivujen valmistuessa, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala viestii ja markkinoi sivustosta ja sen sisällöistä aktiivisesti. Aikataulu uuden harrastusten sivuston julkaisulle on kevät 2023.

Harrastukset verkkosivustokokonaisuuden lisäksi luomme seuraavat uudet verkkosivut, jotka parantavat myös harrastusten löydettävyyttä:

- [Liikunta.hel.fi](https://www.liikunta.hel.fi): verkkosivuston tavoitteena on koota kaupungin liikuntaan ja liikkumiseen liittyvät palvelut (liikuntapaikat- ja -harrastukset) yhteen paikkaan – niin Kuvan, Kaskon, Kymppin kuin Soten liikuntaan ja liikkumiset liittyvät palvelut. Aikataulu uuden liikunnan sivuston tämän version julkaisulle on kevät 2023. Ensimmäinen versio sivustosta on julkaistu helmikuussa 2022.
- [Nuorten.hel.fi](https://www.nuorten.hel.fi): verkkosivuston ensimmäinen versio julkaistiin keväällä 2021 ja se toimii toistaiseksi osoitteessa [nuorten.helsinki.fi](https://www.nuorten.helsinki.fi). Tarkoituksena on koota kaikki nuorille ja nuorten perheille suunnatut kaupungin palvelut yhteen, sisältäen mm. nuorisotilat, koulutus, työpajat sekä nuorisolle suunnatut kaupungin tapahtumat ja harrastukset. Sivustoa jatkokehitetään edelleen vuoden 2022 aikana.

- Tapahtumat.hel.fi: syksyllä 2020 julkaistu uusi verkkosivusto kokoaa yhteen koko kaupungin tapahtumatarjonnan. Tuleva harrastukset.hel.fi-sivusto tulee olemaan muotoilullisesti ja teknisesti tapahtumien sivuston sisartuote. Sivustot myös tukevat navigaatiota niiden välillä, mikä parantaa harrastamisen sisältöjen löydettävyyttä.
- Uusi hel.fi: kanslian vetämän hankkeen tavoite on uusia perusteellisesti koko hel.fi-sivusto, mikä parantaa myös erillissivustojen ja samalla harrastamisen palveluiden löydettävyyttä. Luontoon ja ulkoiluun liittyen hel.fi:ssä ollaan julkaisemassa keväällä 2023 oma teemakokonaisuus Kuvan ja Kympin yhteistyönä.

Palveluiden löydettävyys verkossa ja asiointin helppous (ilmoittautuminen ja maksaminen) lisäävät harrastusten viestinnän ja markkinoinnin vaikuttavuutta. Uusien verkkosivujen ja taustajärjestelmien avulla pystymme tukemaan myös kumppaneiden tarjonnan parempaa löydettävyyttä ja tukea niitä myös paremmin kaupungin viestinnällä ja markkinoinnilla. Digikehittämistä tehdään yhdessä kanslian ja eri toimialojen kanssa, joten olemme kehittämisessä riippuvaisia kaupunkiyhteisistä tavoitteista ja toimenpiteistä. Tämä saattaa vaikuttaa kehittämisen aikatauluihin.

Käsittely

10.05.2022 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Dani Niskanen

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 5)

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Laura Aalto

Lisätiedot

Minna Paajanen, projektipäällikkö, puhelin: 310 21162
minna.paajanen(a)hel.fi

Essi Eranka, viestintä- ja markkinointipäällikkö, puhelin: 310 74342
essi.eranka(a)hel.fi

§ 316

Hallintosäännön muuttaminen, kaupunginkanslian ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan muutoksia

HEL 2022-013188 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti 1.1.2023 lukien.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Koskinen, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin hallintosääntö voimaan 1.1.2023 muutokset näkyvissä Khs 21.11.2022

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslian muutosehdotus kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisten tehtävien hoitamisesta

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Laeilla työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain, kotoutumisen edistämisestä annetun lain (jäljempänä kotoutumislaki) sekä työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain muuttamisesta (HE 84/2022 vp) toteutetaan kotoutumislakiin sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun siirtymisestä aiheutuvat muutokset. Muutokset tulevat voimaan 1.1.2023, ja niihin on varauduttava hallintosäännön muuttamisella.

Kotoutumislain 88 a §:ssä todetaan hyvinvointialueesta säädetyn soveltuvan myös Helsingin kaupunkiin. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annettu laki velvoittaa

Helsingin kaupungin eriyttämään sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen talouden muusta kaupungin taloudesta.

Jatkossa kotoutumislaisia säädetään erikseen kunnan, hyvinvointialueen sekä työ- ja elinkeinohallinnon järjestämismääräyksiin kuuluvista kotoutumista edistävistä toimenpiteistä ja palveluista. Helsingissä kunnalle aiemmin kuuluneiden tehtävien järjestämismääräyksiin jakautuu kunta-Helsingin sekä kotoutumislaisia tarkoitettuja hyvinvointialueen tehtäviä hoitavan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan välille. Valtaosa kotoutumislain tehtävistä jää kunta-Helsingin järjestämismääräyksiin.

Suurta osaa kunnalle kuuluvista kotoutumislain mukaisista tehtävistä on tähän asti hoidettu Helsingissä sosiaali- ja terveystoimialan maahanmuuttoyksikössä, mutta jatkossa ne eivät siis enää kuulu sosiaali- ja terveystoimialan järjestämismääräyksiin. Kotoutumislain mukaisien tehtävien eriyttämisestä ja siirtymävaiheen toimeenpanon varmistamisesta johtuen kansliapäällikön toimivaltaan ehdotetaan lisättäväksi päättäminen kotoutumisen edistämiseksi annetun lain tarkoittamalla tavalla kunnalle kuuluvien tehtävien hoitamisesta. Kunnalle kuuluvien tehtävien erillisyydestä johtuen siihen liittyvä toimivalta on perusteltua osoittaa kokonaisuudessaan kansliapäällikölle, jolloin kansliapäällikkö voi siirtää toimivallan kaupungin organisaatiossa tarkoituksenmukaisille tahoille, mukaan lukien sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala.

Ehdotettu sääntömuutos tukee kaupungin kykyä varautua ja tarjota palveluita laajan maahanmuuton tilanteessa, mikä on tärkeää Venäjän hyökkäyssodan jatkuessa Ukrainassa. Kansliapäälliköllä olisi jatkossa toimivalta osoittaa kunnalle kuuluva kotoutumisen edistämisen tehtäviin liittyvä toimivalta edelleen myös sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle siten, että talouden eriyttämisvaatimuksesta huolehditaan ja kunta-Helsinki korvaa sote-toimialalle tehtävän hoitamiseen liittyvät kulut. Valtio korvaa kunta-Helsingille näistä tehtävistä aiheutuvat kulut sekä laskennallisilla että erikseen haettavilla korvauksilla.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimi on tähän asti vastannut kotoutumislain mukaisesti erityisesti työvoiman ulkopuolisten kotoutujien palveluprosessista; toimialalla on jatkossakin paras kyky jatkossakin huolehtia tästä tehtävästä. Työvoiman ulkopuolisten kotoutujien kohderyhmässä korostuu erittäin voimakkaasti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tarve yleisten kotoutumista tukevien palveluiden kuten kielikoulutuksen sekä työelämävalmiuksia tukevien palveluiden rinnalla. Tällöin tarkoituksenmukaisinta ja kaupungin resurssien käytön kannalta tehokkainta on, että kotoutumissuunnitelman laatii se taho, jossa asiakas muutenkin asioi tai jonka palveluita hän enimmäkseen tarvitsee.

Jos työvoimaan kuulumattoman asiakkaan kotoutumissuunnitelma laadittaisiin erillään sosiaali- ja terveystalvuluista, kotoutumisprosessin varhaisessa vaiheessa olisi vaikeaa arvioida tämän sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tarvetta, esimerkiksi alaikäisen kotoutujan tai lapsiperheen tilannetta taikka ihmiskaupan uhrien tunnistamiseen liittyviä tekijöitä.

Valtaosa helsinkiläisistä kotoutumisvaiheen asiakkaista kuuluu työvoimaan, ja he ovat siten työnhakijoina ja työllistymistä edistävien palveluiden piirissä. Heidän osaltaan kotoutumisen edistämiseen liittyvät tehtävät säilyisivät jatkossakin kaupunginkanslian elinkeino-osastolla työvoima ja maahanmuutto -yksikössä, jonne tehtävien hoitamiseen liittyvä toimivalta on jo aiemmin siirretty työllisyyden kuntakokeilun käynnistymisen yhteydessä.

Muutosehdotus on käsitelty sääntötyöryhmässä 31.10.2022.

Hallintosäännön muutos

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 2 momenttiin lisätään uusi 8b kohta:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kansliapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää,

8b kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien hoitamisesta.

Kaupunginkanslian ehdotus hallintosäännön muuttamiseksi jäsenten nimeämisestä HUS-yhtymän toimielimiin sekä yhtymäkokousedustajan nimeämisestä ja toimiohjeiden antamisesta kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 16 §:n mukaan HUS-yhtymän yhtymäkokoukseen kunkin Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus ja Helsingin kaupungin hallitus valitsevat 1-3 edustajaa sen mukaan kuin perussopimuksessa sovitaan. Valitut yhtymäkokousedustajat käyttävät hyvinvointialueen tai Helsingin kaupungin äänivaltaa yhdessä. Lain esitöiden mukaan yhtymäkokousedustajat valitaan kutakin kokousta varten ja tämä mahdollistaa ohjeiden antamisen edustajille kokouksiin.

Helsingin kaupunginvaltuusto ja Uudenmaan hyvinvointialueiden aluevaltuustot ovat hyväksyneet HUS-yhtymän perussopimuksen väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän esityksen mukaisesti. Perussopimuksen 7 §:n mukaan yhtymäkokouksessa kutakin jäsentä edustaa yksi edustaja.

Yhtymäkokousedustajalle on nimettävä henkilökohtainen varaedustaja. Yhtymäkokous valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Kaupunginhallituksen toimivalta yhtymäkokousedustajien nimeämiseen perustuu suoraan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annettuun lakiin. Selkeyden vuoksi se ehdotetaan kuitenkin lisättäväksi nimenomaisena määräyksenä myös hallintosääntöön.

Muutosehdotus on käsitelty sääntötyöryhmässä 23.5.2022.

Hallintosäännön muutos

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momenttiin lisätään uusi 8a kohta:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus

8a päättää jäsenten ja jäsen ehdokkaiden nimeämisestä HUS-yhtymän toimielimiin, edustajan ja varaedustajan nimeämisestä HUS-yhtymän yhtymäkokoukseen sekä toimiohjeiden antamisesta kaupunkia HUS-yhtymän yhtymäkokouksessa edustavalle kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan muutosehdotus HAM Helsingin taidemuseon säätiöimisen johdosta

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Kaupunginvaltuusto on 16.11.2022 hyväksynyt kaupungin taidemuseon toiminnan ja henkilöstön siirtämisen HAM Helsingin taidemuseosäätiöön 1.1.2023 alkaen. Säätiöiminen edellyttää muutoksia hallintosääntöön.

Hallintosäännöstä on tarkoitus poistaa taidemuseotoimintaa koskeva kohta, koska jatkossa kaupunki ei enää vastaa taidemuseotoiminnasta. Muutos koskee hallintosäännön 4 luvun 7 §:n 2 momentin 2 kohtaa, jonka mukaan kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa kaupungin kulttuuripolitiikasta sekä kulttuuri-, orkesteri-, museo- ja taidemuseotoiminnoista. Taidemuseon säätiöimisen jälkeen kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa kaupungin kulttuuripolitiikasta sekä kulttuuri-, orkesteri- ja museotoiminnoista.

Koska taidemuseokokoelma jää säätiöimisen jälkeenkin kaupungin omistukseen, hallintosäännön 4 luvun 7 §:n 1 momenttia, jonka mukaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala vastaa kirjastoaineistosta, museo- ja taidemuseokokoelmista ja kulttuuriperinnön ylläpitämisestä, ei muuteta.

Jotta HAM Helsingin taidemuseosäätiö hyväksyttäisiin valtionosuuteen oikeutetuksi, museolain 5 §:n 6 kohta edellyttää, että kokoelman säilyminen museokokoelmana on turvattu myös museon lopettaessa toimintansa. Hallintosäännön lisäksi taidemuseokokoelmasta on määräys kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintasäännössä. Sen mukaan kaupunki vastaa siitä, että museoiden kokoelmat säilyvät museokokoelmina museotoimintaa tehtävänä järjestävän oikeuskelpoisen, yksityisen tai julkisen toimijan hallinnassa silloinkin, jos kaupunki luopuu museoiden ylläpidosta. Myöskään tätä määräystä ei muuteta.

Muutosehdotus on käsitelty sääntötyöryhmässä 23.5.2022.

Hallintosäännön muutos

Hallintosäännön 4 luvun 7 §:n 2 momentin 2 kohta muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala jakautuu neljään palvelukokonaisuuteen:

2 Kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa kaupungin kulttuuripolitiikasta sekä kulttuuri-, orkesteri- ja museotoiminnoista. Kulttuuripalvelukokonaisuus vastaa sille kuuluvista alueellisista erityistehtävistä, joista lailla on erikseen säädetty.

Kaupunginkanslian muutosehdotus kansalliskielilautakunnan osalta

Hallintosäännön muutoksen perustelut

Kansalliskielilautakunta huolehtii 1.1.2023 alkaen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 19 §:ssä säädettyistä tehtävistä. Kansalliskielilautakuntaa koskevasta 25 luvun 6 §:n 2 momentin 3 kohdasta korjataan toimikuntaa koskeva viittaus lautakunnaksi.

Hallintosäännön muutos

Hallintosäännön 25 luvun 6 §:n 2 momentin 3 kohta muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Lisäksi kansalliskielilautakunnan tehtävänä on kaupungin toimintaa koskien:

3 käsitellä kaksikielisyyden suunnitelmallista edistämistä kaupungin toiminnassa sekä raportoida kaksikielisyyden toteutumisesta sekä kaupungin palvelujen ja henkilöstön kielivarannon kehittämistyöstä lautakunnan määrittelemillä kohdealueilla.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

07.12.2022

Asia/6

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Koskinen, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin hallintosääntö voimaan 1.1.2023 muutokset näkyvissä Khs 21.11.2022

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.11.2022 § 811

HEL 2022-013188 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti 1.1.2023 lukien.

Käsittely

21.11.2022 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että kappaleissa 19 ja 21 luku "8b" muutettiin luvuksi "8a". Myös liite korjattiin vastaavalta osin.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Koskinen, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

§ 317

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtajan virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen 1.1.2023 lukien

HEL 2022-013198 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto muutti sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja Juha Jolkkosen virantoimitusvelvollisuutta siten, että hän toimii sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtajana 1.1.2023 lukien.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 23 §:n mukaan toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen ottamisesta päättävä kunnan tai hyvinvointialueen viranomaisen voi varattuaan viranhaltijalle tilaisuuden tulla kuulluksi päättää, että viranhaltijan virantoimitusvelvollisuutta muutetaan, jos toiminnan uudelleen järjestely tai muu perusteltu syy sitä edellyttää.

Helsingin kaupungin toimialajohtajat nimitetään enintään seitsemän vuoden määräajaksi ja sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja Juha Jolkkosen toimikausi on alkanut 20.12.2016 ja päättyy 19.12.2023.

Sote-lakikokonaisuuden talouden eriyttämisvaatimusten toteuttamiseksi ja sote-lainsäädännöstä seuraavan tehtäväkokonaisuuden johtamisen selkeyttämiseksi kaupunginvaltuusto päätti 16.3.2022, 62 §, että Helsingin kaupungilla on 1.1.2023 lukien sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala. Toimiala koostuu nykyisestä sosiaali- ja terveystoimialasta sekä nykyisestä pelastuslaitoksesta. Toimialaa johtaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja.

Sosiaali- ja terveystoimialan toimintamenot tilinpäätöksessä 2021 olivat 2 516 miljoonaa euroa, pelastuslaitoksen taas 62 miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveystoimialalla työskenteli vuonna 2021 noin 15 000 henkilöä ja pelastuslaitoksella noin 750 henkilöä.

Toiminnan uudelleen järjestelyyn liittyvän muutoksen luonteen vuoksi on perusteltua, että sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja Juha Jolkkonen tulee johtamaan 1.1.2023 lukien uutta toimialaa, eikä sitä varten perusteta tai julisteta haettavaksi uutta virkaa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja toimii sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan, sen jaostojen sekä toimialan apulaispormestarin esittelijänä. Toimialajohtaja on toimialaan kuuluvien palvelukokonaisuuksien johtajien sekä toimialan hallintojohtajan esihenkilö. Toimialajohtaja suorittaa kansliapäällikön määräämät tehtävät.

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja Juha Jolkkosta on kuultu virantoimitusvelvollisuuden muutoksesta ja sen perusteista 10.11.2022.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 15 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää toimialajohtajan virkaan ottamisesta. Kaupunginvaltuusto päättää siten myös toimialajohtajan virantoimitusvelvollisuuden muuttamisesta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja Juha Jolkkonen

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.11.2022 § 812

HEL 2022-013198 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginvaltuusto muuttaa sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja Juha Jolkkosen virantoimitusvelvollisuutta siten, että hän toimii sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtajana 1.1.2023 lukien.

Käsittely

21.11.2022 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Juha Jolkkonen

Esteellisyyden syy: osallisuusjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 1)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

§ 318

Metron junakulunvalvonnan toteutuksen hankesuunnitelma

HEL 2022-005989 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi metron junakulunvalvonnan toteutuksen hankesuunnitelman liitteen 1 mukaan siten, että hankkeen arvonlisäveron kokonaishinta sisältäen hankkeen toteutuksen, hankkeen aikaiset erillishankinnat sekä hankkeen aikaiset lisä- ja muutostyöt on enintään 71 246 000 euroa elokuun 2022 hintatasossa.

Päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Espoon kaupunki tekee vastaavan päätöksen osaltaan.

Käsittely

Valtuutettu Laura Korpinen ehdotti valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lernerin kannattamana, että ehdotus hylätään seuraavin perusteluin:

Kapasiteetin nostaminen tässä vaiheessa ei ole ajankohtaista, koska liikennemäärät ovat laskeneet ja HSL:n lipunhintoihin kohdistuu muutoinkin korotuspaineita.

Ehdotuksen mukaan kustannusarvio jakaantuu hankekustannuksiin, junakulunvalvontajärjestelmän ja radioverkon hankintaan ja nykyjärjestelmään toteutettaviin muutoksiin. Toisaalta perusteluissa sanotaan, että kiireisin on pakkopysäytysjärjestelmä. Asiakirjoista ei käy ilmi se, miten edellä mainitut voivat maksaa pelkästään Helsingin osalta 71 246 000 euroa (ilman arvonlisäveroa), tai Helsingin ja Espoon osalta yhteensä 115 251 000 euroa (ilman arvonlisäveroa).

1 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, hylkäys EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: Valtuutettu Laura Korpisen hylkäysehdotus

Jaa-äännet: 81

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Mia Haglund, Oona Hagman, Juha Hakola, Timo Harakka, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti

Hyttinen, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Atte Kaleva, Arja Karhuvaa-
ra, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe,
Pia Kopra, Vesa Korkkula, Sini Korpinen, Minna Lindgren, Ajak Majok,
Teija Makkonen, Otto Meri, Sami Mutttilainen, Seija Muurinen, Björn
Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva,
Tom Packalén, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Mikko
Paunio, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus
Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima
Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Sari
Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinne-
mäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti,
Erkki Tuomioja, Thomas Wallgren, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen,
Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen,
Ozan Yanar

Ei-äänet: 3

Laura Korpinen, Sanna-Leena Perunka, Pirkko Ruohonen-Lerner

Poissa: 1

Mikael Jungner

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma
- 2 Lausunto, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, 3.6.2022

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Metron junakulunvalvontajärjestelmä uudistetaan liikennöinnin luotetta-
vuuden turvaavalla ja tulevaisuuden kapasiteettitarpeet tyydyttävällä,
kokonaistaloudellisesti kustannustehokkaalla, korkeamman automaa-
tiotason tarjoavalla järjestelmällä. Näin varmistetaan metrojärjestelmän
toimintavarmuus ja kyky vastata kasvavaan kysyntään. Uudistus toteu-

tetaan siten, että se mahdollistaa metron vuorovälien lyhentämisen ja 25 %:n kapasiteetin noston tulevaisuudessa tehtävien kalustohankintojen jälkeen.

Hanke koostuu junakulunvalvontajärjestelmän hankinnasta, sen toimintaan tarvittavan radioverkon toteutuksesta ja nykyisen liikenteenohjausjärjestelmän kehittämisestä siten, että uusi junakulunvalvontajärjestelmä voidaan liittää siihen. Uusi junakulunvalvontajärjestelmä tulee mahdollistamaan junien puoliautomaattisen toiminnan kuljettajan valvonnan alaisena. Hankkeen käyttönimi on METKA.

Helsingin kaupunki/Liikenneliikelaitos (HKL), Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymä (HSL), Länsimetro Oy ja Espoon kaupunki ovat sopineet vuonna 2020 yhteistyöstä metron kapasiteetin ja luotettavuuden parantamiseksi.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025 todetaan, että älykkäät liikenne- ja ratkaisut ovat sujuvan arjen perusta, tiivistyvän kaupungin liikennejärjestelmän riittävä kapasiteetti ja toimivuus varmistetaan suunnitelmalla kaikki kulkumuodot ja huomioimalla niiden kytkytyminen toisiinsa. Tavoitteena on jatkaa raideliikenteen verkostokaupungin toteuttamista. Päätösehdotus on strategian mukainen.

Suhde muihin päätöksiin

HKL:n johtokunta oikeutti 16.6.2020 108 § HKL:n allekirjoittamaan yhteistyösopimuksen Espoon kaupungin kanssa metron kapasiteetin ja luotettavuuden lisäämistä koskevasta valmistelu- ja suunnittelutyöstä sekä siihen liittyvien kustannusten jakamisesta.

Helsingin kaupunginhallitus hyväksyi 21.9.2020 576 § Helsingin seudun ja valtion välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen 2020–2031 (MAL-sopimus).

HKL:n toimitusjohtaja päätti 4.5.2022 18 § hakea Helsingin kaupungille valtionavustusta metron kapasiteettihankkeen suunnittelu- ja valmistelukustannuksiin vuosina 2020–2023.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Metro on pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen itä-länsiakselin selkäranka, jonka varaan rakentuu matkustajia palveleva ja houkutteleva liikennejärjestelmä. Metron palvelun tulee olla laadukasta ja luotettavaa. Riittävä kapasiteetti on pääkaupunkiseudun joukkoliikennejärjestelmän toimivuuden kannalta välttämätön.

Metrossa on käytössä monia järjestelmiä, joiden elinkaari on päätymässä. Näistä kiireisimmin huomiota tarvitsevat junien pakkopysäytysjärjestelmä ja junien paikannukseen tarvittavat raidevirtapiirit. Raidevirtapiirien uusimisen hankesuunnitelma oli kaupunginvaltuuston päätettävänä 5.10.2022.

Vanhenevat järjestelmät tuottavat haasteita metrolikenteen luotettavuudelle ja toimintavarmuudelle, joten sujuvan liikennöinnin kannalta on tärkeää, että järjestelmiä uusitaan. Vuoden 2021 viimeisen vuosineljänneksen ja 2022 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana noin yksi kolmesta ajamattomasta lähdöstä johtui liikenteenohjausjärjestelmästä.

Junakulunvalvontajärjestelmä on keskeinen osa metron junaturvallisuuden varmistamista. Nykyisen junakulunvalvontajärjestelmän luotettava käyttöikä lähenee loppuaan. Tästä syystä tarvitaan korvausinvestointi, joka samalla mahdollistaa merkittävästi nykyistä tehokkaamman operoinnin.

Metron nykyisenä junakulunvalvontajärjestelmänä toimiva pakkopysäytysjärjestelmä on elinkaarensa päässä. Järjestelmän huollon ja varaosien saatavuuteen liittyvien ongelmien takia investointi on välttämätön. Järjestelmän turvallisuustaso ei muutenkaan täytä uusia raskaan raide liikenteen turvalaitejärjestelmille asetettuja vaatimuksia. Lisäksi vanhenevan järjestelmän ylläpito on hankalaa, sillä teknologian osaajien määrä pienenee ajan myötä. Uudempien teknologioiden vaatimaa osaamista on helpompi löytää.

Metroa tulee kehittää ennakoivasti, koska junakulunvalvontajärjestelmän uudistaminen käytössä olevaan järjestelmään kustannustehokkaasti edellyttää huolellista suunnittelua ja useiden vuosien työtä.

Liikenteenohjauksen kehittäminen on joukkoliikenteen kapasiteetin nostotoimenpiteenä erittäin kustannustehokas ja ympäristöystävällinen. Parantamalla olemassa olevan metrolinjan kapasiteettia päästään kapasiteettilisäykseen, johon tarvittaisiin merkittäviä infrastruktuurihankkeita muilla liikennemuodoilla.

Vuorovälien lyhentäminen edellyttää metrokaluston lisäämistä ja vanhojen kalustosarjojen korvaamista. Järjestelmän uusiminen esitetään toteutettavaksi niin, että metron liikenteenohjausjärjestelmä mahdollistaa vuorovälin tihentämisen sen tullessa ajankohtaiseksi lisäjunia hankittaessa. Mahdollinen 25 %:n kapasiteettilisäys saadaan aikaan ilman uuden infrastruktuurin rakentamista.

MAL-sopimuksessa metron kapasiteettiin kohdistuu toimenpide nro 7:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

”Helsinki ja Espoo suunnittelevat ja valmistelevat yhdessä HSL:n kanssa metron kapasiteetin nostohankkeen, ja toteuttavat hankinnan vuosina 2024–2030 suoritettavaan automaatiohankkeeseen. Hankkeen tavoitteena on kyetä vastaamaan seudun kasvuun ja metron kasvavaan matkustajamäärään nykykapasiteetin loppuessa vuoteen 2030 mennessä. Hankkeen alustava kokonaiskustannusarvio on 341 000 000 euroa, josta 6 000 000 euroa on kauden 2020–2023 kustannus. Metron länsipään liikennejärjestelyt tulevat vaatimaan kasvavien liikennemäärien vuoksi muutoksia. Metron länsipään kapasiteetin lisäratkaisun kustannusarvio on 100 000 000 euroa, josta 10 000 000 euroa on kauden 2020–2023 kustannus. Valtio arvioi metron kehittämishankkeita kokonaisuutena suunnittelun ja kustannusarvioiden tarkentuessa. Kustannusten jaosta valtion ja kuntien välillä sovitaan tarvittaessa erikseen.”

Metron matkustajamäärä kasvoi voimakkaasti koronapandemiaan saakka. Pandemian vaikutus näkyy edelleen metroliikenteessä. Vuodesta 2010 vuoteen 2019 metron käyttäjien kokonaismäärä kasvoi n. 62 % ja metron huippukuormitus on kasvanut n. 14 % vuodesta 2012. Suurin osa kasvusta on tullut länsimetron avautumisen myötä.

HSL:n ja metron vaikutusalueen kuntien yhteistyössä vuonna 2020 laa-
timassa selvityksessä metron matkustajamäärästä tehdyn ennusteen mukaan metron matkustajamäärät ovat ylittämässä kapasiteetin vuoden 2030 mennessä. Metron haaroilla täyttöaste vaihtelee eri skenaarioissa välillä 82–97 % osuudella Myllypuro–Itäkeskus ja välillä 100–111 % osuudella Urheilupuisto–Tapiola. Matinkylän linjalla matkustajat ovat kokeneet ruuhkan tunnetta jo n. 81 % täyttöasteella. Nykyinen metron kapasiteetti tulee kuitenkin johtamaan ruuhkaisuuteen, vaikka ruuhka-ajan kysyntä vähenisi tällä hetkellä arvioidut 15 % verrattuna ennusteisiin.

Edellä esitetyt ennusteet on tehty kuitenkin ennen koronapandemiaa laaditulla mallilla. Pandemian myötä joukkoliikenteen matkustajamäärät ovat laskeneet rajusti. HSL on tutkinut liikkumisen muutosta koronan jälkeen vuoden 2021 aikana ja oletus on, että erityisesti ruuhkaliikenteen kysyntä jää pysyvästi matalammalle tasolle etätyön yleistyttyä. Liikkumisen muutos on kuitenkin parhaillaan käynnissä ja liikenneennusteisiin liittyy tällä hetkellä erittäin suuria epävarmuuksia, kuten vuoden 2021 aikana noussut öljyn hinta, ympäristötavoitteet, Ukrainassa käytävän Venäjän hyökkäyssodan tilanne ja Venäjän vastaisten pakotteiden vaikutus. Nämä tekijät huomioiden hanke on suunniteltu niin, että mahdollistetaan 25 %:n kapasiteetin nosto. Alun perin hankkeessa tavoiteltiin 45 %:n kapasiteetin nostoa. Näin kustannusarviota on voitu pienentää huomattavasti.

Turvallisuus ja kapasiteetti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Metron turvallisuustasoa voidaan nostaa uudella junakulunvalvontajärjestelmällä. Metro on toiminut lähes neljäkymmentä vuotta ilman vakavia junaturmia. ”Läheltä piti” -tilanteiksi luokiteltavia tapauksia on ollut muutama. Erittäin matala onnettomuustaso on henkilökunnan hyvän toiminnan ansiota. Myös tekniikan luotettavuus on ollut aikaisemmin riittävällä tasolla, mutta luotettavuuden arvioidaan heikkenevän tulevina vuosina merkittävästi. Turvallisuustasoa on syytä parantaa, koska ison liikenneyksikön onnettomuus voi olla seurauksiltaan suuri.

Hankesuunnitelman valmistelussa on arvioitu myös metron palvelutason eli luotettavuuden ja aikataulunmukaisuuden, mahdollisen heikkenemisen vaikutuksia metron matkustajamääriin ja sitä kautta lipputuloihin ja yhteiskuntataloudellisiin kustannuksiin.

Toimiva joukkoliikenne on keskeinen osa toimivaa, nykyaikaista kaupunkia. Se on verkosto, joka koostuu useista eri liikennevälineistä. Metro toimii sen selkärankana tarjoten korkeakapasiteettisen ja nopean yhteyden itä-länsi-suunnassa pääkaupunkiseudulla. Metron suosio näkyy kasvavana matkustajamäärinä, joten palvelutason ylläpito vaatii kapasiteetin kohottamista. Metron kapasiteetin kohottaminen ja järjestelmän käyttövarmuuden parantaminen vaikuttaa positiivisesti sekä Espoon että Helsingin kaupunkimielikuvaan. Korkeampi kapasiteetti sallii täydentävän rakentamisen metron vaikutusalueella, kun kapasiteetti riittää myös uusille matkustajille. Näin metron kapasiteetin kohottaminen muokkaa kaupunkikuvaa.

Merkittävimmät vaikutukset tällä metron kapasiteettihankkeella on ennusteiden mukaan ruuhkautuviin osiin, erityisesti Tapiolan länsipuolella ja Herttoniemi–Kalasatama ja Myllypuro–Itäkeskus väleillä. Tapiolan länsipuolella on tämän vuosikymmenen aikana siirryttävä uuteen aikataulumalliin kaikissa tarkastelutapauksissa matkustajamäärän kasvaessa yli kapasiteetin. Kruunusillat-hanke tulee pienentämään itämetron kuormitusta n. 11 % vuodesta 2027 alkaen, mikä siirtää hieman eteenpäin ajankohtaa, jolloin idän suuntaan tarvitaan lyhempiä vuorovälejä. Ilman Kruunusillat-hanketta matkustajamäärät saavuttavat maksimikapasiteetin vuoteen 2030 mennessä, jos pandemian aiheuttamat muutokset liikkumistarpeessa eivät jää pysyviksi.

Kapasiteettihankkeen keskeisin uudistus on junakulunvalvontajärjestelmän uudistaminen, mikä mahdollistaa nykyisen vuosina 2015–2019 automaatiojärjestelmän sijaan toteutetun liikenteenohjausjärjestelmän osalta junavälien tihentämisen nykyisestä 2,5 minuutin vuorovälistä mahdollisen lisäjunien hankinnan jälkeen keskeisillä osilla ensin 2 minuutin vuoroväliin ja lisäinvestointien avulla edelleen 1 min 40 s vuoroväliin. Näin ollen kahden linjan järjestelmässä kumpaakin linjoista olisi mahdollista liikennöidä tarvittavien kalustohankintojen jälkeen nykyisen

5 minuutin välin sijasta aluksi 4 minuutin ja tulevaisuudessa tarvittaessa 3 min 20 s välein. Tämä lyhentää matkustajien keskimääräisiä odotusaikoja ja kasvattaa liikennemuodon houkuttelevuutta entisestään. Tihennetty liikenne myös pienentää ruuhka-aikojen junakohtaisia maksimimatkustajamääriä vaikuttaen edelleen positiivisesti matkustajakemukseen. Uusi junakulunvalvontajärjestelmä mahdollistaa myös toimintojen automatisointia, millä on saavutettavissa monenlaisia etuja ja hyötyjä operoinnille.

Hankkeen kustannukset

Hankkeen arvonlisäverottomaksi kustannukseksi on arvioitu yhteensä enintään 78 111 000 euroa Helsingin kaupungin osalta. Tästä HKL:n osuus on 71 246 000 euroa ja Länsimetro Oy:n HKL:ltä vastikemaksuina veloittama osuus on 6 865 000 euroa.

Hanke toteutetaan Helsingin ja Espoon yhteishankkeena niin, että hanke suunnitelman arvonlisäveroton kokonaishinta molempien kuntien osalta on yhteensä 115 251 000 euroa.

Hankkeen kustannustaso on sidottu elinkustannusindeksiin (elokuu 2022).

Hankkeen kustannusarvio jakaantuu hankekustannuksiin, junakulunvalvontajärjestelmän ja radioverkon hankintaan ja nykyjärjestelmään toteutettaviin muutoksiin. Lisäksi varataan erikseen n. 7,5 %:n riskivaraus sekä ennalta arvaamattomien menojen kustannusta varten 10 %:n hankevaraus.

Hankekustannuksista merkittävin osa koostuu projektityöstä, joka sisältää Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n (Kaupunkiliikenneyhtiö) projektityöntekijöiden työtä, ulkoisten asiantuntijoiden työtä sekä myös merkittävässä määrin Kaupunkiliikenneyhtiön muiden yksiköiden, kuten kunnossapidon ja liikennöintiyksikön työtä. Lisäksi kustannukset sisältävät tilat, ohjelmistot ja muut tarvittavat välineet ja palvelut.

Junakulunvalvontajärjestelmän hankinnan kustannus jaetaan valvomo-, rata- ja kalustokustannuksiin. Junakulunvalvontajärjestelmän kustannukseen vaikuttaa järjestelmätoimittajan kustannustason lisäksi sovitun työn rajausta ja määritetyt vastuut sekä tilaajan organisaation tuki sekä vaatimusmäärittelyjen ja toimitettujen lähtötietojen tarkoituksenmukaisuus.

Nykyiseen liikenteenohjausjärjestelmään toteutettavien toiminnallisuuksien ja rajapintojen kustannus täsmentyy junakulunvalvontajärjestelmätoimittajan kanssa käytävien neuvotteluiden myötä.

Tavoitteena on kokonaistaloudellisesti mahdollisemman alhaiset elin-
kaarikustannukset koko metron osalta, jolloin osaoptimointia ja ratkai-
suiden rajoittamista liian aikaisin toteutetuina ja sitovin määrittelyin on
vältettävä erityisesti nykyisen liikenteenohjausjärjestelmän ja junaku-
lunvalvontajärjestelmän osalta. Hankintojen vertailuperusteena ovat
elinkaarikustannukset investointikustannuksen sijaan. Riskeistä ja to-
teutuksista tulevat vastaamaan ne, jotka pienimmällä kustannuksella ja
parhaalla osaamisella pystyvät niitä hallitsemaan.

Neuvottelut laitetoimittajien kanssa ovat käymättä, joten osa-
aluekohtaisia kustannusarvioita ei ole tarkoituksenmukaista esittää.
Hankesuunnittelussa kertyneen tiedon perusteella kustannusten vaihte-
luväli on simuloitu osa-aluekohtaisesti ja siten hankkeen kustannusar-
vioon on tehty em. mukaiset riskivaraukset.

Hankkeelle on varattu kaupunginvaltuuston hyväksymässä talousarvion
2022 investointisuunnitelmassa 106 400 000 euroa vuosille 2022–
2030. Hankesuunnitelmassa Helsingin kaupungin investointiosuus on
71 246 000 euroa vuosille 2022–2029. Hankesuunnitelman mukainen
investointiesitys huomioidaan vuoden 2023 talousarviovalmistelussa.

Hankkeen suunnittelu- ja valmistelukustannuksiin on haettu MAL 2020–
2031 -sopimukseen perustuen valtionavustusta yhdessä Espoon kau-
pungin kanssa keväällä 2022 yhteensä 2 800 000 euroa kuitenkin enin-
tään 30 prosenttia hankkeen suunnittelun kustannuksista vuosina
2020–2023. Hankkeen toteutukseen tullaan hakemaan valtionavustus-
ta vuoden 2023 aikana sen jälkeen kun Helsingin ja Espoon kaupun-
ginvaltuustot ovat hyväksyneet hankesuunnitelman.

Hankkeen vaikutukset käyttötalouteen

Yleistä

Hanke jakaantuu käyttötalousvaikutuslaskennassa kolmeen osaan, joi-
den vaikutus on laskettu erikseen:

- HKL:n investointi kantametron rataosuuteen (44 320 000 euroa)
- HKL:n metrovaunukalustoinvestointi (26 927 000 euroa)
- Länsimetron investointi Helsingin rataosuuteen Ruoholahti-
Koivusaari (6 865 000 euroa)

Lisäksi on laskettu erikseen hankkeen kokonaisvaikutus kaupungille,
jossa on huomioitu edellä mainittujen kolmen kokonaisuuden lisäksi
Länsimetron Espoon rataosuuden investoinnin käyttötalousvaikutus
Helsingin kaupungille HSL:n kuntaosuuden kautta.

HKL:n investointi kantametron rataosuuteen (44 320 000 euroa)

Hanke aiheuttaa 20 vuoden poistoajalla tasapoistoin 2 200 000 euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

HKL vakuuttaa omaisuuden kaupungin vakuutusrahaston kautta. Vakuutusrahastomaksu on 0,1 % omaisuuden arvosta, joten 20 vuoden aikana vakuutusrahastomaksuja kertyy 400 000 euroa.

HSL:n perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (noin 1 100 000 euroa/vuosi) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (20 vuoden aikana yhteensä noin 12 700 000 euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskuttaa HSL:ltä.

Loppuosa poistoista (noin 1 100 000 euroa/vuosi) ja investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset noin 13 400 000 euron korkokulut laina-aikana (korkokanta 3 % ja laina-aika 20 vuotta) jäävät HKL:n infratukeksi maksettavaksi. Hankkeen vaikutus HKL:lle maksettavaan kaupungin tukeen on keskimäärin 1 100 100 euroa vuodessa.

HKL:n metrovaunukalustoinvestointi (26 927 000 euroa)

Hanke aiheuttaa 20 vuoden poistoajalla tasapoistoin 1 300 000 euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

HKL vakuuttaa omaisuuden kaupungin vakuutusrahaston kautta. Vakuutusrahastomaksu on 0,1 % omaisuuden arvosta, joten 20 vuoden aikana vakuutusrahastomaksuja kertyy 300 000 euroa.

HKL rahoittaa hankkeen lainarahoituksella. Korkokulut ovat yhteensä 8 100 000 euroa (korkokanta 3 % ja laina-aika 20 vuotta).

HKL:n nykyisen liikennöintisopimuksen mukaisesti HKL laskuttaa vauvuhankinnan poistot, korot ja vakuutusrahastomaksun HSL:ltä osana liikennöintikorvauksen pääomaosuutta.

Länsimetron investointi Helsingin rataosuuteen Ruoholahti-Koivusaari (6 865 000 euroa)

Länsimetro Oy laskuttaa investoinnin osuuden vastikemaksuina HKL:ltä. HKL laskuttaa vastaavasti infrakorvauksen HSL:ltä.

Länsimetro Oy laskuttaa vastiketta 8 600 000 euroa eli 400 000 euroa/vuosi. Tämä sisältää investointiosuuden poiston, koron ja vakuutusmaksun.

HSL:n perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (200 000 euroa/vuosi) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (20 vuoden aikana yhteensä noin 2 000 000 euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskuttaa HSL:ltä.

Länsimetron vastikemaksujen ja HSL:n infrakorvauksen välinen ero jää HKL:n infratukena kaupungin maksettavaksi. Hankkeen vaikutus HKL:lle maksettavaan kaupungin tukeen on keskimäärin 200 000 euroa vuodessa.

Koko hankkeen vaikutus kaupungin käyttötalouteen

HKL:lle maksettavan kaupungin tuen lisäksi osa HSL:ltä laskutettavasta infrakorvauksesta ja liikennöintikorvauksen pääomaosuudesta jää käytön mukaisesti kaupungin maksettavaksi HSL:n kuntaosuuden kautta; noin 50 % HSL:n osuudesta katetaan lipputuloilla ja loppuosa kohdistuu kuntaosuuteen. Hankkeen HKL:n osuuden kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen arvioidaan olevan keskimäärin 2 800 000 euroa vuodessa (HSL:n kuntaosuus ja HKL:n saama kaupungin tuki yhteensä).

Hankkeen ohjaus ja viestintä

Hanketta ohjaa yhteistyöryhmä, jossa ovat edustettuina HKL, Espoon kaupunki, HSL, Länsimetro Oy ja Kaupunkiliikenneyhtiö. HKL:n henkilökunta ja toiminnot metron liikennöinti- ja infrasopimukseen liittyviä toimintoja lukuun ottamatta siirtyivät 1.2.2022 Kaupunkiliikenneyhtiöön. HKL tilaa metron operointiin, kunnossapitoon, omaisuudenhallintaan ja jatkokehittämiseen tarvittavat palvelut Kaupunkiliikenneyhtiöltä.

Yhteistyöryhmä vastaa hankkeen päätösten valmistelusta kaupunkien asettamien tavoitteiden mukaisesti. Yhteistyötä määrittää Espoon kaupungin ja HKL:n välinen yhteistyösopimus hankkeen suunnittelusta sekä muut nykyiset ja tulevat sopimukset toteutusprojekteista sekä kustannusten jaosta.

Hankkeen suunnittelua ja valmistelua on seurattu Helsingin kaupungin poikkihallinnollisessa liikennehankkeiden ohjausryhmässä, jossa ovat edustettuina liikennehankkeiden suunnitteluun ja valmisteluun liittyvät keskeiset toimijat kaupunginkansliasta, kaupunkiympäristön toimialalta, HKL:stä, HSL:stä, Kaupunkiliikenneyhtiöstä ja Helsingin Satamasta. Liikennehankkeiden ohjausryhmälle hanke on esitelty lokakuussa 2019 ja hankesuunnitelman luonnos tammikuussa 2022.

Hankejohtaja vastaa muista yleissuunnitelmassa esiteltyjen metron kapasiteetin ja luotettavuuden nostoon liittyvien toimien etenemisestä sekä koordinoi yhteistyötä ja tavoitteita liittyvien investointien osalta. Näiden muiden toimien ja projektien kustannukset eivät kuulu tämän hankesuunnitelman piiriin.

Hankkeella on merkittävä vaikutus metron operointiin kaikkien metron toimintojen osalta, minkä takia työtä varten on perustettu koordinaatio-

ryhmä, jonka tehtävänä on varmistaa, että projekti toteuttaa kaikkien keskeisten osapuolten vaatimukset ja ratkaista mahdolliset ristiriidat. Koordinaatioryhmässä on edustajat kaikista metron operaattorin yksiköistä sekä HSL:n ja Länsimetro Oy:n edustajat.

Projektin ohjausryhmä vastaa projektinhallinnallisesta ohjauksesta, kun taas projektiryhmä projektin valvonnasta, raportoinnista ja suunnittelusta. Kuljettajien, kunnossapidon ja liikenteenohjauksen näkökulma tuodaan esille käyttäjäryhmässä, joka käy säännöllistä vuoropuhelua projektin kanssa. Muita projektiryhmiä perustetaan työvaihe- ja työkohtaisesti tarpeen mukaan. Lisäksi hankkeen projektiriskien ja toiminnallisen turvallisuuden hallitsemiseksi on määritetty erilliset säännöllisesti koontuvat asiantuntijaryhmät.

Hankkeen mediatiedottamisesta ja julkaisuista vastaa Metron kapasiteettihanke yhdessä Kaupunkiliikenneyhtiön viestinnän sekä hankkeen osapuolten (HKL, HSL, Länsimetro Oy, Espoon kaupunki) kanssa. Hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen laaditaan viestintäsuunnitelma, jossa määritetään tarkemmin viestinnän osa-alueet, kuten toimintatavat, sidosryhmät, viestinnän kanavat ja vastuut.

Hankkeen etenemisestä ja vaikutuksista viestitään aktiivisesti, mutta hankkeen vaikutukset matkustajille ja kaupunkiympäristölle ovat pieniä. Mahdollisista häiriöistä ja ongelmista hankkeessa tiedotetaan tarkoituksenmukaisella laajuudella. Pääkaupunkiseudun metron automatiikan kehittäminen on läpi metron historian aiheuttanut kiinnostusta kuntalaisissa ja väärinymmärryksien riski on korkea, joten viestintää tehdään avoimesti ja ennakoivasti.

Hankkeen onnistumisen kannalta sisäinen viestintä on erittäin tärkeää. Hanke vaikuttaa metron operointiin merkittävästi ja muutosten aiheuttamat haasteet käsitellään yhdessä operoinnin kanssa aktiivisella vuoropuhelulla metroa liikennöivän ja kunnossapitävän henkilöstön kanssa.

Suunnittelun vaiheet

Junakulunvalvontahankkeen toteutuksen alustava aikataulu on seuraava. Toteuttamisesta on hankesuunnitelman yhteydessä laadittu työn osittelu, jossa projekti on jaettu neljään päävaiheeseen:

Vaihe A: Hankesuunnitelman laatiminen

Vaiheella A tarkoitetaan hankesuunnitelmavaihetta, joka päättyy hankesuunnitelman valmistumiseen.

Vaihe B: Tarjouspyyntöasiakirjojen laatiminen

Vaihe sisältää tarjouspyyntöjä varten tarvittavien teknisten ja kaupallisten asiakirjojen valmistelun. Vaiheessa jatketaan toimittajien kanssa markkinavuoropuheluita ja tarkennetaan projektin suunnittelua. Sopimusmallien ja teknisten ratkaisujen tarkennuttua vaiheessa B suunnitellaan tarkemmin radioverkon toteutuksen sekä nykyjärjestelmään tehtävien muutosten aikataulu. Vaihe B on alkanut vuoden 2022 alkupuolella ja kestää noin vuoden 2022 syksyyn.

Vaihe C: Junakulunvalvontajärjestelmän hankintaprosessi

Vaihe sisältää hankintailmoitusten julkaisemisen ja siitä käynnistyvän hankintaprosessin läpiviemisen. Vaihe kattaa tarjoajien kanssa käytävät neuvottelut, lopullisten tarjouspyyntöjen laatimisen ja tarjousten arvioimisen sekä sopimusneuvottelut ja sopimuksen laatimisen. Vaihe alkaa vaiheen B valmistuttua ja hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen vuoden 2022 syksyllä ja päättyy sopimusten allekirjoittamiseen arviolta vuoden 2024 alussa.

Vaihe D: Junakulunvalvontajärjestelmän toteutus

Vaihe sisältää hankittavien järjestelmien ja laitteiden suunnittelun, valmistamisen, toimittamisen ja asentamisen sekä testaamisen ja käyttöönoton. Vaihe D jakautuu EN 50126-standardin mukaisen elinkaari-prosessin mukaisiin vaiheisiin. Vaihe D alkaa sopimusten allekirjoittamisen jälkeen ja kestää arviolta vuoden 2028 loppuun asti.

Radioverkon toteutus

Junakulunvalvontajärjestelmän tiedonsiirron mahdollistavan hankinta ja toteutus ajoitetaan siten, että radioverkko on täysin toimintavalmis ennen junakulunvalvontajärjestelmän testauksen aloittamista mahdolliset viiveet huomioiden.

Nykyisen liikenteenohjausjärjestelmän muutokset

Nykyjärjestelmän muutosten määrittely aloitetaan junakulunvalvontajärjestelmän toimittajan sopimuksen solmimisen jälkeen ja toteutetaan tiiviissä yhteistyössä laitetoimittajien kesken. Nykyjärjestelmän muutokset tulee ottaa käyttöön ennakoivasti siten, että junakulunvalvontahanke pystyy suorittamaan tarvittavat testaukset yhteisesti sovitussa aikataulussa mahdolliset viiveet huomioiden.

Liittyvät hankkeet

Liittyviä hankkeita toteutetaan erillisten hankesuunnitelmien mukaan. Oheisessa aikataulussa olevat ajoitukset ovat viitteellisiä ja perustuvat tämänhetkisiin ennusteisiin.

Asian jatko

METKA:n toteuttaminen edellyttää Espoon ja Helsingin kaupunginvaltuustojen yhtäläisiä päätöksiä hankesuunnitelman hyväksymisestä.

Hankkeen toteuttamisen yhteistyökäytäntöjä koskeva yhteistyösopimus HKL:n, Länsimetro Oy:n ja Kaupunkiliikenneyhtiön välillä tuodaan päätöksentekoon hankkeen hyväksynnän edetessä. HKL:n johtokunta käsittelee yhteistyösopimuksen hyväksymisen HKL:n osalta hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen. HKL:n johtokunta päättää yhteistyösopimuksesta sen liittyessä kaupunginvaltuuston päättämän hankkeen toteuttamisen käytännön yhteistyömalleista sopimiseen ja osapuolien päätöksentekoprosessien selventämiseen.

Toteutus- ja organisointimallin laatimisen jälkeen alkaa METKA:n hankintaprosessi. Tavoiteaikataulu toteutuksen käynnistämiseen on vuonna 2024. METKA:n toteutusajaksi on arvioitu noin neljä ja puoli vuotta. Näin ollen junakulunvalvontajärjestelmän arvioidaan olevan käytössä vuoden 2028 lopussa.

Lopuksi

Asiasta on saatu HSL:n lausunto. HSL pitää investointia metron junakulkuvalvontajärjestelmään tärkeänä ja esitettyä hankesuunnitelmaa tarkoituksenmukaisena.

Esitys on HKL:n johtokunnan esityksen mukainen.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma
- 2 Lausunto, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, 3.6.2022

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta
Liikenneliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.11.2022 § 752

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 14.06.2022 § 52

HEL 2022-005989 T 08 00 02

Esitys

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esitti kaupunginhallitukselle metron kapasiteetin ja luotettavuuden kehittämiseen liittyvän junakulunvalvonnan toteutuksen (METKA) hankesuunnitelman hyväksymistä Helsingin osalta esityksen mukaan niin, että hankkeen arvonlisäveroton kokonaishinta sisältäen hankkeen toteutuksen, hankkeen aikaiset erillishankinnat sekä hankinnan aikaiset lisä- ja muutostyöt on enintään 68,0 milj. euroa tammikuun 2022 hintatasossa.

Johtokunta merkitsi tiedoksi, että hanke toteutetaan Helsingin ja Espoon yhteishankkeena niin, että METKA:n hankesuunnitelman arvonlisäveroton kokonaishinta molempien kuntien osalta on yhteensä 110 milj. euroa tammikuun 2022 hintatasossa. Liikenneliikelaitokselle suoraan kohdistuvien investointien lisäksi Helsingin kaupungille tulee kohdistumaan Länsimetro Oy:n 42 milj. euron investoinneista kaupungin omistussuuden mukaisesti 15,6 % eli 6,5 milj. euroa, jonka Länsimetro Oy veloittaa HKL:ltä vastikemaksuina. Helsingin kaupunkiin kohdistuu siis yhteensä 74,5 milj. euron kustannusvastuu.

Johtokunta merkitsi tiedoksi, että hankkeen toteuttamista koskeva toteutus sopimus Espoon kaupungin kanssa tuodaan johtokunnan käsiteltäväksi erikseen.

Johtokunta merkitsi tiedoksi, että hankkeen rahoitukseen liittyvästä valtionavun hakemisesta tehdään päätös erikseen.

Käsittely

14.06.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n hankejohtaja Heikki Viika ja projektijohtaja Salar Mohammad.

07.12.2022

Asia/8

18.05.2022 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

§ 319

Vuosaaren keskustan länsiosan asemakaavan muuttaminen (nro 12767)

HEL 2016-014145 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) kortteleiden 54090 ja 54178 sekä puisto- ja katualueiden asemakaavan muutoksen 11.10.2022 päivätyn piirustuksen 12767 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Käsittely

Palautusehdotus

Valtuutettu Ville Jalovaara ehdotti valtuutettu Laura Korpisen kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että Vuosaaren keskustaan kaavoitetaan asuntokorttelin sijaan palvelukortteli.

2 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Valtuutettu Ville Jalovaaran palautusehdotus

Jaa-äännet: 77

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Mia Haglund, Oona Hagman, Juha Hakola, Timo Harakka, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanus, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Sini Korpinen, Minna Lindgren, Ajak Majok, Teija Makkonen, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sanna-Leena Perunka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas

Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Ei-äänet: 4

Ville Jalovaara, Laura Korpinen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Erkki Tuomioja

Tyhjä: 2

Pentti Arajärvi, Sinikka Vepsä

Poissa: 2

Mikael Jungner, Elina Valtonen

Kaupunginvaltuusto jatkoi asian käsittelyä.

Toivomusponnet

Valtuutettu Ville Jalovaara ehdotti hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta selvittää, miten Vuosaaren 40 000 asukkaalle voidaan tarjota riittävät kaupungin peruspalvelut.

Valtuutettu Atte Kaleva ehdotti hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta selvittää, miten Vuosaaren asukkaille voidaan asukasmäärän kasvassa tarjota jatkossakin riittävät kaupungin peruspalvelut.

Puheenjohtaja totesi, etteivät toivomusponnet liity käsiteltävänä olevaan asiaan eikä näin ollen ottanut ponsia käsiteltäväksi.

Eriävä mielipide

Valtuutettu Ville Jalovaara jätti eriävän mielipiteen seuraavin perustein:

Vuosaaren asukasmäärän kasvattaminen ilman, että asukkaille voidaan taata riittäviä peruspalveluita, on Suomen suurimman lähiön kehittämisen kannalta kestävä tie.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12767 kartta, päivätty 11.10.2022, päivitetty Kylk:n 25.10.2022 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12767 selostus, päivätty 11.10.2022, päivitetty Kylk:n 25.10.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 11.10.2022
- 4 Päätöshistoria
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7333 / 11.10.2022)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helen Oy	Esitysteksti
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee liike- toimisto- sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten korttelialuetta, urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta sekä katu- ja puistoalueita, jotka sijaitsevat Vuosaaren keskustassa Tyynylaavantien ja Vuosaarentien välisellä alueella. Kaavaratkaisu mahdollistaa uusien työpaikkojen sijoittumisen, laadukkaan keskusta-asumisen, virkistys-

palvelujen kehittymisen sekä pikaraitiotien rakentamisen Vuosaaren keskusta-alueen laadukkaaksi. Kaavaratkaisu on tehty nykyisellään keskeneräisen keskusta-alueen laadukkaaksi tiivistämisen mahdollistamiseksi.

Tavoitteena on mahdollistaa Vuosaaren keskustan suunnitteluperiaatteiden (Kslk 15.11.2016) mukainen keskusta-alueen täydentäminen keskustakorttelilla ja urheilutalon laajennuksella. Kaavamuutoksen yhteydessä mahdollistetaan olemassa olevan Mosaiikkipuiston laadullinen parantaminen sekä pikaraitiotievaraus joukkoliikenneterminaalien yhteyteen.

Kaavaratkaisussa on erityisesti tavoiteltu Vuosaaren työpaikkaomavaraisuuden vahvistamista, laadukasta asumista tiivistävässä keskustassa sekä tehostuvan rakentamisen liittämistä olemassa oleviin rakenteisiin.

Keskustakortteliksi suunnitellun nk. Mosaiikkikorttelin kaavakumppanin hakemiseksi ja toteuttamiseksi järjestettiin kilpailullinen neuvottelumenettely, jonka kautta yhteistyökumppaniksi valikoitui NREP – Bonava – L Arkkitehdit -työryhmä ehdotuksellaan Tilkkutäkki.

Urheilutalon laajennuksen ja Mosaiikkipuiston järjestelyiden osalta yhteistyötä tehtiin Urheiluhallit Oy:n kanssa.

Uutta asuntokerrosalaa on 24 900 k-m², josta palvelua vaativan erityisasumisen osuus on 4 600 k-m². Toimitilakerrosalaa on 1 750 k-m². ALP-korttelin tonttitehokkuus on e=4,50 ja YU-korttelin tonttitehokkuus e=1,38. Kaavaratkaisun toteuttamisen myötä alueelle tulee noin 450 uutta asukasta ja 120-160 työpaikkaa.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7333), jossa esitetään erityisesti pikaraitiotien ja huoltoliikenteen tilavaraukset keskusta-alueella.

Kaavaratkaisun toteuttamisella rakentamaton osa Vuosaaren keskustaa muutetaan alueellisesti merkittäviksi lähipalveluiden tarjoajaksi ja asuinpaikaksi, jossa työnteko, asuminen, kauppa ja liikenne toteutuvat sosiaalisesti ja ekologisesti kestävällä tavalla. Kaavaratkaisu vahvistaa edelleen yhteyksiä keskustaa ympäröiville alueille tarjoten asukkaille yhteisöllisyyttä vahvistavia arjen elämyksiä lähiympäristössään.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on liike- ja palvelukeskusta merkinnällä C1 sekä asuntovaltaista aluetta merkinnöin A1 ja alue A2. Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 mukaan alueella ei ole maanalaisia tilavarauksia. Kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisun kaupunkistrategiaa tukevat päätavoitteet ovat seuraavat: Kaupunki, jossa asuinalueet eivät eriydy ja kaikkialla on mahdollista elää turvallista ja viihtyisää elämää positiivisesti omaleimaisissa kaupunginosissa, alueiden tasapainoista kehitystä edistetään panostamalla kaupunki uudistusalueisiin, monipuoliseen asuntotuotantoon ja kaupunkiympäristön viihtyisyyteen (Nimetyt alueet: Malminkartano, Kannelmäki, Malmi, Mellunkylä ja Vuosaari) sekä kaupunkirakennetta kehitetään kestävästi, ensisijaisesti uudistamalla ja täydentämällä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä huomioiden alueiden erityispiirteet.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi Vuosaaren keskustan suunnitteluperiaatteet 15.11.2016.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi kilpailullisen ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyn järjestämisen Mosaiikkikorttelin kehittämiseksi (Vuosaari, kortteli 54178) 3.3.2020.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Mosaiikkikorttelin kehittämistä koskevan kilpailun perusteella alueen varaamisen NREP Oy:lle ja Bonava Suomi Oy:lle (Vuosaari, kortteli 54178) 2.3.2021.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alue koostuu nykyisellään katu- ja puistoalueista Vuosaaren Urheilutaloa ja Mosaiikkitorin pysäköintilaitosta lukuun ottamatta. Alueen yleisilme on keskeneräiseksi jäänyt yhdistelmä 1970- ja 2000-luvuilla tehtyjä uudistuksia, joissa suuria keskeisiä kortteleita on jäänyt kokonaan tai osittain toteuttamatta. Pysäköintilaitos on toteutettu Vuotalon kulttuurikeskuksen rakentamisen yhteydessä maanalaiseksi tilaksi, jonka päällä on Vuotalon takapihalla oleva, kaupunginosan keskustorina toimiva Mosaiikkitori. Täydentyvän keskusta-alueen merkittävin viheralue Mosaiikkipuisto on nykytilassaan keskeneräinen. Viereisen Urheilutalon korttelikokonaisuus aitoineen rajaa merkittävän osan puistomaisesta kaupunkitilasta erilliseksi tilaksi omalle tontilleen. Urheilutalon sisäänkäynnit eivät tue esteettömän ympäristön toteutumista kaupunginosan keskusta-alueella.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1975–2019.

Helsingin kaupunki omistaa kortteli-, katu- ja puistoalueet. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

Kadut ja aukiot	2,0 milj. euroa
Puistot	1,0 milj. euroa
Yhteensä	3,0 milj. euroa

Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Kaavoitettavan rakennusoikeuden arvo on karkeasti arvioiden 15–20 milj. euroa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien tahojen kanssa:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) vesihuolto

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat olemassa olevan rakennuskannan kuvaamiseen selostuksessa, vesihuoltolinjojen järjestelyihin, joukkoliikenteen toimintaedellytyksiin sekä paloteknisiin ratkaisuihin uusissa ja olemassa olevissa kiinteistöissä. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyön yhteydessä tehdyissä selvityksissä ja kaavakumppanin kanssa käydyissä neuvotteluissa.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat suunnitteluprosessiin, toimitilarjontaan, esteettisen kaupunkiympäristön tuottamiseen kaikille ikäryhmille, veden ja luonnonaiheiden yhdistämiseen suunnitteluratkaisuun, joukkoliikenne-ratkaisuihin, tietoliikenneyhteyksiin sekä virkistys- ja viherverkoston jatkuvuuteen. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä koostamalla alueen tavoitteita julkisten alueiden yleissuunnitelmaksi sekä kaavakumppanin kanssa käydyissä neuvotteluissa. Tietoliikenneyhteyksiä tarkastellaan osana muun infran siirto- ja suojaamistarpeita.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 3 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 30.3.–28.4.2022, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 2 muistutusta. Niissä esitetyt huomautukset kohdistuivat toimitilojen laajuuteen suhteessa yleiskaavan vaatimuksiin sekä linnuston suojeluun.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta: HSL, HSY ja Museovirasto. Lisäksi Helen Sähköverkko Oy ja kaupunginmuseo ilmoittivat, ettei niillä lausuttavaa

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erillisessä palaverissa.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12767 kartta, päivätty 11.10.2022, päivitetty Kylk:n 25.10.2022 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12767 selostus, päivätty 11.10.2022, päivitetty Kylk:n 25.10.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 11.10.2022
- 4 Päätöshistoria

07.12.2022

Asia/9

5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7333 / 11.10.2022)

Oheismateriaali

1 Sijaintikartta
2 Ilmakuva
3 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 5

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus
Kaupunginmuseo

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.11.2022 § 813

HEL 2016-014145 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) kortteleiden 54090 ja 54178 sekä puisto- ja katualueiden asemakaavan muutoksen 11.10.2022 päivätyn piirustuksen 12767 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 25.10.2022 § 580

HEL 2016-014145 T 10 03 03

Hankenumero 0579_5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti

- 11.10.2022 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12767 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) kortteleita 54090 ja 54178 sekä puisto- ja katualueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

25.10.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Petri Leppälä. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

11.10.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Petri Leppälä, arkkitehti, puhelin: 310 37046
petri.leppala(a)hel.fi
Janne Antila, liikenneinsinööri, puhelin: 310 20355
janne.antila(a)hel.fi
Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37347
karri.kyllastinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 10.02.2022 § 11

HEL 2016-014145 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12767 pohjakartan kaupunginosassa 54 Vuosaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12767
Kaupunginosa: 54 Vuosaari
Kartoituksen työnumero: 29/2021
Pohjakartta valmistunut: 16.9.2021
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

07.12.2022

Asia/9

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Ville Jussila, kiinteistöinsinööri, puhelin: 310 31825
ville.jussila(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 320

Kunnan jäsenen aloitteet ajalta 1.9.2021–30.6.2022

HEL 2022-001840 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi kunnan jäsenen aloitteet ja niiden johdosta suoritettut toimenpiteet tiedoksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, erityisasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Kunnan jäsenen aloitteet 1.9.2021 - 30.6.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kunnan jäsenen aloitteita kirjattiin 1.9.2021–30.6.2022 välisenä aikana viisi kappaletta. Saapuneet aloitteet ja niiden johdosta annetut vastaukset ovat liitteenä. Aloitteista neljä koskee kaupunkiympäristön toimialaa ja yksi sosiaali- ja terveystoimialaa. Aloitteiden tekijöille on toimitettu apulaispormestarin vastaus.

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnan asukkaalla, kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä sekä sillä, joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta kunnassa, on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Lisäksi palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita kunnan palvelua koskevassa asiassa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettut toimenpiteet. Valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettut toimenpiteet.

Kaupunginvaltuuston toimivaltaan kuuluvien kunnan jäsenen aloitteiden lisäksi kaupungille saapuu myös aloitteita ja palautteita, jotka ohjataan toimialojen vastattavaksi.

Hallintosäännön 26 luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallituksen tulee esittää kaupunginvaltuuston tietoon kahdesti vuodessa kaupunginvaltuuston toimivaltaan kuuluvissa asioissa kunnan jäsenen tai palvelunkäyttäjän aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet. Vuoden 2021 lopussa kirjattiin kaksi aloitetta, joihin on vastattu elo- ja marraskuussa 2022. Ko. aloitteet on sisällytetty nyt käsittelyssä olevaan koosteeseen.

Käsiteltäessä hallintosäännön 26 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja kunnan jäsenen aloitteita sallitaan keskustelu. Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei pöydällepanoa tai toivomusponsia lukuun ottamatta sallita.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, erityisasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Kunnan jäsenen aloitteet 1.9.2021 - 30.6.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.11.2022 § 814

HEL 2022-001840 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto merkitsee kunnan jäsenen aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet tiedoksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, erityisasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

§ 321

Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite valmistavan opetuksen kehittämisestä

HEL 2022-006831 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Johanna Nuorteva ja 29 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää valmistavan opetuksen mallin toivuutta ja mahdollisia kehitystarpeita. Helsingissä valmistava opetus järjestetään ensimmäisen ja toisen luokan oppilaille omassa lähikoulussa integroituna suomenkieliseen luokkaan, kun taas vanhempien vuosiluokkien oppilaat opiskelevat erillisillä valmistavilla luokilla. Aloitteessa ehdotetaan selvitettävän muun muassa, miten paljon lisätukea yleisluokkaan integroidut oppilaat saavat ja kuinka hyvin kielen oppiminen kehittyy. Selvityksen pohjalta voitaisiin arvioida, olisiko valmistavia luokkia hyvä perustaa myös pienille oppilaille. Aloitteessa ehdotetaan myös, että valmistavalla luokalla voisi tarvittaessa olla kaksi lukuvuotta nykyisen yhden vuoden sijaan, ja että kaupunki sitoutuisi opetushallituksen suositukseen valmistavan opetuksen ryhmäkoosta.

Kaupunki järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta sekä suomen- että ruotsinkielisen esi- ja perusopetuksen yhteydessä ja Stadin aikuis- ja ammattiopistossa. Valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteissa on määritelty opetuksen laajuus, joka vastaa yhden

lukuvuoden oppimäärää. Kaupunki saa opetus- ja kulttuuriministeriöltä valtionosuutta valmistavan opetuksen järjestämiseen enintään yhdeksän läsnäolokuukauden ajalta eli yhden vuoden opinnoista, kun loma-kuukaudet huomioidaan.

Valmistava opetus on tarkoitettu esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttotautaisille lapsille ja nuorille, joiden suomen tai ruotsin kielen taito on alle kehittyvän alkeiskielitaidon. Kielen oppiminen jatkuu valmistavan opetuksen päätyttyä useiden vuosien ajan perusopetuksen suomi toisena kielenä -oppiaineen sekä kaikkien muidenkin oppiaineiden opinnoissa ja koulun arjessa.

Valmistavaa opetusta voidaan järjestää ryhmämuotoisena tai inklusiivisesti yleisopetuksen ryhmissä, mikäli se on oppilaan kielitaidon kehityksen kannalta tarkoituksenmukaista. Valmistavan opetuksen oppilas opiskelee aina valmistavan opetuksen opetussuunnitelman mukaisesti.

Helsingissä suomenkielistä valmistavaa opetusta järjestetään inklusiivisesti esiopetusikäisille lähipäiväkodissa ja ensimmäisen ja toisen luokan oppilaille lähikoulussa. Suomenkielistä ryhmämuotoista valmistavaa opetusta järjestetään 3.–9.-luokkaisille pääsääntöisesti erillisissä ala- ja yläkoulun ryhmissä. Pyrkimyksenä on aina löytää oppilaalle valmistavan opetuksen ryhmä kohtuullisen matkan päästä kotoa. Ruotsinkielistä valmistavaa opetusta järjestetään vain inklusiivisesti kaikille esi- ja perusopetusikäisille.

Inklusiivisen valmistavan opetuksen tärkeimpiä etuja oppilaan kannalta ovat pääsy asuinalueen lähikouluun ja yhteisöön, jatkaminen samassa ryhmässä perusopetukseen siirtymisen jälkeen sekä suomenkielisen luokkaympäristön positiivinen vaikutus kielitaidon kehittymiseen. Samalla kun oppilas opiskelee suomea, hän opettelee ja vahvistaa luku- ja kirjoitustaitoa yhdessä ikätovereidensa kanssa.

Helsingissä keskimääräinen oppilasmäärä 1.–6. luokilla on 19. Ryhmäkoko ei ole laskettu mukaan jakotunteja eikä samanaikaisopetusta tai muita pedagogisia opetusratkaisuja, jotka käytännössä laskevat toteutuneita ryhmäkokoja. Inklusiivisessa valmistavassa opetuksessa olevien oppilaiden määrä vaihtelee kouluittain ja yleensä oppilaita sijoitetaan eri luokille. Opettajilla on käytössä valmistavan opetuksen ohje- ja tukimateriaalipankki, joka palvelee kouluja ja opettajia opetuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.

Ryhmämuotoiselle valmistavalle opetukselle ei ole asetettu valtakunnallista maksimiryhmäkokoja. Ryhmäkoko säätelee kuitenkin se, että jokaisella tulee olla mahdollisuus saavuttaa ne tavoitteet, jotka valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteissa on määritelty.

Opetushallitus suosittelee, että valmistavan opetuksen ryhmäkoko on 8–10 oppilasta. Ryhmäkokoon vaikuttavat kuitenkin suuresti oppilaiden ikäjakauma, koulu- ja kielitausta sekä opettajan kokemus. Helsingissä ryhmien maksimikoko on pääsääntöisesti 12 oppilasta. Valmistavan opetuksen ryhmän oppilaat osallistuvat perusopetukseen osan oppitunneista, joten oppilasmäärä vaihtelee tunneittain.

Jatkuvan oppilaaksioton vuoksi oppilaiden määrä valmistavan opetuksen ryhmissä vaihteli lukuvuoden 2021–2022 aikana 245–460 välillä. Keväällä 2022 väliaikaisesti yli 12 oppilaan kasvaneita ryhmiä tuettiin suuntaamalla niihin lisää opettajaresurssia. Lisäksi perustettiin seitsemän uutta valmistavan opetuksen ryhmää. Tilannekohtaista joustoa ryhmäkokoon tarvitaan, sillä oppilaita ilmoittautuu valmistavaan opetukseen pitkin lukuvuotta.

Jos valmistavan opetuksen maksimiryhmäkoko olisi Helsingissä kymmenen oppilasta, se tarkoittaisi noin kymmentä ryhmää nykyistä enemmän. Muutoksen kustannukset olisivat noin 580 000 euroa. Lisäksi on huomioitava tarvittaviin lisätiloihin liittyvät kustannukset.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausunnossaan pitänyt tärkeänä selvittää, miten valmistavan opetuksen opetussuunnitelman mukaiset tavoitteet saavutetaan sekä kuinka vahvaksi opettajat, huoltajat ja lapset itse arvioivat kielen kehittymisen ja yhteisöön integroitumisen. Kasvatuksen ja koulutuksen talousarvioehdotuksessa 2023 ei ole kuitenkaan varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Valmistavan opetuksen kehittämistarpeet

Mikäli valmistavan luokan oppilas on tullut myöhään maahan ja hänellä on vaillinainen koulunkäyntihistoria tai luku- ja kirjoitustaito on vaillinainen, valmistavan opetuksen laajuus saattaa olla liian lyhyt. Tämä voi vaikeuttaa oppilaan pääsyä jatko-opintoihin ja lisätä syrjäytymisriskiä. Valmistavan opetuksen keston joustavuus voisi mahdollistaa oppilaiden yksilöllisten tarpeiden huomioimisen opetuksessa. Mikäli valmistavan opetuksen kesto tulee täyteen 1-2 kuukautta ennen syys- tai kevätlukukauden päättymistä voidaan arvioida oppilaan siirtyminen perusopetukseen yksilöllisesti. Opettajan arvion perusteella voi oppilas olla valmistavassa opetuksessa lukukauden loppuun.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausunnossaan pitänyt tärkeänä selvittää, miten valmistavan opetuksen opetussuunnitelman mukaiset tavoitteet saavutetaan, sekä kuinka vahvaksi opettajat, huoltajat ja lapset itse arvioivat kielen kehittymisen ja yhteisöön integroitumisen. Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että vuoden 2023 aikana selvitetään, kuinka paljon lisäresursseja (ohjaaja, resurssiopettaja, erityisopettaja, suomen tai ruotsin kielen opetus) yleisopetuksen luokkaan integroidut

1-2 luokkien oppilaat saavat valmistavan opetuksen aikana. Tässä yhteydessä voitaisiin selvittää myös, kuinka oppilaat, opettajat ja perheet arvioivat valmistavan vuoden jälkeisen lukuvuoden oppimista ja integroitumista luokkaan ja kouluuyhteisöön. Lisäksi voitaisiin selvittää, mitä kehittämistarpeita hiljattain maahan tulleiden lasten ja nuorten opettamisessa on havaittu. Selvityksen pohjalta arvioitaisiin, onko syksystä 2017 lähtien käytössä olleella valmistavan opetuksen toteutustavalla hyvä jatkaa. Lisäksi tässä yhteydessä voitaisiin arvioida valmistavan opetuksen kehittämistarpeita sekä mahdollista lisärahoituksen tarvetta.

Vastaus on kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 4 momentin mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.11.2022 § 815

HEL 2022-006831 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

21.11.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Johanna Nuorteva: Lisätään ennen kappaletta 15 uusi väliotsikko ja teksti:

Valmistavan opetuksen kehittämistarpeet

Mikäli valmistavan luokan oppilas on tullut myöhään maahan ja hänellä on vaillinainen koulunkäyntihistoria tai luku- ja kirjoitustaito on vaillinainen, valmistavan opetuksen laajuus saattaa olla liian lyhyt. Tämä voi vaikeuttaa oppilaan pääsyä jatko-opintoihin ja lisätä syrjäytymisriskiä. Valmistavan opetuksen keston joustavuus voisi mahdollistaa oppilaiden yksilöllisten tarpeiden huomioimisen opetuksessa. Mikäli valmistavan opetuksen kesto tulee täyteen 1-2 kuukautta ennen syys- tai kevätlukukauden päättymistä voidaan arvioida oppilaan siirtyminen perusopetukseen yksilöllisesti. Opettajan arvion perusteella voi oppilas olla valmistavassa opetuksessa lukukauden loppuun.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausunnossaan pitänyt tärkeänä selvittää, miten valmistavan opetuksen opetussuunnitelman mukaiset tavoitteet saavutetaan, sekä kuinka vahvaksi opettajat, huoltajat ja lapset itse arvioivat kielen kehittymisen ja yhteisöön integroitumisen. Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että vuoden 2023 aikana selvitetään, kuinka paljon lisäresursseja (ohjaaja, resurssiopettaja, erityisopettaja, suomen tai ruotsin kielen opetus) yleisopetuksen luokkaan integroidut 1-2 luokkien oppilaat saavat valmistavan opetuksen aikana. Tässä yhteydessä voitaisiin selvittää myös, kuinka oppilaat, opettajat ja perheet arvioivat valmistavan vuoden jälkeisen lukuvuoden oppimista ja integroitumista luokkaan ja kouluyhteisöön. Lisäksi voitaisiin selvittää, mitä kehittämistarpeita hiljattain maahan tulleiden lasten ja nuorten opettamisessa on havaittu. Selvityksen pohjalta arvioitaisiin, onko syksystä 2017 lähtien käytössä olleella valmistavan opetuksen toteutustavalla hyvä jatkaa. Lisäksi tässä yhteydessä voitaisiin arvioida valmistavan opetuksen kehittämistarpeita sekä mahdollista lisärahoituksen tarvetta.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Johanna Nuortevan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

14.11.2022 Pöydälle

07.11.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 04.10.2022 § 262

HEL 2022-006831 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Johanna Nuortevan valtuustoaloitteesta koskien valmistavan opetuksen toteuttamista:

Kunnat voivat perusopetuslain 5 § mukaan järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta, mutta järjestäminen ei ole velvoittavaa. Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta suomenkielisen esi- ja perusopetuksen ja Stadin aikuis- ja ammattiopiston sekä ruotsinkielisen esi- ja perusopetuksen yhteydessä.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteissa on määritelty valmistavan opetuksen laajuus, joka vastaa yhden lukuvuoden oppimäärää

Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu esi- ja perusopetuskäisille maahanmuuttotilaisille lapsille ja nuorille, joiden suomen tai ruotsin kielen taito on alle kehittyvän alkeiskielitaidon. Perusopetukseen valmistavan opetuksen kielitaitotavoitteena opetuskielessä on Eurooppalaisen kielitaitoasteikon mukainen kehittyvä alkeiskielitaidon taso (A1). Kielen oppiminen jatkuu valmistavan opetuksen päätyttyä useiden vuosien ajan perusopetuksen suomi toisena kielenä oppiaineen sekä kaikkien muidenkin oppiaineiden opinnoissa ja koulun arjessa. Kasvatus ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyvän oppilaan tukemista ja siirtymän pedagogista kehittämistä.

Perusopetukseen valmistavaa opetusta rahoitetaan opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoiman valtionosuusjärjestelmän kautta. Rahoitus on kytketty oppilaan läsnäolokuukausien määrään. Kunta voi saada valtion osuutta yhden oppilaan perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämiseen enintään yhdeksän läsnäolokuukauden ajalta eli yhden vuoden opinnoista, kun lomakuukaudet huomioidaan. Helsingissä koulut saavat valmistavan opetuksen oppilaista oman erillisen laskennallisen resurssin, jonka käytöstä päätetään koulussa.

Inklusiivinen valmistava opetus

Valmistavaa opetusta voidaan järjestää ryhmämuotoisena tai inklusiivisesti perusopetuksen ryhmissä, mikäli se on oppilaan kielitaidon kehi-

tyksen kannalta tarkoituksenmukaista. Valmistavan opetuksen oppilas opiskelee aina valmistavan opetuksen opetussuunnitelman mukaisesti.

Helsingissä suomenkielistä perusopetukseen valmistavaa opetusta järjestetään esi- ja alkuopetusikäisille inklusiivisesti lähipäiväkodissa osana esiopetusta sekä lähikoulussa osana perusopetuksen 1. ja 2. luokan opetusta oppilaan ikätason mukaisesti. Ruotsinkielisessä palvelukokonaaisuudessa valmistava opetus järjestetään inklusiivisesti kaikille esi- ja perusopetusikäisille.

Kun valmistavaa opetusta toteutetaan inklusiivisesti osana perusopetusta, niin tärkeimpiä etuja oppilaan kannalta ovat välitön pääsy asuinalueen lähikouluun ja -yhteisöön, jatkaminen samassa ryhmässä perusopetukseen siirtymisen jälkeen sekä suomenkielisen luokkaympäristön positiivinen vaikutus kielitaidon kehittymiseen. Samalla kun oppilas opiskelee suomea, hän opettelee ja vahvistaa luku- ja kirjoitustaitoa yhdessä ikätovereidensa kanssa.

Valmistavan opetuksen viikkotuntimäärä alkuopetuksen oppilaalla on 24, kun se on perusopetuksessa 21. Valmistavan opetuksen oppilaan suurempi tuntimäärä tukee hänen yksilöllisen opinpolkunsuunnitelman rakentamista ja valmistavan opetuksen opetussuunnitelman toteutumista.

Lukuvuonna 2021 (20.9.2021) keskimääräinen oppilasmäärä Helsingissä perusopetuksen luokilla 1-6 oli 19. Ryhmäkoko ei ole laskettu mukaan jakotunteja eikä samanaikaisopetusta tai muita pedagogisia opetusratkaisuja, jotka käytännössä laskevat toteutuneita ryhmäkokoja. Inklusiivisessa valmistavassa opetuksessa olevien oppilaiden määrä vaihtelee kouluittain ja yleensä oppilaita sijoitetaan eri luokille. Opettajilla on käytössä valmistavan opetuksen ohje- ja tukimateriaalipankki, joka palvelee kouluja ja opettajia opetuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä selvittää, miten valmistavan opetuksen opetussuunnitelman mukaiset tavoitteet saavutetaan sekä kuinka vahvaksi opettajat, huoltajat ja lapset itse arvioivat kielen kehittymisen ja yhteisöön integroitumisen.

Ryhmämuotoinen valmistava opetus

Helsingissä järjestetään suomenkielistä ryhmämuotoista valmistavaa opetusta 3.-9. -luokkalaisten ikäryhmän oppilaille pääsääntöisesti erillisissä ala- ja yläkoulun ryhmissä. Pyrkimyksenä on aina löytää oppilaalle valmistavan opetuksen ryhmä kohtuullisen matkan päästä kotiosoitteesta ikä huomioiden. Oppilaiden sijoittelussa ryhmiin vaikuttaa myös yleisopetukseen pian siirtyviltä oppilailta vapautuvat paikat ryhmässä.

Valtakunnallisesti valmistavalle opetukselle ei ole asetettu maksimiryhmäkoko. Ryhmäkoko säätelee kuitenkin se, että ryhmässä jokaisella tulee olla mahdollisuus saavuttaa ne tavoitteet ja sisällöt, jotka valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteissa on määritelty. Paikallisesti opetuksen järjestäjä voi määritellä maksimiryhmäkoon.

Opetushallitus suosittelee, että valmistavan opetuksen ryhmäkoko on 8–10 oppilasta. Ryhmäkokoon vaikuttavat kuitenkin suuresti oppilaiden ikäjakauma, koulu- ja kielitausta sekä opettajan kokemus. Helsingissä valmistavan opetuksen ryhmien maksimikoko on pääsääntöisesti 12 oppilasta. Valmistavan opetuksen ryhmän oppilas integroituu perusopetukseen osan oppitunneista.

Jatkuvan oppilaaksioton vuoksi oppilaiden määrä valmistavan opetuksen ryhmissä vaihteli lukuvuoden 2021-2022 aikana 245-460 välillä. Keväällä 2022 väliaikaisesti yli 12 oppilaan kasvaneita ryhmiä tuettiin suuntaamalla niihin lisää opettajaresurssia. Lisäksi perustettiin seitsemän uutta valmistavan opetuksen ryhmää. Tilannekohtaista joustoa ryhmäkokoon tarvitaan, sillä eri puolilla Helsinkiä asuvia oppilaita ilmoitetaan valmistavaan opetukseen pitkin lukuvuotta.

Mikäli ryhmämuotoisen perusopetukseen valmistavan opetuksen maksimiryhmäkoko olisi Helsingissä 10, se tarkoittaisi 2022-2023 lukuvuoden alun oppilasmäärän, noin 600 oppilaan, perusteella 60 ryhmää. Eli kymmenen ryhmää nykyistä enemmän. Muutos tulisi maksamaan noin 580 000 euroa, lisäksi on huomioitava tilojen käyttöön liittyvät kustannukset sekä lisätilojen hankkiminen uusille ryhmille.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2023 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

13.09.2022 Pöydälle

06.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Leeni Siikaniemi, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 86212
leeni.siikaniemi(a)hel.fi

§ 322

Kokouksessa jätetyt aloitteet

Päätös

Valtuutettujen aloitteet

- valtuutettu Seija Muurisen aloite gerontologisten sairaanhoitajien palkkaamisesta terveysasemille
- valtuutettu Alviina Alametsän aloite matalan kynnyksen keskusteluavun kokeilusta osana päihdehoitoa
- valtuutettu Mari Holopaisen aloite monipuolisista uintimahdollisuuksista Jätkäsaareen
- valtuutettu Johanna Nuortevan aloite palveluverkko-oppaista Helsinkiin
- valtuutettu Ajak Majokin aloite nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäisystä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

07.12.2022

Ärende/1

§ 311

Namnupprop, laglighet och beslutsförhet

Beslut

Stadsfullmäktige konstaterade att sammanträdet var lagligen sammankallat och beslutsfört.

Namnupprop och förhinder

Ordföranden konstaterade att följande ersättare har kallats i de ledamöters ställe som anmält förhinder:

- Mia Nygård-Peltola, ersättare Silja Asko-Seljavaara
- Jenni Pajunen, ersättare Laura Rissanen
- Tuula Haatainen, ersättare Thomas Wallgren
- Petra Malin, ersättare Vesa Korkkula
- Minja Koskela, ersättare Ajak Majok
- Jussi Halla-aho, ersättare Mikko Paunio
- Nora Grotenfelt, ersättare Petrus Pennanen
- Harry Harkimo, ersättare Sanna-Leena Perunka
- Joel Harkimo, ersättare Oona Hagman
- Fatim Diarra, ersättare Sanna Vesikansa
- Ozan Yanar, ersättare Nina Miettinen

Följande ledamöter var frånvarande vid namnuppropet:

- Atte Harjanne
- Ville Rydman
- Sanna-Leena Perunka
- Laura Rissanen
- Nina Miettinen

Laglighet och beslutsförhet

Ordföranden konstaterade att stadsfullmäktiges sammanträde utlysts i den ordning kommunallagen och förvaltningsstadgan förutsätter. Enligt namnuppropet är minst två tredjedelar av ledamöterna närvarande. På grundval av det ovanstående konstaterade ordföranden att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

07.12.2022

Ärende/1

Stadsfullmäktige konstaterar vilka ledamöter som anmält förhinder och vilka ersättare som inträder i deras ställe, förrättar namnupprop och konstaterar att sammanträdet är lagligt och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

07.12.2022

Ärende/2

§ 312

Val av protokolljusterare

Beslut

Ledamöterna Atte Harjanne och Pia Pakarinen valdes till protokolljusterare med ledamöterna Sinikka Vepsä och Tom Packalén som ersättare.

Behandling

På förslag av ordföranden valdes enhälligt ledamöterna Atte Harjanne och Pia Pakarinen till protokolljusterare med ledamöterna Sinikka Vepsä och Tom Packalén som ersättare.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige väljer två ledamöter till protokolljusterare och två ledamöter till ersättare för dessa.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

07.12.2022

Ärende/3

§ 313

Förtroendevaldas och tjänsteinnehavares lagstadgade redogörelser för bindningar

HEL 2021-011306 T 00 03 02

Beslut

Stadsfullmäktige antecknade de förtroendevaldas och tjänsteinnehavarnas redogörelser för bindningar som avses i 84 § i kommunallagen.

Föredragande

Revisionsnämnden

Upplysningar

Vilma Lamminpää, controller, telefon: +358931036581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Luottamushenkilöiden sidonnaisuusilmoitukset 8.11.2022
- 2 Viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset 8.11.2022

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

En kommunal förtroendevald och tjänsteinnehavare som avses i 84 § 2 mom. i kommunallagen ska lämna en redogörelse för sina bindningar när det gäller uppgifter i ledningen för eller förtroendeuppdrag i företag och andra sammanslutningar som bedriver näringsverksamhet, för betydande förmögenhet och för andra bindningar som kan vara av betydelse vid skötseln av förtroende- och tjänsteuppdrag.

Redogörelserna för bindningar lämnas till revisionsnämnden, som övervakar att skyldigheten att redogöra för bindningar iakttas och delger fullmäktige redogörelserna minst två gånger om året. Den anmälningsskyldige ansvarar själv för att lämna en redogörelse för sina bindningar. Redogörelsen ska lämnas inom två månader från det att personen har blivit vald till sin förtroendepost eller sitt uppdrag. Personen är också skyldig att utan dröjsmål meddela förändringar i bindningarna och korrigera felaktiga uppgifter.

07.12.2022

Ärende/3

Kommunen ska föra ett offentligt register över bindningarna i det allmänna datanätet, om inget annat följer av sekretessbestämmelserna. När ett förtroendeuppdrag eller annat uppdrag som omfattas av skyldigheten för redogörelse upphör, ska uppgifterna om personen strykas ur registret och datanätet.

De som är skyldiga till redogörelse

Följande förtroendevalda är skyldiga att lämna en redogörelse för sina bindningar: borgmästaren, biträdande borgmästare, alla andra ledamöter och ersättare i stadsstyrelsen, ledamöter och ersättare i stadsstyrelsens sektioner, stadsfullmäktiges ordförande och vice ordförande, ordförande och vice ordförande för nämnder och sektioner samt ledamöter och ersättare i stadsmiljönämnden och dess sektioner.

Enligt Helsingfors stads rättstjänst är följande tjänsteinnehavare skyldiga att lämna en redogörelse för sina bindningar: föredragandena för stadsstyrelsen och dess sektioner och de personer som utsetts till deras ersättare, de personer som är föredragande i nämnderna och deras sektioner och de personer som utsetts till deras ersättare. Att vara ersättare för föredragandens ersättare gör inte personen skyldig att lämna en redogörelse för sina bindningar, om personen i fråga i praktiken aldrig är föredragande.

Situationen med redogörelser för bindningar vid Helsingfors stad 8.11.2022

Det finns 112 redogörelseskyldiga förtroendevalda. Uppgifterna om deras redogörelser finns i bilaga 1. Det finns 149 redogörelseskyldiga tjänsteinnehavare. Uppgifterna om deras redogörelser finns i bilaga 2.

De uppdaterade redogörelserna för bindningar publiceras på stadens internetsida på adressen <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/paatoksenteko/muutoksenhaku-paatoksiin/sidonnaisuusilmoitukset/>

Föredragande

Revisionsnämnden

Upplysningar

Vilma Lamminpää, controller, telefon: +358931036581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Luottamushenkilöiden sidonnaisuusilmoitukset 8.11.2022
- 2 Viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset 8.11.2022

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Tarkastuslautakunta 08.11.2022 § 82

HEL 2021-011306 T 00 03 02

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti merkitä tiedoksi luottamushenkilöiden ja vi-
ranhaltijoiden kuntalain 84 §:n tarkoittamat sidonnaisuusilmoitukset.

Lisäksi tarkastuslautakunta päätti saattaa sidonnaisuusilmoitukset
valtuustolle tiedoksi.

31.05.2022 Ehdotuksen mukaan

16.11.2021 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: +358931036581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 22.06.2022 § 185

HEL 2021-011306 T 00 03 02

Beslut

Stadsfullmäktige antecknar de förtroendevaldas och tjänsteinnehavar-
nas redogörelser för bindningar som avses i 84 § i kommunallagen.

Föredragande

Revisionsnämnden

Upplysningar

Hanna Kurki, stadrevisor, telefon: +358931036476
hanna.k.kurki(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 08.12.2021 § 387

HEL 2021-011306 T 00 03 02

Beslut

07.12.2022

Ärende/3

Stadsfullmäktige antecknade de förtroendevaldas och tjänsteinnehavarnas redogörelser för bindningar som avses i 84 § i kommunallagen.

Föredragande

Revisionsnämnden

Upplysningar

Vilma Lamminpää, controller, telefon: +358931036581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

07.12.2022

Ärende/4

§ 314

Ändringar i Helsingfors stads budget för år 2022

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Framställning

Stadsfullmäktige beslutade att överföra anslag i 2022 års budget enligt följande: Från budgetmoment 1 30 01, Stadsstyrelsens dispositionsmedel, totalt 1 004 000 euro för att genomföra löneutvecklingsprogrammet till budgetmomenten

2 10 01	Fostran och utbildning	576 000 euro
3 10 01	Stadsstruktur	22 000 euro
4 10 01	Kultur och fritid	34 000 euro
5 10 01	Social- och hälsovårdstjänster	372 000 euro

Stadsfullmäktige beslutade dessutom att överföra ett anslag på 132 000 euro från social- och hälsovårdssektorn till kultur- och fritidssektorn eftersom vissa anställda och vakanser överförs på följande sätt:

4 10 01	Kultur och fritid	+ 132 000 euro
5 10 01	Social- och hälsovårdstjänster	- 132 000 euro

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Riina Kopola, specialplanerare, telefon: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi
Teemu Heinilä, ledande sakkunnig, telefon: 310 37369
teemu.heinila(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Överföring av anslag för att genomföra stadens löneutvecklingsprogram i 2022 års budget

Genomförandet av Helsingfors stads löneutvecklingsprogram fortsatte 2022. Löneutvecklingsprogrammet för 2022 har gjorts upp i samarbete mellan stadskansliet och ledningen och personer som arbetar med personalfrågor vid sektorerna, förvaltningarna och affärsverken. Under beredningsarbetet hördes i stor utsträckning också olika parter, såsom företrädare för personalorganisationerna. Diskussioner fördes med medlemmarna i stadens ledningsgrupp i syfte att hitta gemensamma prioriteringar.

Löneutvecklingsprogrammet är en långsiktig plan som Helsingfors stadsstyrelse fastställt. Syftet är att öka stadens attraktivitet som arbetsgivare och att planmässigt höja lönen, särskilt för de yrkesgrupper där lönekonkurrenskraften och således tillgången till kunnig personal är en utmaning för staden. Sedan 2019 har staden systematiskt och planmässigt tagit sig an utmaningen med hjälp av löneutvecklingsprogrammet.

Syftet med löneutvecklingsprogrammet för 2022 är framför allt att förbättra tillgången till behörig vård- och fostranspersonal på vissa daghem inom fostrans- och utbildningssektorns småbarnspedagogik. Höjningarna riktas även till de speciallärare vid sektorn som uppfyller behörighetskraven. Inom social- och hälsovårdssektorn riktas höjningarna till dem som arbetar inom enheter på krävande eller specialnivå inom barnskyddets anstaltsvård samt dem som arbetar med mottagning av barn och unga och familjebedömning dygnet runt. Dessutom allokeras anslag ur löneutvecklingsprogrammet till social- och hälsovårdssektorn för en engångsersättning för att engagera läkargrupper som fastställs separat.

Dessutom har höjningar riktats till servicecentralernas serviceansvariga och matserviceansvariga samt till servicekoordinatorer, lönesekreterare och lönebokförare inom ekonomiförvaltningstjänsterna. Inom stadsmiljösektorn riktas höjningarna till personer som arbetar inom olika krävande arkitektuppgifter eller motsvarande expertuppgifter inom detaljplanläggningen, byggnadstillsynen och stadsrums- och landskapsplaneringen. Inom kultur- och fritidssektorn riktas höjningarna till ungdomsledare (YH) samt till arkitekter vid lokaltjänsterna och museer. Dessutom har höjningar riktats till arkitekter vid fostrans- och utbildningssektorn och social- och hälsovårdssektorns lokaltjänster.

Eftersom kommunsektorns arbetsmarknadsuppgrörelse drog ut på tiden sköts beredningen av löneutvecklingsprogrammet upp till slutet av 2022 och därför trädde löneförhöjningarna i kraft först i november. Löneförhöjningarna enligt löneutvecklingsprogrammet för 2022 träder i kraft från och med 1.11.2022 har riktats till cirka 2 600 befattningar inom sektorerna och affärsverken. En detaljerad lista över uppgiftsbe-

teckningarna finns i bilaga 1. Överföringen av anslag i enlighet med beslutet gäller en summa som motsvarar två månaders löneförhöjningar från 2022. Från och med 2023 ska sektorerna finansiera de förhöjningar som fastställdes i 2022 års löneutvecklingsprogram för hela året ur anslagen i sin budget för hela året.

Löneutvecklingsprogrammets förhöjningar medför kostnader på fem miljoner euro på årsnivå. Eftersom löneförhöjningarna i 2022 års löneutvecklingsprogram träder i kraft mitt i året blir nästan fyra miljoner euro av de anslag som reserverats i 2022 års budget oanvända. Den del som blir kvar, 3 996 000 euro, riktas till en kultur- och motionsförmån för personalen. Förmånen främjar löneutvecklingsprogrammets mål genom att förbättra stadens förmåga att locka och hålla kvar arbetskraft. Med förmånen, som delas ut i december 2022, vill staden dessutom gottgöra de besvär som problemen med löneutbetalningen har orsakat personalen. Ett särskilt beslutsförslag om att rikta anslaget utarbetas för stadsstyrelsen före utgången av 2022.

För att genomföra 2022 års löneutvecklingsprogram behöver anslag på totalt 1 004 000 euro överföras från bokslutsmomentet 1 30 01, Stadsstyrelsens dispositionsmedel, till följande budgetmoment: 2 10 01, Fostran och utbildning, 576 000 euro, 3 10 01, Stadsstruktur, 22 000 euro, 4 10 01, Kultur och fritid, 34 000 euro och 5 10 01, Social- och hälsovårdstjänster, 372 000 euro.

Överföring av anslag från social- och hälsovårdssektorn till kultur- och fritidssektorn på grund av överföring av vissa anställda och vakanser

Kanslichefen har 22.12.2021 (274 §) fattat beslut om att överföra två anställda inom det förebyggande rusmedelsarbetet för vuxna med ordinarie lön och nuvarande arbetsvillkor från social- och hälsovårdssektorn (budgetmoment 5 10 01) till kultur- och fritidssektorn (budgetmoment 4 10 01) från och med 1.1.2022. Överföringen av dessa anställda från social- och hälsovårdssektorn till kultur- och fritidssektorn är en del av en verksamhetsreform, vars syfte är att skapa en enhetligare helhet för förebyggande rusmedelsarbete där alla åldersgrupper beaktas. Genom detta beslut överförs de lönekostnader på 132 000 euro som vakansöverföringarna tidigare orsakat social- och hälsovårdssektorn till kultur- och fritidssektorn.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Riina Kopola, specialplanerare, telefon: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Teemu Heinilä, ledande sakkunnig, telefon: 310 37369
teemu.heinila(a)hel.fi

07.12.2022

Ärende/4

Bilagematerial

1 Liite1 Palkkakehitysohjelman 2022 kohdennukset

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadskansliet
Fostrans- och utbildningssektorn
Stadsmiljösektorn
Kultur- och fritidssektorn
Social- och hälsovårdssektorn

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 28.11.2022 § 823

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Eesitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa

Kaupunginvaltuusto päättää siirtää vuoden 2022 talousarvion määrärahoja seuraavasti: Talousarviokohdalta 1 30 01, Kaupunginhallituksen käyttövarat, yhteensä 1 004 000 euroa palkkakehitysohjelman toteuttamiseksi talousarviokohdille

2 10 01	Kasvatus- ja koulutus	576 000 euroa
3 10 01	Kaupunkirakenne	22 000 euroa
4 10 01	Kulttuuri ja vapaa-aika	34 000 euroa
5 10 01	Sosiaali- ja terveystalvet	372 000 euroa

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää siirtää 132 000 euroa määrärahaa sosiaali- ja terveystoimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle eräiden työntekijöiden ja vakanssien siirrosta johtuen seuraavasti

4 10 01	Kulttuuri ja vapaa-aika	+ 132 000 euroa
5 10 01	Sosiaali- ja terveystalvet	- 132 000 euroa

21.11.2022 Pöydälle

07.12.2022

Ärende/4

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Teemu Heinilä, johtava asiantuntija, puhelin: 310 37369
teemu.heinila(a)hel.fi

07.12.2022

Ärende/5

§ 315

Utredning om åtgärderna med anledning av utvärderingsberättelsen för år 2021

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Beslut

Som bilaga till föredragningslistan antecknade stadsfullmäktige en utredning om de åtgärder som vidtagits med anledning av utvärderingsberättelsen för år 2021.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Mauno Rönkkö, specialplanerare, telefon: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Bilagor

1 Selvitys vuoden 2021 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsstyrelsen och de berörda nämnderna gav i maj utlåtanden till revisionsnämnden om rekommendationerna och uppmaningarna till åtgärder i utvärderingsberättelsen för år 2021. I dessa utlåtanden presenterades de åtgärder stadskansliet och sektorerna hade för avsikt att vidta till följd av utvärderingsberättelsen.

Stadsfullmäktige beslutade 22.6.2022 i enlighet med revisionsnämndens förslag anteckna revisionsnämndens utvärderingsberättelse för år 2021 och de utlåtanden som stadsstyrelsen och nämnderna i fråga gett om denna samt uppmanade stadsstyrelsen att före utgången av december 2022 förelägga fullmäktige en utredning om vilka åtgärder de personer som ansvarar för verksamheten och de redovisningsskyldiga har vidtagit med anledning av utvärderingsberättelsen.

De åtgärder som stadskansliet och sektorerna vidtagit med anledning av rekommendationerna och uppmaningarna till åtgärder i utvärderingsberättelsen anges i den bifogade utredningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Mauno Rönkkö, specialplanerare, telefon: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Bilagor

1 Selvitys vuoden 2021 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä

Bilagematerial

1 Arviointikertomus 2021

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

För kännedom

Fostrans- och utbildningssektorn
Social- och hälsovårdssektorn
Stadsmiljösektorn
Kultur- och fritidssektorn
Stadskansliet
Revisionskontoret

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 21.11.2022 § 810

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi esityslistan liitteenä olevan selvityksen vuoden 2021 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä.

23.05.2022 Ehdotuksen mukaan

16.05.2022 Pöydälle

07.12.2022

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 22.06.2022 § 183

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Beslut

Stadsfullmäktige

- antecknar revisionsnämndens utvärderingsberättelse för år 2021 och de utlåtanden som stadsstyrelsen och nämnderna i fråga gett om denna
- uppmanar stadsstyrelsen att före utgången av december 2022 förelägga fullmäktige en utredning om vilka åtgärder de personer som ansvarar för verksamheten och de redovisningsskyldiga har vidtagit med anledning av utvärderingsberättelsen
- antecknar revisionsberättelsen 2021
- godkänner bokslutet på basis av uppgifterna i revisionsberättelsen
- beviljar de redovisningsskyldiga som handhaft stadens förvaltning och ekonomi ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2021 på basis av det som i revisionsberättelsen anges om bokslutets godtagbarhet.

Föredragande

Revisionsnämnden

Upplysningar

Minna Tiili, utvärderingschef, telefon: +358931036545
minna.tiili(a)hel.fi
Arto Ahlqvist, revisionschef, telefon: +358931036580
arto.ahlqvist(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 31.05.2022 § 336

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon:

Luonnon monimuotoisuuden edistäminen metsissä (arviointikertomus s. 71-75)

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen luonnon monimuotoisuuden edistämisestä (71-75) seuraavaa:

Kaupunkiympäristön toimialan tulee:

- päivittää luonnonhoidon linjauksen ja koko luonnonhoidon prosessin siten, että monimuotoisuuden lisääminen on metsienhoidon keskeisin tavoite.
- pyrkiä jättämään hoitotoimenpiteiden ulkopuolelle lisää vanhenevia ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita puita, metsiä ja metsiköitä.
- parantaa luonnonhoidon vaikutusten seurantaan keräämällä järjestelmällisesti olennaista indikaattoritietoa.
- tuoda päätöksentekoon valmisteluohje Helsingin muissa kunnissa omistamien kiinteistöjen luovutuksista.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että luonnonhoidonlinjauksen päivitys on alkanut metsien osalta. Tämän osion tavoiteaikataulu on tiukka ja lautakuntakäsittely on suunniteltu marras-joulukuun vaihteeseen.

Kaupunkiympäristölautakunta korosti, että luonnonhoidon linjauksen uudistamisen keskeinen tavoite löytyy kaupunkistrategiasta, joka on tämän teeman osalta selkeästi suuntaa määrittävä: ”Virkistys- ja luontoalueiden metsissä ja metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen ja metsien luontainen vanheneminen on keskeisin tavoite.” Tämän tavoitteen saavuttaminen tarkoittaa luonnonhoidon linjauksen uudistamista siten, että harkittu hoitamattomuus on perusteltu toimi laajasti Helsingin virkistys- ja luontoalueiden metsissä. Lautakunta myös korosti, että linjauksen uudistamisen tulee olla laajasti vuorovaikutteinen prosessi ja niin tukimus- asukas- kuin järjestökenttä kytketään mukaan uudistukseen.

Toinen kohta on osa päivitettävää luonnonhoidon linjausta: Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden kohteiden ulkopuolelle rajaamiseen kiinnitetään erityisesti huomiota. Luonnonhoitosuunnitelmissa rajataan arvometsiä hoidon ulkopuolelle ja lisäksi monia muita aluei-

ta kuten kallioalueita. Luonnonhoitosuunnitelmien toteutuksessa huomioidaan sekapuustoisuus ja puulajien monipuolisuus. Pysty- ja maa-lahopuuta jätetään aktiivisesti edistämään luonnon monimuotoisuutta. Lehtipuista erityisesti haapojen ja raitojen suosimista edelleen edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta. Yksittäisiä arvokkaita puita vaalitaan ja arvostetaan. Näiden asioiden lisäksi huolehditaan reittien ja tonttien turvallisuudesta metsäalueilla.

Luonnonhoidon vaikutusten seurannan parantamiseksi on Luonnonvarakeskuksen (Luke) kanssa aloitettu kaksivuotinen tutkimusyhteistyö, jolla selvitetään metsänhoidon vaikutuksia kuntametsien monimuotoisuuteen. Tutkimuksessa selvitetään mm. metsänhoidon vaikutuksia puustoon, lahopuusienten ja –kovakuoriaisten sekä maaperän mikrobiston määrään ja laatuun. Puusto sekä maaperämikrobisto vaikuttavat toisiinsa.

Kiinteistölautakunta päätti 12.1.2017 että kaupunginhallituksen päätettäväksi valmisteltu esitys Helsingin ulkokunnissa omistamien kiinteistöjen luovutusten valmisteluohjeeksi palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Kyseistä linjaavaa päätösvalmistelua ei ole resurssisyistä pystytty saattamaan kokonaisuutena loppuun. Taustaselvittelyä on kuitenkin palautuspäätöksen jälkeen tehty. Päätösvalmistelun viivästyminen on pääosin johtunut siitä, että resursseja on priorisoitu kaupunkistrategian edellyttämällä tavalla siten, että maaomaisuuden kehittäminen ja tontit –palvelussa on valmisteltu, ja toimivaltaisissa päätöksentekoeleimissä hyväksytty, vuosien 2017-2019 aikana Helsingin kaupungin tontinluovutusta koskevat linjaukset ja vuosien 2020-2021 aikana Helsingin kaupungin maanhankintaa ja täydennysrakentamisen edistämistä koskevat maapoliittiset linjaukset. Vuosina 2020-2022 on myös valmisteltu ja hyväksytty asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien vuokraamista koskevat yleiset periaatteet sekä niitä koskevat soveltamishjeet. Ulkokuntien kiinteistönluovutuksia linjaava valmisteluohje tullaan valmistelemaan uudelleen kaupunkiympäristölautakunnan käsiteltäväksi vuoden 2022 loppuun mennessä.

Käsittely

31.05.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kappaleen 4 jälkeen lisätään seuraava kappale:

Kaupunkiympäristölautakunta korosti, että luonnonhoidon linjauksen uudistamisen keskeinen tavoite löytyy kaupunkistrategiasta, joka on tämän teeman osalta selkeästi suuntaa määrittävä: ”Virkistys- ja luontoalueiden metsissä ja metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen ja metsien luontainen vanheneminen on keskei-

sin tavoite.” Tämän tavoitteen saavuttaminen tarkoittaa luonnonhoidon linjauksen uudistamista siten, että harkittu hoitamattomuus on perusteltu toimi laajasti Helsingin virkistys- ja luontoalueiden metsissä. Lautakunta myös korosti, että linjauksen uudistamisen tulee olla laajasti vuorovaikutteinen prosessi ja niin tukimus- asukas- kuin järjestökenttä kytetään mukaan uudistukseen.

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

24.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 31.05.2022 § 112

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon liitteenä 1 olevasta vuoden 2021 arviointikertomuksesta:

Etäopetuksen aiheuttaman oppimisvajeen paikkaaminen yläkouluissa

Arviointikertomuksen mukaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee jatkaa ja edelleen kehittää seurantaa oppimisvajeen tunnistamiseksi

Helsingin kaupungin opetussuunnitelman mukaan opetuksen ja oppilaan tuen toteuttamisen lähtökohtana on jokaisen oppilaan oikeus omista lähtökohdistaan kehittyä oppijana. Tuen tarpeiden arviointi ja tarvittavan tuen antaminen kuuluvat kaikkiin kasvatus- ja opetustilanteisiin. Oppimisvajeiden tunnistaminen riittävän tuen järjestämiseksi edellyttävät opettajilta hyvää oppilastuntemusta ja yhteistyötä sekä huoltajien että koulun muun henkilöstön kanssa sekä riittävää tiedonsiirtoa opetuksen järjestäjän vaihtuessa. Oppilaan tuen tarpeisiin vastataan ensisijaisesti riittävällä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan resursoinnilla, jonka kautta tukea tarvitsevat oppilaat voivat saada riittävää tukea.

Oppimisessa esiintyvät haasteet tulevat näkyville arjessa oppilasta havainnoimalla, mutta havainnoinnin rinnalla on syytä käyttää erilaisia arviointimenetelmiä tuen tarpeen tunnistamiseksi. Oppilaiden tuen tarpeen arviointia on systematisoitu lukuvuoden 2020 alusta alkaen kaikissa Helsingin peruskouluissa. Kouluihin on hankittu vuosille 21-23 lukutaidon ja matemaattisten taitojen arviointia varten digitaaliset arviointivälineet (Lukuseula ja Funa). Arviointivälineillä saadaan tietoa sekä oppilas-, ryhmä-, koulu- että kuntatasoisesti. Yläkouluissa tuen tarpeen arvioinnit kohdistuvat erityisesti 7. vuosiluokan oppilaiden lukutaidon (tekninen ja ymmärtävä lukutaito) sekä matemaattisten taitojen arviointiin. Arvioinnin tarkoituksena on seuloa joukosta ne oppilaat, jotka tarvitsevat näissä perustaidoissa yksilökohtaisempaa arviointia ja suunnitelmallisempia tukitoimia.

Huomioitavaa on, että toistaiseksi tarjolla on vain rajallinen määrä digitaalisia tutkimusperustaisia arviointivälineitä. Toimialalla tehdään yhteistyötä eri yliopistojen kanssa ja seurataan aktiivisesti uusien arviointivälineiden kehitystyötä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee seurannan perusteella kohdistaa oppimisvajetta paikkaavat tukitoimenpiteet oppilaiden tarpeiden mukaisesti.

Tukitoimien toteuttamisessa hyödynnetään mm. perusopetuksen saamaa opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää erityisavustusta koronan aiheuttaman oppimisvajeen tasoittamiseksi, jota kohdennetaan kouluissa erityisesti niille oppilaille, joilla on havaittu tarvetta tukiopeutuksen, osa-aikaisen erityisopetuksen ja/tai suomi toisena kielenä opetuksen tehostamiseksi. Kouluille annetun ohjeen mukaan kohdennuksessa tulee erityisesti huomioida 8.-9.vuosiluokkien oppilaat.

Opettajien tuen tarpeen arvioinnin ja tuen suunnittelun osaamista on tuettu erilaisin koulutuksin mm. Lukutaidon ja luetun ymmärtämisen arviointi ja Oikeinkirjoituksen arviointi ja tuki. Lisäksi opettajille on tuotettu konkreettisia esimerkkejä sisältäviä tukimateriaaleja, kuten Tukimateriaali opettajalle pedagogisen tuen tarpeen arviointiin sekä tuen suunnitteluun ja toteutukseen sekä Arviointimenetelmien tulosten tarkastelu, tukitoimien suunnittelu ja niiden arviointi.

Käynnissä olevassa Oikeus oppia – oppimisen tuki ja inklusio kehittämisyhteistyössä ovat mukana kaikki peruskoulut. Kouluille on toteutettu alkukartoitus, jonka pohjalta jokainen koulu on valinnut omat kehittämisen painoalueensa. Systemisen muutoksen edistämiseksi on käynnistetty muutosvalmennus rehtoreille ja koulujen valitsemille opettajille (muutosagentit). Koulut laativat kehittämissuunnitelman omien tarpeiden pohjalta, joita voi olla esim. tuen systemaattisuus, joustavat opetusjärjestelyt, oppilaiden hyvinvoinnin tuki, osaamisen jakaminen, oppi-

laiden ja/tai huoltajien osallisuus. Kouluille tarjotaan em. teemoihin liittyen koulutusta, koulukohtaista sparrausta sekä ohjausta.

Osana kehittämistoimintaa valmistellaan erilaisia työkaluja opettajien työn tueksi esim. Huolihavaintoperusteinen/ yleisen tuen työkalu opettajille ja 3-portaisen tuen käsikirja. Yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata oppilaan tuen tarpeeseen. Tämä tarkoittaa yleensä yksittäisiä pedagogisia ratkaisuja sekä ohjaus- ja tukitoimia, joilla tilanteeseen vaikutetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Yleistä tukea annetaan heti tuen tarpeen ilmetessä, eikä tuen aloittaminen edellytä erityisiä tutkimuksia tai päätöksiä.

Kouluilla on käytössä pedagogisen tietojohdamisen työkalu (Dashboard), jota kehitetään vastaamaan koulujen ja hallinnon tarpeisiin johtamisen tueksi. Syksyllä 2022 on käynnistymässä HY+:n toteuttamana tiedolla johtamisen koulutuskokonaisuus. Tiedolla johtamisen rooli tuen systemaattisuudessa ja opetuksen suunnittelussa on merkittävä. Tavoitteena on tarjota Helsingin peruskoulujen rehtoreille, opettajille (muutosagentit) ja erityisopettajille koulutusta, jolla korostetaan tiedon merkitystä opetuksen suunnittelussa ja pedagogisessa johtamisessa. Tietoa analysoimalla rehtori tai opettaja voi tunnistaa kohteita, joihin opetus- ja muita resursseja tarvitaan eniten.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee selvittää, mahdollistaako tietosuojalaki oppilashuollon pääsyn oppilaiden poissaolotietoihin.

Oppilashuollon psykologilla ja kuraattorilla on mahdollisuus nähdä oppilaan poissaolotiedot, jos hän on näiden asiakas ja hänen asiansa liittyy koulunkäyntiin. Tietosuojalainsäädäntö ei ole tuonut tähän muutosta.

Helsingin kaupungin perusopetus on mukana vuosina 2021-2023 opetus- ja kulttuuriministeriön toteuttamassa perusopetuksen sitouttavan koulu yhteistyön (SKY) kehittämisessä. Sitouttavan koulu yhteistyön kehittämisen painoalueet ovat poissaoloihin puuttuminen, tunne -ja vuorovaikutustaitojen opettaminen sekä kiusaamisen ehkäisyä edistävät toimenpiteet. Koulujen kanssa yhdessä on kartoitettu koulun olemassa olevat toimintamallit, rakenteet ja käytänteet. Tämän pohjalta on käynnistetty koulukohtainen kehittämistyö. Jokaisessa peruskoulussa toteutetaan hyvinvoinnin vuosikellonsa mukaista systemaattista tunne- ja vuorovaikutustaito -opetusta. Opetushenkilöstö toimii poissaoloihin puuttumisen portaiden mallin mukaisesti. Opettajat seuraavat ja kirjaavat oppilaidensa poissaoloja säännöllisesti. Rehtorit seuraavat pedagogisen tietojohdamisen työkalun (Dashboard) kautta säännöllisesti, että poissaoloihin puuttumiseen on tehty tarvittavat kirjaukset ja sovitut toimenpiteet.

Opiskelijoiden ohjauksen riittävyys ammatillisessa koulutuksessa

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammatti- ja aikuisopiston tulee varmistaa, että ammatillisia erityisopettajia on tarvetta vastaava määrä.

Erityisopettajien lisätarve Stadin ammatti- ja aikuisopistossa huomioiden tämän hetkinen erityisen tuen opiskelijoiden määrä sekä sen kasvu lähiaikoina (esim. uusi TUVA-koulutus) on 10 uutta erityisopettajaa. Näin jokaisella erityisopettajalla olisi ohjattavanaan noin 50-60 erityisen tuen opiskelijaa. Liitteenä on kuvaaja erityisopiskelijoiden määrän kehityksestä vuosina 2015-2022.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammatti- ja aikuisopiston tulee lisätä opiskelijoiden ohjauksen onnistumisen seurantaa.

Opiskelijoiden ohjauksen seurantaa varten on kehitetty sekä on kehitteillä erilaisia seurantatoimintatapoja / työkaluja. Johdolla on käytössä ”Johdon helminauha”-malli, jossa vaikuttavuusrahoituselementit -kohta sisältää Opetushallituksen keräämän opiskelijapalautteen (Amis-palautte kerätään opintojen aloitus- ja päättövaiheessa). Asiaa seurataan kvartaaleittain ja teemme seurannan pohjalta tarvittavia kehittämistoimenpiteitä. Stadin AO:ssa on kehitteillä AI-HOKS -työkalu, jossa tekoälyn avulla pystytään parantamaan ohjauksen onnistumisen seurantaa koko oppimisyhteisössä. Osana AI-HOKSia olemme kehittäneet mobiilikyselyn, jossa opiskelijoilta kysytään ohjauksen onnistumisesta säännöllisesti. Liitteenä ovat kuvat koskien viimeisimmän mobiilikyselyn tuloksia ohjauksen osalta sekä johdon helminauhan seurattavat kohdat.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammatti- ja aikuisopiston tulee hyödyntää henkilöstöltä saatua palautetta opiskelijoiden ohjauksen kehittämisessä.

Arvioinnin päätelmät perustuvat aika pieniin vastausmääriin (200 vastaajaa) eivätkä siten täytä tilastollisen päättelyn kriteerejä. Jos eri mieltä olevia vastaajia on 12-22 kappaletta enemmän kuin samaa mieltä olevia vastaajia, niin siitä ei voi tehdä päätelmää, että kaikki 1 200 henkilöstön edustajaa ovat jollakin tietyllä kannalla.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto tulee kuitenkin käsittelemään henkilöstöltä saadun palautteen koskien opiskelijoiden ohjauksen kehittämistä yhdessä koko henkilöstön kanssa oppimisyhteisöittäin. Valtakunnalliset amis-palautteet sekä mobiilikyselyiden tulokset käsitellään säännöllisesti kaikissa oppimisyhteisöissä.

Käsittely

31.05.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Kohdan 2 viimeinen virke: "Oppilaan tuen tarpeisiin

vastataan ensisijaisesti oppimisympäristön kehittämällä ja joustavilla opetusjärjestelyillä sekä ohjauksen keinoin."
korvataan virkkeellä: "Oppilaan tuen tarpeisiin vastataan ensisijaisesti riittävällä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan resursoinnilla, jonka kautta tukea tarvitsevat oppilaat voivat saada riittävää tukea."

Kannattaja: Vesa Lahtinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Vesa Korkkulan vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Otso Kotilainen, riskienhallinnan asiantuntija, puhelin: 310 25566
otso.kotilainen(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 31.05.2022 § 54

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että tämä päättäisi:

- merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2021 ja siitä saadut kaupunginhallituksen sekä asianomais-
ten lautakuntien lausunnot,
- kehottaa kaupunginhallitusta antamaan joulukuun 2022 loppuun
mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toimin-
nasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointiker-
tomuksen johdosta,
- merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen 2021,
- hyväksyä tilintarkastuskertomuksessa esitetyn perusteella tilinpää-
töksen ja
- myöntää tilintarkastuskertomuksessa tilinpäätöksen hyväksyttävyy-
destä esitetyn perusteella vastuuvapauden tilikaudelta 2021 kau-
pungin hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille.

12.04.2022 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

05.04.2022 Ehdotuksen mukaan

07.12.2022

31.08.2021 Ehdotuksen mukaan

11.05.2021 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Minna Tiili, arviointipäällikkö, puhelin: +358931036545
minna.tiili(a)hel.fi
Arto Ahlqvist, tarkastuspäällikkö, puhelin: +358931036580
arto.ahlqvist(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 24.05.2022 § 93

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomukseen:

"Sitovien toiminnan tavoitteiden arviointi

Sitovien toiminnan tavoitteiden arvioinnin osalta Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii korjaamaan arviointikertomuksessa esille tuotuja haasteita.

Apotti -asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönoton kanssa on ollut vaikeuksia. Erityisesti tilastoinnin ja raportoinnin osalta puutteet ovat olleet vakaviakin. Puutteita liittyy myös mm. ohjelman käytettävyyteen ja laskutukseen. Sosiaali- ja terveystoimiala on ryhtynyt ja jatkaa tarvittavia toimia asian korjaamiseksi.

Helsingillä on ollut haasteita saada Apotti-järjestelmästä käyttöönsä asiakas- ja potilastietojärjestelmään kertyvää dataa. Haasteeseen on pyritty löytämään ratkaisua yhdessä muiden Apotti-järjestelmää käyttävien tahojen kanssa. Lähtökohtana pidetään sitä, että Oy Apotti Ab:n tuottamien raporttien lisäksi Helsingin tulee saada käyttöönsä aineistot, joiden avulla voidaan tuottaa toimintaa tukevaa raportointia myös koko toimialatasolla. Oy Apotti Ab:n aikatauluista johtuen osa toteutustyöstä on valmista vuoden 2022 aikana, mutta osa työstä valmistuu vasta vuoden 2023 alkupuolella johtuen riippuvuuksista Oy Apotti AbPitä:n hyvinvointialueille toteuttaviin töihin.

Apotti -asiakas- ja potilastietojärjestelmän tuottamalla omalla raportoinnilla on edelleen ja tulevaisuudessa tärkeä rooli toiminnalle päivittäiseen johtamiseen liittyvän tiedon raportoinnissa. Käyttöönoton vai-

heistuksista sekä priorisoinneista johtuen Apotti-järjestelmän raportteja on edelleen merkittävästi toteuttamatta Oy Apotti Ab:n toimesta. Tästä johtuen Helsinki on käynnistänyt Apotti-järjestelmän raportointitilausten läpikäynnin, jonka lopputuloksena kaikki tilaukset käydään läpi tarkastellen niiden tarpeellisuus ja prioriteetti. Tämän jälkeen uusien tilausten osalta luodaan toimintatapa, jossa tilaukset katsotaan tarpeeksi tarkasti myös Helsingissä sisäisesti lävitse.

Apotti -asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttäminen on ollut merkittävä toiminnan muutos, jonka vuoksi muutokset toiminnassa ovat tuoneet esille eroja Apotti -asiakas- ja potilastietojärjestelmän kautta saatavissa tiedoissa. Lisäksi eroavaisuutta aiheuttavat järjestelmässä olevat kehitystarpeet sekä eroavaisuudet työkuluissa ja prosesseissa. Edellä mainituista laatuun liittyvistä syistä johtuen Oy Apotti Ab:n kanssa ollaan käynnistämässä laadunvarmistukseen liittyviä tehtäviä, joissa pyritään nostamaan esille laatueroja ja niiden syitä, jotta tietojen oikeellisuus ja eheys voidaan varmistaa ja sitä kautta nostaa esille laatuun liittyviä syitä, jotta korjaustoimenpiteitä voidaan toteuttaa järjestelmä- tai toimintatapamuutoksien kautta. Tavoitteena varmistaa, että asiakas- ja potilastietojärjestelmä tuottaa laadukasta tietoa toiminnasta.

Lastensuojelun avopalvelujen riittävyys

Sosiaalityöntekijöiden saatavuus ja pysyvyys

Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden saatavuuden ja pysyvyyden parantamiseksi on työskennelty systemaattisesti useita vuosia. Kehittämistyötä on tehty laaja-alaisesti ja käyttöön on otettu uusia toimintamalleja, muun muassa juniorityöntekijä-malli, mentorointi ja työntekijälähettälästoiminta. Vuonna 2022 työn tukea vahvistetaan ottamalla käyttöön seniorisosiaalityöntekijä-toimintamalli, jossa kokenut ja lastensuojeluun erikoistunut, osaamista omaava sosiaalityöntekijä tulee asiakastyön tueksi vaativissa tilanteissa.

Avohuollon sosiaalityöntekijöiden viroista noin 6,5 % oli avoinna helmikuussa 2022 ja 6,7 % helmikuussa 2021. Lastensuojelun avohuollon sosiaalityöntekijällä oli asiakkaanaan huhtikuussa 2022 keskimäärin 29 lasta. Vuoden 2024 alusta tulee voimaan lainsäädäntömuutos, jossa lastensuojelun sosiaalityöntekijällä saa olla enintään 30 lasta asiakkaanaan. Kehittämistyötä on tarpeen jatkaa, jotta voidaan edelleen vähentää lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden vaihtuvuutta ja henkilöstövajetta.

Monitoimijaisten palvelujen kehittäminen lasten ja perheiden tarpeet kokonaisvaltaisesti huomioiden

Lastensuojelu on haluaa kehittää monialaisia toimintamalleja yhteistyössä esimerkiksi lasten, nuorten ja aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluiden kanssa. Pelkkä lastensuojelun osaaminen ja tuki ovat riittämättömiä valtaosalle lastensuojelun asiakkaana olevista lapsista ja perheistä. Tällä hetkellä lasten ja perheiden tarvitsema monialainen tuki järjestetään valtaosin perinteisenä verkostomaisena yhteistyönä. Verkostomaisella yhteistyöllä voidaan auttaa isoa osaa asiakasperheistä. Verkostomaisen yhteistyön rinnalle on tarve kehittää innovatiivisia ja uusia toimintamalleja, kuten integroitua, monialaisia tiimejä intensiivisintä tukea tarvitseville lapsille ja perheille.

Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeissa (2021–2023) vahvistetaan ja kehitetään monitoimijaisia palveluita. Hanketyöntekijät toimivat osana palveluja, jotta kehittäminen jalkautuu suoraan käytännön työhön. Monitoimijaisia palveluja kehitetään muun muassa seuraavilla toimenpiteillä:

- Perhesosiaalityön ja muiden erityisen tuen sosiaalityötä tuottavien palvelujen yhteistyötä vahvistetaan.
- Yhteistä tilannearviotyötä kehitetään lapsiperheiden terveys- ja hyvinvointipalvelujen ja lastensuojelun yhteistyönä. Lisäksi asiakastyössä käytettäviä viitekehyksiä, kuten CA-mallia (Common Approach) laajennetaan kaupunkitasoiseen käyttöön.
- Sosiaalihuoltolain 35 §:n mukaista yhteydenottoa sosiaalihuoltoon kehitetään, samoin kuin vireilletulovaiheen työskentelyn monialaisuutta sosiaaliohjauksen ja lapsiperheiden kotipalvelun kesken.
- Lapsiperheiden sosiaaliohjauksen tiiviimpää yhteistyötä lisätään lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin tiimien kanssa erityisesti koulunkäyntiin liittyvissä haasteissa.
- Palvelupolkuja kehitetään siten, että yhteistyö niin sosiaali- ja terveyspalvelujen kuin varhaiskasvatuksen ja koulujen sekä koulujen iltapäiväkerhotoiminnan kanssa lisääntyy.
- Vaativat erot -työryhmä kehittää perheiden kanssa tehtävää moniammatillista erotyötä.

Meneillään on myös Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman alahanke ”Aikuissosiaalityön ja lapsiperhepalveluiden välisen yhteistyön kehittäminen”, jota viedään yhteistyössä eteenpäin aikuissosiaalityön, lapsiperheiden hyvinvointi- ja terveyspalvelujen sekä lastensuojelun kesken. Hanke toteutuu vuosien 2021–2023 aikana. Fokukseksi on palvelujen monialaisuuden ja yhteentoimivuuden varmistaminen. Kohderyhmänä ovat lapsiperheet ja tavoitteena on, että aikuissosiaali-

työn palvelut ja lapsiperheille suunnatut palvelut toimisivat hyvin yhteen perheiden näkökulmasta.

Lapsiperheiden kotipalveluun sijoitettu projektiasiantuntija kehittää varhaisen tuen mallia.

Kehittämistyöhön liittyen neuvoloiden raskaudenaikaisen kotikäynnin ohjeistusta on päivitetty ja kehitetty. Tavoitteena on lisätä monialaisten kotikäyntien määrää, jotta tuen tarpeita tunnustetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Lapsiperheiden kotipalvelussa palvelusetelituottajien ohjauksen ja valvonnan prosesseja kehitetään ja luodaan rakteita lapsiperheiden kotipalvelun palveluntuotannon ohjaukseen ja neuvontaan. Yksityisten puitesopimustuottajien ohjauksen ja valvonnan prosessit edesauttavat osaltaan palveluntuottajien tuottaman lapsiperheiden kotipalvelun yhteistyön tiivistämistä sosiaalipalvelujen kanssa.

Lasten ja perheiden varhaisen tuen palvelujen lisääminen oikea-aikaisten ja riittävien palvelujen saamiseksi

Vakansseja on lisätty kaikkiin lapsiperheiden hyvinvointi- ja terveyspalveluihin vastaamaan lisääntyneitä palvelutarvetta. Myös ostopalvelujen käytöllä lyhennetään palveluun pääsemisen jonotusaikaa muun muassa kasvatus- ja perheneuvonnan palveluissa.

Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeissa vahvistetaan ja kehitetään neuropsykiatrisia palveluja sekä kaupunkitasolla että Uudenmaan tasoisesti. Sosiaali- ja terveystoimialalla kehitetään neuropsykiatristen palvelujen palveluketjun sujuvuutta ja koulutusten kautta on lisätty muun muassa lapsiperheiden sosiaaliohjauksen neuropsykiatrisen valmennuksen osaamista.

Palvelujen vaikuttavuuden seurannan kehittäminen

Lastensuojelun vaikuttavuuden seuranta on tärkeä kehittää. Lastensuojelussa on pilotoitu ARVOA-mittaria, ja mittaria ollaan ottamassa käyttöön koko lastensuojelussa. ARVOA-menetelmän avulla kartoitetaan lapsen ja perheen toimintakyvyn riskitekijöitä ja voimavaroja asiakkuuden eri vaiheissa. Arviointia tekevät erikseen ja yhdessä lapsi, vanhemmat ja vastuusosiaalityöntekijä. Mittarin avulla saadaan tietoa lapsen ja perheen toimintakyvyn muutoksista ja käytettyjen palveluiden toimivuudesta ja vaikuttavuudesta. ARVOA-mittari vaatii kuitenkin edelleen kehittämistä ja mittarin käyttöön asiakastyössä liittyy useita haasteita. Kehittämistä ja käyttöönottoja jatketaan edelleen.

ARVOA-mittaria tullaan käyttämään:

- Palvelutarpeen arvioinnin loppu- tai siirtopalaverissa lastensuojeluun siirtyvien asiakkaiden kanssa. Lapsi, huoltaja ja sosiaalityöntekijä täyttävät mittarin.
- Lastensuojelun asiakassuunnitelmien päivittämisen yhteydessä kaksi kertaa vuodessa.

Vaikuttavuuden seuraaminen:

- Vaikuttavuutta kerääviä työkäytäntöjä pilotoidaan. Yksittäiset tiimit lastensuojelusta ja lapsiperheiden hyvinvointi- ja terveystalvuuista pilotoivat palautetietoisien hoidon FIT-menetelmää (Feedback-Informed Treatment). Tarkoituksena on laajentaa menetelmän käyttöä, mikäli hankerahoituksen kautta saadaan siihen resursseja. Menetelmä on kansainvälisesti käytössä oleva reaaliaikainen vaikuttavuutta mittaava työtapo. Menetelmän avulla on mahdollista kerätä sekä asiakastasoista että palvelutasolla olevaa numeerista dataa palvelun vaikuttavuudesta.
- Yleisissä sosiaalihuollon palveluissa kehitetään työkäytäntöjä asiakaskirjausten suhteen siten, että saadaan lapsen asiakaskertomukseen kertymään ja kasautumaan tietoja palveluista pikkulapsivaiheesta alkaen.
- Raportointia suunnitellaan kehitettäväksi muun muassa siten, että palvelujen käytön alueellinen vertailu kaupungin sisällä mahdollistuisi paremmin.

Ikääntyneiden kotihoito

Kotihoidon kehittämiseen panostetaan parhaillaan vahvasti. Tarkastusviraston arviointi kohdistuu vuosiin 2017–2020, ja niiden aikana kotihoitoa on kehitetty Helsingissä systemaattisesti. Kotihoidon toiminnan sisältöä kehitettiin vuosien 2019–2021 aikana yhteistyössä henkilöstön kanssa laaditun kotihoidon toimintasuunnitelman kehittämiskohteiden perusteella.

Vuonna 2018 perustettiin keskitetty asiakasohjaustoimintamalli: Seniori-Info ja HelppiSeniori aloittivat toimintansa. Vuonna 2019 käynnistyi kuntouttavan arviointiyksikön toiminta. Vuonna 2020 tehtiin kotihoidon tuotantotapojen tarkasteluanalyysi ja seniorikeskusmallin pohjalta laadittiin saavutettavuusanalyysi ja rakentamisen suunnitelma.

Kehittämistyö on jatkunut edelleen ja vuonna 2021 otettiin käyttöön kotihoidon myöntämisen perusteet ja vuonna 2022 kotihoidon tukipalvelujen myöntämisen perusteet. Uusi kotihoidon strateginen toimintasuunnitelma ohjaa kehittämistyötä vuosien 2022–2025 aikana. Lisäksi Helsinki on saanut sosiaali- ja terveysministeriöltä 2,69 miljoonaa euroa

valtionavustusta tulevaisuuden kotona asumista tukevien palvelujen kehittämiseen vuosille 2022–2023. Kotona asumista tukevia palveluja kehitetään kustannustietoisien kotihoidon KUSTI-hankkeessa ja hankkeen tavoitteet ovat yhdenmukaiset kotihoidon strategisen toimintasuunnitelman tavoitteiden kanssa.

Työyhteisöjen ja työntekijöiden työhyvinvointia ja arjen työn sujuvuutta on kehitetty eri tavoin. Useat kotihoidon työyhteisöt ovat osallistuneet itseohjautuvien tiimien valmennuksiin, joissa on haettu uusia keinoja lisätä henkilöstön vaikuttamismahdollisuuksia oman työn suunnitteluun ja toteuttamiseen. Yhteisöllinen työvuorosuunnittelu on otettu käyttöön monessa työyhteisössä. Päivittäistä työtä on sujuvoitettu hyödyntämällä lean-menetelmiä, esimerkiksi päivittäisen johtamisen taulut on otettu osaksi työtä kotihoidossa. Optimointiohjelman käyttöönotto on tukenut työnsuunnittelua ja matkoihin käytettävät ajat on voitu huomioida työnsuunnittelussa.

Henkilöstöä on kuultu uusilla toimintatavoilla ja heille on järjestetty keskustelutilaisuuksia, joissa yhdessä kotihoidon esihenkilöiden, päälliköiden ja sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johdon kanssa on keskusteltu henkilöstölle tärkeistä asioista.

Kotihoidon henkilöstörakenteen näkökulmasta yhtenä tavoitteena oli lisätä sairaanhoitajien määrää kotihoidossa niin, että heidän osuutensa on 20 % henkilökunnasta. Tämä ei toteutunut ja taustalla on eri syitä. Asiakkaiden sairaanhoidolliset tarpeet ohjaavat sairaanhoitajien määrää lähipalvelualueilla. Keskitetyn asiakasohjauksen ja kuntouttavan arviointiyksikön yksiköissä työskentelee sairaanhoitajia ja sairaanhoidollista työtä siirtyi kotihoidosta näihin yksiköihin vuosien 2018 ja 2019 aikana. Henkilöstön saatavuus on myös ohjannut vakanssirakennetta; on ollut järkevää täyttää vakansseja koulutetuilla lähihoitajilla, jos vaihtoehtona olisi ollut sairaanhoitajavakanssit, joille ei olisi saatu työntekijää.

Kotihoidossa tarvittava henkilöstön määrä vaihtelee päivittäin ja kotihoitoon on perustettu resurssipoolia vuoden 2017 aikana. Resurssipoolista kotihoidon yksiköihin on saatu tiimien vakituista henkilöstöä korvaamaan tuttuja kotihoidon ammattilaisia.

Arviointikertomusta tarkasteltaessa on hyvä huomioida laadullinen näkökulma, jolla tarkastusta myös toteutettiin. Kertomukseen esiin nostetut huomiot voivat osittain olla yksittäisen työntekijän kokemuksia ja näkemyksiä kotihoidosta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee

► varmistaa, että sosiaalihuoltolain mukainen yli 75-vuotiaiden palvelutarpeen arviointi toteutuu määräajassa.

Pandemian aikana palvelutarpeen arvioinnissa on ollut haasteita saada palvelutarpeen arviointi tehtyä määräajassa. Toiminta on tällä hetkellä palautumassa normaaliksi. Ennen koronapandemiaa arvioinnit toteutuvat laissa määritellyssä aikataulussa.

Kotihoidon uudessa strategisessa toimintasuunnitelmassa on toimenpiteinä asiakasohjauksen ja kotihoidon yhteistyön prosessin täsmentäminen, roolien kirkastaminen ja päätöksentekoprosessin selkiyttäminen. Osana koronasta palautumisen ohjelmaa vahvistetaan asiakasohjausta.

► ryhtyä aikaisempaa vaikuttavampiin toimenpiteisiin hoitohenkilöstön saatavuuden parantamiseksi.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on henkilöstön rekrytointi yhteinen haaste. Kotihoidossa on kehitetty yhteis- ja tiimirekrytointeja. Oppisopimuskoulutusta on kehitetty ja lisätty, sekä työvoimapoliittista että toimialan omarahoittamaa, ja tätä on tarkoitus entisestään lisätä.

Keskitettyssä kesäsijaisten rekrytoinnissa on testattu kevyempää hakumahdollisuutta lähihoitajille, dialogista hakua. Dialogista hakua on myös tarkoitus kehittää edelleen. Toiminta kohdentuu koko toimialalle. Henkilöstörekrytoinnissa pyritään hyödyntämään sosiaalisen median kanavia aiempaa enemmän. Oppilaitosyhteistyötä lisätään.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on menossa kokeilu, jossa toimialan työntekijöille maksetaan vinkkipalkkio kesätyöntekijöiden saamiseksi.

► lisätä kuntouttavan arviointiyksikön ja kotihoidon työntekijöiden välistä vuoropuhelua asiakkaan siirtyessä kuntouttavalta arviointijaksolta kotihoitoon.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluissa on nimetty kotiutumisen ja kotiin vietävien palvelujen ja tukipalvelujen asiakasprosessien omistajat. Prosessinomistajat edustavat Helsingin sairaalaa, asiakasohjausta, kuntouttavaa arviointiyksikköä, kotihoitoa ja KUSTI-hanketta. Henkilöstön esille nostamia asiakasprosessien ongelmia ratkotaan kaksi kertaa kuukaudessa kokouksissa ja yhteisiä prosesseja sujuvoitetaan.

Kevään 2022 aikana järjestetään yhteensä viisi työpajaa, joissa kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa kuntouttavan arviointiyksikön ja sen rajapintojen asiakasprosesseja (sairaalat-kuntouttava arviointiyksikkö, asiakasohjaus-kuntouttava arviointiyksikkö, kotihoito-kuntouttava arviointiyksikkö). Kuntouttavan arviointijakson kehittäminen on eräs kotihoi-

don strategisen toimintasuunnitelman ja KUSTI-hankkeen päätoimenpiteistä.

► varmistaa, että vanhuspalvelulain mukainen kielellinen yhdenvertaisuus toteutuu.

Sosiaali- ja terveystoimialalla on kaksikielisyysuunnitelma eli tvåspråkighetsplan. Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteiden ja palvelujen Rakennemuutos-hankkeessa (2020–2021) vahvistettiin palveluketjujen kehittämistä kaksi- ja monikielisuuden näkökulmasta. Työ jatkuu toimialan työryhmissä ja palvelujen uudistamistyössä.

► selvittää, voidaanko vastuuhoidajien asiakastyöhön kuuluvia välillisiä tehtäviä vähentää.

Kotihoidossa seurataan kuukausittain jokaisen ammattiryhmän asiakkaiden luona käyttämää aikaa eli välitöntä asiakastyötä. Välillisellä asiakastyöllä tarkoitetaan sellaista asiakastyötä, jota ei voida tehdä asiakkaiden luona. Välittömän ja välillisen työn lisäksi kotihoidon henkilöstöllä on muita työtehtäviä, jotka tukevat asiakastyön tekemistä.

Välillisen työn tehtäviä on pohdittu ja haettu erilaisia ratkaisuja, kuten palkattu palkkatukityöllistettyjä ammattimiehiä ja toimistosihiteereitä erilliseen avustavaan työhön. Työskentelyä jatketaan edelleen analysoimalla työtehtäviä, joita ei voi tehdä asiakkaiden luona ja hakemalla ratkaisuja esimerkiksi siihen, missä välillisen työn tehtävissä ei tarvittaisi hoitotyön ammattilaisia ja miten gerontologisen sosiaalityön ammattilaiset voisivat osallistua nykyistä enemmän asiakkaiden sosiaalisten ongelmien ratkomiseen.

Asiakastason valvonta siirtyy keskitettyyn valvontayksikköön vuoden 2023 alusta alkaen. Tehtävien siirto vähentää ostopalveluasiakkaiden valvontaa yksittäisiltä hoitajilta ja samalla vähentää välillistä työtä.

► selvittää, voidaanko sijaisten työnkuvaa laajentaa vastaamaan paremmin vakituisen henkilöstön työnkuvaa.

Sijaisten työnkuva määräytyy sijaisen oman osaamistason mukaan. Esimerkiksi lääkehoidon osaaminen määrittää sijaisten toimenkuvaa. Seuren vuokratyövoiman osaamisvaatimukset on kuvattu sosiaali- ja terveystoimialan ja Seuren sopimuksessa. Yhteisissä keskusteluissa keskustellaan vuokratyövoimana käytettävän henkilöstön tehtävistä kotihoidossa. Seuren vuokratyövoiman osaamistasoon on lisätty vaatimus, että sijaisten on hallittava asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttö 1.6.2022 alkaen.

Vuokratyöntekijöiden perehdytystä on kehitetty ja parhaillaan selvitetään esimerkiksi heidän mahdollisuuttaan osallistua asiakkaan lääkehoidon toteuttamiseen osallistumalla lääkeautomaattien täyttämiseen.

Kotihoidon resurssipoolitoiminnan kehittämistä jatketaan.

► tunnistaa työhyvinvoinnin ja hoidon laadun näkökulmasta parhaat käytännöt ja soveltaa niitä mahdollisimman laajalti eri alueilla.

Strategisen toimintasuunnitelman tarkoitus on kehittää kotihoidon ja kuntouttavan arviointiyksikön toimintaa, parantaa kotihoidon tuottavuutta heikentämättä asiakaspalvelujen laatua tai henkilöstön työhyvinvointia. Toimintasuunnitelmaan on määritelty tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit kotihoidon tuottavuuden ja laadun parantamiseksi seuraavina vuosina (2022–2025).

Osana kotihoidon henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämistä on tunnistettu Fiilari-kyselyssä erityisen hyviä tuloksia saaneet työyhteisöt. Tavoitteena on tunnistaa hyviä tuloksia selittävät toimintatavat ja ottaa niitä käyttöön laajasti kotihoidon työyhteisöissä. Työterveys Helsinki on tehnyt keväällä 2022 kotihoidon esihenkilöiden psykososiaaliseen kuormitukseen suunnatun selvityksen. Esihenkilötyön kehittäminen on tärkeä osa kotihoidon strategista toimintasuunnitelmaa.

RAI-arviointien avulla nostetaan jatkossa selkeämmin esiin kotihoidon yhteiset kehittämiskohteet ja suunnitellaan niihin toimenpiteet.

Asiakkaiden ravitsemuksen, toimintakyvyn tukemisen ja turvallisen lääkehoidon varmistamiseksi jatketaan työskentelyä esimerkiksi tekemällä yhteistyötä muiden ammattilaisten, kuten ravitsemusterapeuttien ja kotihoitoon nimettyjen farmaseuttien kanssa.

läkäs potilas päivystyksessä

Tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee:

► seurata päivystyksellisten tilanteiden kehittämistoimenpiteiden vaikutuksia iäkkäiden päivystyskäynteihin ja kotona asumisen turvallisuuteen.

Sosiaali- ja terveystoimiala seuraa päivystyksellisten tilanteiden kehittämistoimenpiteiden vaikutuksia iäkkäiden päivystyskäynteihin ja kotona asumisen turvallisuuteen säännöllisesti sekä Tulevaisuuden sotekeskus (Tulsote) -hankkeen että Pätijä-hankkeen seurantaryhmissä ja Ikäihmisten ESH:n ja PTH:n hoitoketjujen vastuuparimallin taktisen tason ryhmässä. Tulsote-hankkeen seurantaryhmä kokoontuu säännöllisesti kahdesta kolmeen kertaan vuodessa ja niissä tarkastellaan esimerkiksi päivystyksen raporttidataa. Pätijä-hankkeen seurantaryhmä

koostuu sosiaali- ja terveystoimialan sairaala-, mielenterveys- ja terveyskeskuspalveluiden edustajista sekä Palvelukeskus Helsingin (Liho-liikkuva hoitaja) ja HUSin ensihoidon sekä päivystyksen edustajista. Ikäihmisten hoitoketjut -yhteistyöfoorumiin kuuluu Helsingin soten lisäksi HUSin edustus sekä muiden Uudenmaan hyvinvointialueiden edustus.

Helsinki kehittää omaa raportointiaan Apotti-potilastietojärjestelmästä. Tavoitteena on saada Pätijä-hankkeen aikana saadun rekisteritutkimusaineiston kaltaista raportointitietoa, josta voidaan muodostaa tarvittavat kotihoidon, palvelutalojen ja vanhusten laitoshoidon ensihoidon ja päivystyskäyntien käyttöraportit systemaattiseen seurantaan omassa toiminnassa ja yhdessä yhteistyökumppaneiden HUSin ja Uudenmaan muiden kuntien kanssa.

► jatkaa yhteistyössä HUSin ja pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa sellaisten päivystyksellisten tilanteiden toimintatapojen ja palvelujen kehittämistä, joilla voidaan parantaa iäkkäiden toimintakykyä ja hyvinvointia.

Uudenmaan Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen yhtenä operatiivisena kärkenä on kehittää kotiin vietäviä päivystyspalveluita, päivystyksellisten tilanteiden hoitoa ja siihen liittyviä toimintatapoja. Liikkuva sairaala LiiSa-verkosto toimii HUSin ja pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteisenä kehittämisfoorumina edellä mainittujen palveluiden kehittämisessä. Sosiaali- ja terveystoimi osallistuu aktiivisesti LiiSa-verkoston toimintaan sekä kokoontuu kolmesti vuodessa kotihoidon ja kotiutuksen prosessinomistajien, kotiutushoitajien sekä HUSin sisätautien- ja akuuttihoitotyön johdon kesken tarkastelemaan kyseisten palveluiden sekä kotiutusprosessien toimintaa ja sujuvuutta.

► kehittää yhteistyötään HUSin kanssa erityisesti iäkkäiden kotiuttamisprosessin osalta siten, että palvelu olisi nykyistä paremmin kotihoidon käytettävissä.

Kotiuttamisprosessin kehittäminen on ikäihmisten hoitoketjujen vastuuparimallin taktisen tason tavoitteena vuonna 2022. Uudenmaan hyvinvointialueiden ja HUSin ikäihmisten hoitoketjujen vastuuparimallin taktisen tason kokouksen yhteinen tahtotila on valmistella geneerinen malli ESH-PTH:n väliselle kotiutukselle. Tätä varten perustetaan syksyn aikana kotiutuksen prosessille operatiivinen ryhmä, mihin nimetään osallistujat HUSista ja kaikilta hyvinvointialueilta. Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että kotiuttamisprosessin kehittäminen on yhteinen asia.

Helsinki kehittää kaupungin sisäistä kotiutusprosessia jatkuvasti. Helsingin senioripalveluiden kotiutusprosessi on juuri päivitetty. Lisäksi seurataan säännöllisesti suunnittelemattomia hoitoon paluita omista sa-

iraaloista kotiutuneiden potilaiden osalta kahden viikon sisällä kotiutumisesta. Myös neuropsykiatristen ikääntyneiden potilaiden konsultoinnin ja hoitoonohjauksen prosessia kehitetään Uudenmaantasoisesti Helsingin luoman pohjan perusteella yhteistyössä ESH:n ja PTH:n kanssa. Ikääntyneiden päihdehoitoketjun kehittämiseen liittyy myös sujuva ja turvallinen kotiuttaminen.

Henkilöstön koulutukseen päivystyksellisten tilanteiden hoidossa on kiinnitetty erityistä huomiota. Koulutus on ollut monimuotoista, ja koulutuksia järjestetään jatkuvasti ottaen huomioon henkilöstön suuri vaihtuvuus. Sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii vahvistamaan opetushoitajien vakansseja myös sairaalatoiminnan ulkopuolella, jotta näyttöön perustuvan hoitotyön käytännöt tulisivat toimintaan koordinoitusti.

► kehittää Liikkuva hoitaja -palvelua ja siitä tiedottamista, jotta palvelu saataisiin laajemmin käyttöön kotihoidossa ja palveluasumisessa.

Sosiaali- ja terveystoimi kehittää Liikkuva hoitaja (Liiho) -palvelua jatkuvasti. Maaliskuun 2022 lopulla Liihon toiminta laajennettiin viikonlopuista myös arki-iltoihin. Toukokuun 2021 ja maaliskuun 2022 välillä Liiho on tehnyt 149 käyntiä, joista vain seitsemän on johtanut asiakkaan lähettämiseen päivystykseen. Henkilöstöinfot sekä koulutus ja palvelun tehtäväalueen laajenemisen tarkastelu ovat osa säännöllistä toimintaa. Liikkuvan hoitajan seuranta on ollut vakioaiheena sairaala- kuntoutus- ja hoivapalveluiden johtoryhmässä syksyn 2022 aikana.

Mielenterveyskuntoutujan polku sairaalahoidosta asumiseen

Palveluasumisen paikkoja järjestetään mielenterveyskuntoutujille määrärahojen sallimissa rajoissa. Paikkoja vapautuu harvoin erityisesti palveluasumisessa ja tehostetussa palveluasumisessa. Puitesopimuspaikkoja ei ole riittävästi tarpeeseen nähden, eivätkä eri yksiköiden profiilit välttämättä vastaa asiakkaan tarvetta.

Vuonna 2009 kansallisessa mielenterveys- ja päihdesuunnitelmassa (Mieli 2009 -työryhmän ehdotukset mielenterveys- ja päihdetyön kehittämiseksi vuoteen 2015, Sosiaali- ja terveystoiministeriön selvityksiä 2009:3, sivu 32) todetaan, että psykiatrinen sairaalahoido ja päihdehuollon laitoshoido eivät saa johtua asumisongelmista. Jos aikuispsykiatrisen sairaalahoido kestä yhäjaksoisesti yli kuusi kuukautta, eikä hoitava taho arvioi psykiatrista sairaalahoidoa enää tarvittavan, veloitetaan kunta järjestämään asiakkaalle avohoido ja palveluasuminen. Sosiaali- ja terveystoimialan asettama tavoiteaika asumispalveluun siirtymiselle on ollut sama kuin kansallisesti suositeltu tavoiteaika. Joissain tilanteissa psykiatrisen asumiskuntoutusyksikkö on erityistä tukea tarvitsevalle mielenterveyskuntoutujalle pidempiaikaisesti tarpeenmukainen hoitopaikka, jossa ylläpidetään saavutettua toimintakykyä.

Huhtikuuhun 2021 saakka ennen asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apottiin siirtymistä Auroran sairaalan psykiatrian osastoilla ja psykiatrian asumiskuntoutuksessa palveluasumispaikkaa odottavien mielenterveyskuntoutujien määrää ja jonotusaikoja on seurattu tarkasti. Esimerkiksi vuonna 2018 odotusjaksoja oli yhteensä 83, joista 34 jaksoa oli sairaalassa ja 49 jaksoa asumiskuntoutuksessa. Odotusjaksoilla oli 77 eri potilasta, joista 49 oli naisia ja 28 miestä. 50 vuotta täyttäneitä oli 45 henkilöä. Nuorin odottajista oli 22-vuotias ja vanhin 78-vuotias. Päättäneiden ja keskeneräisten odotusjaksojen mediaanipituus oli 376 vuorokautta ja keskimääräinen pituus oli 538,7 vuorokautta vuoden 2018 lopun tilanteessa. Yli puoli vuotta odottaneita oli yhteensä 60. Näistä 23 oli odottanut kuntoutuspsykiatrian osastolla ja 37 psykiatrian asumiskuntoutuksessa.

Vastaavasti vuonna 2020 odotusjaksoja oli yhteensä 66, joista 37 jaksoa oli sairaalassa ja 29 jaksoa asumiskuntoutuksessa. Odottajista naisia oli 38 ja miehiä 28. 50 vuotta täyttäneitä oli 38 henkilöä. Odottajista nuorin oli 27-vuotias ja vanhin 76-vuotias. Päättäneiden ja keskeneräisten odotusjaksojen mediaanipituus oli 724,5 vuorokautta ja keskimääräinen pituus oli 924,7 vuorokautta vuoden 2020 lopun tilanteessa. Yli puoli vuotta odottaneita oli yhteensä 59. Näistä 30 oli odottanut kuntoutuspsykiatrian osastolla ja 29 psykiatrian asumiskuntoutuksessa.

Helsingin kaupungin asuntotoimi ja sosiaali- ja terveystoimiala tekevät tiivistä yhteistyötä palveluasumispaikkatilanteen parantamiseksi. Mielenterveysasiakkaiden asumispalveluketjun kehittäminen vaatii edelleen kuntouttavan työotteen vahvistamista tuetussa asumisessa, kotiin vietävien palvelujen laajentamista, etä- ja digitaalisten palvelujen lisäämistä sekä asumispaikkojen kapasiteetin hallittua lisäämistä. Etä- ja digitaalisia palveluja kehitetään sosiaali- ja terveystoimialalla yhteisesti. Psykoosipalveluissa on lisätty kotiin vietäviä palveluja. Tavoitteena on edistää kotona pärjäämistä sekä ehkäistä sairaalahoidon ja tukiasumispalvelujen tarvetta."

Käsittely

24.05.2022 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Tarkastusviraston arviointipäällikkö Minna Tiili ja kaupunkitarkastajat Aija Kaartinen ja Kirsi-Marie Kaito olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystä seuraavasti:

Lausuntoa korjataan Apotin osalta siten, että lausuntoon täsmennetään, onko kyseessä järjestelmä vai yritys. Lisäksi lausuntoon tehdään seuraavat tekniset muutokset:

Sosiaalityöntekijöiden saatavuus ja pysyvyys -alaotsikon toisen kappaleen ensimmäisen lauseen sana "tyhjillään" korvataan sanalla "avoinna". Lisäksi poistetaan kappaleen ensimmäinen "edelleen" sana.

Monitoimijaisten palvelujen kehittäminen lasten ja perheiden tarpeet kokonaisvaltaisesti huomioiden -alaotsikon ensimmäisen kappaleen ensimmäisen lauseen sanat "on halukas kehittämään" korvataan sanoilla "haluaa kehittää".

läkäs potilas päivystyksessä -otsikon kymmenen kappaleen toisen lauseen sanat "suuren vaihtuvuuden" korvataan sanoilla "suuri vaihtuvuus".

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

puheenjohtaja Daniel Sazonov: Korvataan lausunnon ensimmäinen kappale seuraavilla kappaleilla:

Sitovien toiminnan tavoitteiden arvioinnin osalta Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii korjaamaan arviointikertomuksessa esille tuotuja haasteita.

Apotti -asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönoton kanssa on ollut vaikeuksia. Erityisesti tilastoinnin ja raportoinnin osalta puutteet ovat olleet vakaviakin. Puutteita liittyy myös mm. ohjelman käytettävyyteen ja laskutukseen. Sosiaali- ja terveystoimiala on ryhtynyt ja jatkaa tarvittavia toimia asian korjaamiseksi.

Helsingillä on ollut haasteita saada Apotti-järjestelmästä käyttöönsä asiakas- ja potilastietojärjestelmään kertyvää dataa. Haasteeseen on pyritty löytämään ratkaisua yhdessä muiden Apotti-järjestelmää käyttävien tahojen kanssa. Lähtökohtana pidetään sitä, että Oy Apotti Ab:n tuottamien raporttien lisäksi Helsingin tulee saada käyttöönsä aineistot, joiden avulla voidaan tuottaa toimintaa tukevaa raportointia myös koko toimialatasolla. Oy Apotti Ab:n aikatauluista johtuen osa toteutustyöstä on valmista vuoden 2022 aikana, mutta osa työstä valmistuu vasta vuoden 2023 alkupuolella johtuen riippuvuuksista Oy Apotti Ab:n hyvinvointialueille toteuttaviin töihin.

Kannattaja: jäsen Pentti Arajärvi

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti asiasta esittelijän muutetusta ehdotuksesta poikkeavasti hyväksytyn vastaehdotuksen osalta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maria Kahila, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.05.2022 § 71

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi lausunnon seuraavista arviointikertomuksen kohdista:

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulee

- asettaa vastaisuudessa liikkumisen edistämisen toimenpiteiden mit-tareille selkeät tavoitetasot, joilla tavoitteiden toteutumista voidaan seurata
- viestiä aktiivisemmin avustuksilla toteutettavista liikuntahankkeista

Helsingin kaupunki toteutti strategiansa (2017–2021) yhtenä kärki-hankeena liikkumishjelmaa, jonka tavoitteena oli lisätä kaiken ikäis-ten kaupunkilaisten arki- ja hyötyliikkumista, vähentää terveydelle hai-tallista, liiallista paikallaanoloa ja poistaa esteitä vapaa-ajan liikunnalta. Liikkumishjelma sisälsi yhteensä noin 60 toimenpidettä, joita toteutetti-in yhteistyössä kaupungin toimialojen ja kumppaneiden kanssa. Toteu-tettu tarkastus kohdentui liikkumishjelman kahdeksasta tavoitealuees-ta kolmeen, jotka sisälsivät yhteensä 25 lasten ja nuorten liikkumiseen sekä kaupunkiympäristön kehittämiseen liittyvää toimenpidettä. Tar-kastukseen ei sisältynyt niiden toimenpiteiden arviointia, jotka kohden-tuivat muun muassa lapsiperheiden sekä lasten ja nuorten tietoisuuden lisäämiseen liikkumisen merkityksestä, kampanjointiin tai kaupungin työntekijöiden liikkumisen lisäämiseen tähtäävästä toiminnasta.

Arviointikertomuksessa todetaan, että liikkumisen positiivisen vaikutuk-sen laajempi tiedostaminen koko kaupunkiorganisaation tasolla koettiin yhdeksi liikkumishjelman tärkeimmistä tuloksista. Liikkumishjelman toimenpiteillä myös lisättiin kouluissa järjestettävää harrastustoimintaa ja kehitettiin matalan kynnyksen harrastustoimintaa. Lisäksi helsinkilä-isten edellytykset liikkua ovat kehittyneet, kun kaupunkiympäristöä on muovattu liikkumista suosivaksi.

Liikkumishjelman mittareista ja tavoitetasoista

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessa, että kaikilla liikkumishjelman toimenpidekohtaisilla mittareilla ei ollut tavoitetasoa. Mittarille asetettu tavoitetaso helpottaisi seurantaa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on tiedostanut havainnon jo liikkumishjelman valmistelun ja toimeenpanon yhteydessä. Kaupunkilaisten liikkumiskäyttäytymistä ja liikkumista edistävän toiminnan tietoperustan vahvistaminen ja mittareiden kehittäminen on ollut jatkuvan kehittämisen kohteena, kun ohjelmaa on toteutettu.

Tarkoituksenmukaisten mittareiden käyttäminen ja oikea-aikaisen sekä laadukkaan tietoperustan kerääminen ja hyödyntäminen edellyttävät yhteistä ymmärrystä ja systemaattista työtä. Liikkumishjelman käynnistyessä liikkuminen oli käsitteenä nuori sekä kaupunkiorganisaatiolle, toimijoille, kuten myös kaupunkilaisille. Tyypillisesti oletettiin, että liikkuminen on ennen kaikkea vapaa-ajan harrastustoiminnan, ohjatun liikunnan ja urheiluseuratoiminnan kehittämistä, ja siten liikuntapalveluiden vastuulla oleva kysymys. Liikkumisen edistäminen edellyttää kuitenkin mitä suurimmassa määrin kaupunkiyhteistä tekemistä. Maailman Terveysjärjestön (WHO) mukaan liikkumattomuuteen voidaan vaikuttaa moniammatillisella ja systemaattisella lähestymistavalla, ja ennen kaikkea siten, että toimenpiteet kohdentuvat samanaikaisesti yksilö-, yhteisö-, ja järjestelmätasolle sekä laajasti ympäristötekijöihin.

Vastuu liikkumishjelman valmistelusta osoitettiin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle, joka yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen, kaupunginkanslian ja sidosryhmien kanssa teki ehdotuksen liikkumishjelman toteutuksesta. Kaupunginhallitus hyväksyi liikkumishjelman kahdeksan tavoitealuetta ja ohjelman mittarit projektisuunnitelman mukaisesti 3.12.2018.

Ohjelmalle määriteltiin kolmentasoisia mittareita. Ohjelman strategisena tavoitteena oli vuoteen 2023 mennessä helsinkiläisten liikkumisen määrän lisääntyminen, istumisen määrän väheneminen ja vapaa-ajan harrastamattomien osuuden pienentäminen. Toiseksi ohjelman kahdeksalle osatavoitteelle määriteltiin omat tavoitearvonsa ja mittarinsa. Näitä olivat mm. terveyden kannalta riittävästi liikkuvien osuus alle kouluikäisten lasten, ala- ja yläkoululaisten sekä toisen asteen opiskelijoiden osalta sekä kävelyn ja pyöräilyn kulkumuoto-osuudet. Kolmas mittareiden kohde olivat ohjelman toimenpiteet, jotka kestoiltaan vaihtelivat vuodesta kolmeen vuoteen. Kaupungin toimialat määrittivät ohjelmaan omat liikkumista lisäävät toimenpiteensä, joita oli yhteensä noin 60. Toimenpiteet rahoitettiin toimialojen talousarvioissa. Jokaisella toimialalla on oma roolinsa liikkumisen edistämässä. Kulttuurin ja va-

paa-ajan toimiala ei voi määrittää muiden toimialojen vastuulle kuuluville toimenpiteille mittareita tai tavoitetasoja.

Mittareiden määrittäminen toimenpiteille, jotka monessa mielessä olivat uutta avaavia ja kokeilevia, ja joiden lopputuloksia oli etukäteen vaikea ennakoida, todettiin haastavaksi. Näissä tapauksissa mittareina on usein käytetty tietoa siitä, onko joku asia toteutettu vai ei. Kaikille liikumisohjelmassa toteutetuille toimenpiteille ei löydy numeerista indikaattoria, vaan tekeminen on luonteeltaan pikemminkin laadullista. Yleisempi haaste toiminnan mittaamiselle on se, että tieto lähtötilanteesta puuttuu tai vastaavasti se, että mittarin taustalta puuttuu säännöllisesti toistettava tiedonkeruutapa.

Liikkumisen näkökulmaa on vahvistettu sekä kaupungin hallinnoimissa, mutta myös tutkimuslaitosten toteuttamissa tiedonkeruissa. Esimerkkejä tästä ovat henkilöstökysely Fiilari, Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa -tutkimus, mutta myös erilaiset palveluiden käytöstä kertovat tilastoinnit. Liikkumisohjelmassa on tehty yhteistyötä UKK-instituutin, Jyväskylän yliopiston, Helsingin yliopiston, LIKES-tutkimuskeskuksen ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa kaupunkilaisten liikkumisaktiivisuuden ja liikkumista edistävän toiminnan seurannassa. Liikkumisohjelmassa on lisäksi toteutettu kaksi data-analyysiä yhteistyössä kaupunginkanslian ja digitalisaatio-ohjelman kanssa erilaisten tilasto- ja tutkimustietojen hyödyntämisen parantamiseksi. Liikkumisohjelman toimeenpanon seurannan tueksi päätettiin hankkia ulkoinen seuranta-alusta, joka sisältää ajantasaisen tiedon liikkumisohjelman toimenpiteiden toteumasta ja niiden mittareista, mutta myös tiedot ohjelman strategisten ja osatavoitemittareiden kehittymisestä. Seuranta-alusta on kaikille julkinen ja löytyy osoitteesta <https://liikkumisvahti.hel.fi/>.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulee asettaa vastaisuudessa liikkumisen edistämisen toimenpiteiden mittareille selkeät tavoitetasot, joilla tavoitteiden toteutumista voidaan seurata.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toteaa, että liikkumisen edistäminen jatkuu myös liikkumisohjelman jälkeen. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on lisännyt arki- ja hyötyliikkumisen edistämisen liikuntapalveluiden palvelustrategiaan uutena kokonaisuutena yhdeksi sen ydintehtävistä. Liikkumisohjelman projektipäällikön ja projektikoordinaattorin toimenkuvat on vakinaistettu. Liikkumisen edistämässä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan roolina korostuu tiivisyhteistyö kaupunkitasolla sekä ulkoisten sidosryhmien että tutkimuslaitosten kanssa. Toimiala seuraa liikkumista edistävän toiminnan kehittymistä ja eri-ikäisten liikkumisaktiivisuutta,

vahvistaa moniammatillisten verkostojen osaamista liikkumisen edistämässä sekä vaikuttaviksi todettujen toimintamallien levittämisestä.

Jokaisella kaupungin toimialalla on omat roolinsa ja vastuunsa liikkumisen edistämässä. Liikkumista edistävää toimintaa, kuten myös sen mittarointia kehitetään toimialojen yhteisenä työnä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on keskeinen asiantuntijatehtävä liikkumisen kysymyksissä, mutta se ei voi määrittää muiden toimialojen vastuulle kuuluville toimenpiteille mittareita tai tavoitetasoja. Toimiala pitää tärkeänä, että liikkumista edistävän toiminnan toteuttamiseen varataan riittävät resurssit kaupunkitasoisesti.

Liikkumisen kaupunkiyhteinen tekeminen jatkuu osana kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Liikkuminen on kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2022–2025 yksi painopistealueista. Valmisteluvastuu liikkumista koskevien kaupunkiyhteisten, noin 10 tavoitealueen toimenpiteiden valmistelusta on osoitettu liikkumisohjelman verkostoille. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet johdetaan strategiasta ja tietopohjasta käsin ja mukaan valitaan toimenpiteitä, joiden toteutuksessa on mukana enemmän kuin yksi toimiala. Hyvinvointisuunnitelmaan kirjatut toimenpiteet huomioidaan toimialojen talouden ja toiminnan suunnittelussa. Valmistelussa hyödynnetään laajasti liikkumisohjelmassa kerättyä tietoperustaa, kuten myös havaintoja toimenpiteiden mittareihin liittyvistä kehittämistarpeista. Hyvinvointisuunnitelman hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Lasten ja nuorten harrastuksista viestiminen

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen sivuilla 66–68 seuraavaa:

Järjestöt ovat toivoneet kaupungilta lisäapua avustuksilla järjestettävien liikuntahankkeiden tiedottamiseen. Lasten ja nuorten harrastustoiminnan toteutuminen edellyttää riittävää ja laadukasta viestintää harrastustoiminnasta. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulee viestiä aktiivisemmin avustuksilla toteutettavista liikuntahankkeista.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toteaa, että tällä hetkellä tieto harrastustoiminnasta on hajallaan lukuisilla kaupungin vanhoilla verkkosivuilla. Lisäksi käytössä on erilaisia taustajärjestelmiä. Koska tieto on sirpaloitunut, myös harrastamisen viestintää ja markkinointia on haastavaa tehdä vaikuttavasti. Verkkosivuista vain Harrastushaku.fi on mahdollistanut kumppanien tarjonnan esilletuomisen. Harrastusten sivusto, kuten myös useat kaupungin virastoaikaiset verkkosivut, ovat kuitenkin elinkaarensa päässä ja käytettävyydeltään vanhentuneita. Tästä johtuen yksi Helsingin kaupungin digiohjelman keskeisistä tavoitteista on uudistaa ja yhtenäistää kaupungin verkkosivustot.

Verkkosivustouudistus on alkanut kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla vuonna 2019. Uusia verkkojulkaisuja on suunniteltu ja toteutettu yhdessä kaupunkilaisten, kaupunginkanslian ja muiden toimialojen kanssa, jotta kaupunkilaiset löytävät jatkossa helpommin kaupungin palvelut ja jotta asiointi olisi sujuvaa esimerkiksi ilmoittautumisen ja maksamisen osalta.

Verkkosivustoja on muotoiltu alusta asti mahdollisimman asiakaslähtöisesti, jotta uudet sivustot lähtisivät käyttäjän tarpeesta ja käyttökokeemuksesta, eivät enää organisaatiosta tai hankkeesta tai edes yksittäisestä palvelusta, ellei se palvele parempaa asiakaskokemusta. Verkkosivustouudistuksen lähtötilan kartoituksessa tunnistettiin teemallisia kokonaisuuksia, kuten nuoret, liikunta, tapahtumat ja harrastukset, joiden sisältö voi tulla monista kaupungin palveluista. Sivustot julkaistaan vaiheittain ketterän kehityksen periaatteiden mukaisesti, eli ensimmäinen versio ei tarjoa vielä kaikkea, mutta mahdollistaa jatkokehityksen kohti visiotasoa.

Harrastamisen näkökulmasta erityisesti harrastusten kokoava sivusto tulee parantamaan harrastustoiminnan löydettävyyttä verkossa, ja siten myös harrastamisen viestintää ja markkinointia:

- [Harrastukset.hel.fi](https://harrastukset.hel.fi): verkkosivuston tavoitteena on koota kaupungin kaikkien palveluiden tarjoamat harrastukset (eli kurssimuotoinen tekeminen) yhteen paikkaan ja tukea kaupungin kumppaneiden harrastustoiminnan löydettävyyttä. Uudella harrastamisen verkkosivustolla kaupunkilainen voi hakea harrastuksia esim. asuinalueen, ikäryhmän, ajankohdan ja harrastuslajin perusteella. Verkkosivujen valmistuessa, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala viestii ja markkinoi sivustosta ja sen sisällöistä aktiivisesti. Aikataulu uuden harrastusten sivuston julkaisulle on kevät 2023.

Harrastukset verkkosivustokokonaisuuden lisäksi luomme seuraavat uudet verkkosivut, jotka parantavat myös harrastusten löydettävyyttä:

- [Liikunta.hel.fi](https://liikunta.hel.fi): verkkosivuston tavoitteena on koota kaupungin liikuntaan ja liikkumiseen liittyvät palvelut (liikuntapaikat- ja -harrastukset) yhteen paikkaan – niin Kuvan, Kaskon, Kymppin kuin Soten liikuntaan ja liikkumiset liittyvät palvelut. Aikataulu uuden liikunnan sivuston tämän version julkaisulle on kevät 2023. Ensimmäinen versio sivustosta on julkaistu helmikuussa 2022.
- [Nuorten.hel.fi](https://nuorten.hel.fi): verkkosivuston ensimmäinen versio julkaistiin keväällä 2021 ja se toimii toistaiseksi osoitteessa nuorten.helsinki.fi. Tarkoituksena on koota kaikki nuorille ja nuorten perheille suunnatut kaupungin palvelut yhteen, sisältäen mm. nuorisotilat, koulutus, työpai-

kat sekä nuorisolle suunnatut kaupungin tapahtumat ja harrastukset. Sivustoa jatkokehitetään edelleen vuoden 2022 aikana.

- Tapahtumat.hel.fi: syksyllä 2020 julkaistu uusi verkkosivusto kokoaa yhteen koko kaupungin tapahtumatarjonnan. Tuleva harrastukset.hel.fi-sivusto tulee olemaan muotoilullisesti ja teknisesti tapahtumien sivuston sisartuote. Sivustot myös tukevat navigaatiota niiden välillä, mikä parantaa harrastamisen sisältöjen löydettävyyttä.
- Uusi hel.fi: kanslian vetämän hankkeen tavoite on uusia perusteellisesti koko hel.fi-sivusto, mikä parantaa myös erillissivustojen ja samalla harrastamisen palveluiden löydettävyyttä. Luontoon ja ulkoiluun liittyen hel.fi:ssä ollaan julkaisemassa keväällä 2023 oma teemakokonaisuus Kuvan ja Kympin yhteistyönä.

Palveluiden löydettävyys verkossa ja asiointin helppous (ilmoittautuminen ja maksaminen) lisäävät harrastusten viestinnän ja markkinoinnin vaikuttavuutta. Uusien verkkosivujen ja taustajärjestelmien avulla pystymme tukemaan myös kumppaneiden tarjonnan parempaa löydettävyyttä ja tukea niitä myös paremmin kaupungin viestinnällä ja markkinoinnilla. Digikehittämistä tehdään yhdessä kanslian ja eri toimialojen kanssa, joten olemme kehittämisessä riippuvaisia kaupunkiyhteisistä tavoitteista ja toimenpiteistä. Tämä saattaa vaikuttaa kehittämisen aikatauluihin.

Käsittely

10.05.2022 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Dani Niskanen

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 5)

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Laura Aalto

Lisätiedot

Minna Paajanen, projektipäällikkö, puhelin: 310 21162
minna.paajanen(a)hel.fi

Essi Eranka, viestintä- ja markkinointipäällikkö, puhelin: 310 74342
essi.eranka(a)hel.fi

§ 316

Ändring av förvaltningsstadgan i fråga om stadskansliet och kultur- och fritidssektorn

HEL 2022-013188 T 00 01 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände förvaltningsstadgan för Helsingfors stad i enlighet med bilaga 1 från och med 1.1.2023.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Koskinen, stadsombudsman, telefon: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Bilagor

1 Förvaltningsstadga 1.1.2023_fullmäktige 7.12.2022

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadskansliets förslag till den ändring som gäller utförande av uppgifterna enligt lagen om främjande av integration

Motivering till ändringen av förvaltningsstadgan

Med lagar om ändring av lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen, lagen om främjande av integration (nedan integrationslagen) och lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen (RP 84/2022 rd) genomförs de ändringar i integrationslagen som orsakas av överföring av organiseringsansvaret av social- och hälsovården. Ändringarna träder i kraft 1.1.2023 och staden ska förbereda sig för dem genom att ändra förvaltningsstadgan.

I 88 a § i integrationslagen konstateras att det som i lagen i fråga föreskrivs om välfärdsområdet också tillämpas på Helsingfors stad. Lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland förutsätter att Helsingfors stad ska i stadens budget och bokföring

särredovisa ordnandet av social- och hälsovården samt räddningsväsendet.

I fortsättningen föreskrivs i integrationslagen särskilt om de åtgärder och tjänster som främjar integration och som omfattas av kommunens, välfärdsområdets och arbets- och näringsförvaltningens organiseringsansvar. I Helsingfors fördelas organiseringsansvaret av de uppgifter som tidigare hörde till kommunen mellan kommun-Helsingfors och social-, hälsovårds- och räddningssektorn som sköter de uppgifter som i integrationslagen hör till välfärdsområdets ansvar. Kommun-Helsingfors organiseringsansvar omfattar största delen av uppgifterna i integrationslagen.

I Helsingfors har social- och hälsovårdssektorns invandrarenhet ansvarat hittills för de uppgifter i integrationslagen som hör till kommunen, men i fortsättningen ingår dessa uppgifter inte längre i organiseringsansvaret för social- och hälsovårdstjänsterna. På grund av att uppgifterna i enlighet med integrationslagen särredovisas och för att säkerställa verkställandet av övergångsperioden föreslås att beslutandet om skötseln av de uppgifter som hör till kommunen enligt vad som föreskrivs i lagen om främjande av integration läggs till kanslichefens befogenheter. På grund av särredovisningen av de uppgifter som hör till kommunen är det motiverat att kanslichefen innehar dessa befogenheter i sin helhet, eftersom kanslichefen kan överföra befogenheterna till en ändamålsenlig part inom stadens organisation, inklusive social-, hälsovårds- och räddningssektorn.

Den ändring i stadgan som föreslås stöder stadens förmåga att förbereda sig för och tillhandahålla tjänster i situationer då invandringen är omfattande, vilket är viktigt eftersom Rysslands anfallskrig i Ukraina fortsätter. Kanslichefen skulle i så fall ha befogenheter att överföra kommunens befogenheter att främja integration till social-, hälsovårds- och räddningssektorn så att kraven att särredovisa ekonomin tas hand om och kommun-Helsingfors ersätter de kostnader som sektorn orsakas av att sköta uppgiften. Staten ersätter kommun-Helsingfors för de kostnader som orsakas av dessa uppgifter både som kalkylerade ersättningar och som ersättningar som ska ansökas separat

Helsingfors stads social- och hälsovårdssektor har i enlighet med integrationslagen hittills ansvarat för serviceprocessen för invandrare utanför arbetskraften. Inom sektorn finns den bästa förmågan att också i fortsättningen sköta detta uppdrag. Inom målgruppen för invandrare utanför arbetskraften betonas behovet av social- och hälsovårdstjänster vid sidan av de allmänna tjänster som stöder integrationen, såsom språkutbildning och tjänster som stöder arbetslivsfärdigheter. Det effektivaste sättet att använda stadens resurser och det ändamålsenligaste

tillvägagångssättet är att integrationsplanen utarbetas av den part som sköter kundens ärenden och tillhandahåller de tjänster som kunden först och främst behöver.

Om integrationsplanen för en kund utanför arbetskraften utarbetades utanför social- och hälsovårdstjänsterna i ett tidigt skede av integrationsprocessen skulle det vara svårt att uppskatta kundens behov av social- och hälsovårdstjänster, till exempel i fråga om minderåriga invandrare eller barnfamiljer eller faktorer i anknytning till identifiering av offer för människohandel.

Största delen av kunderna i integrationsfasen i Helsingfors ingår i arbetskraften och är arbetssökande som omfattas av sysselsättningsfrämjande tjänster. I deras fall ingår de uppgifter som gäller främjande av integration också i fortsättningen i ansvaret för enheten Arbetskraft och invandring inom stadskansliets näringsavdelning, som innehar befogenheter för att sköta dessa uppgifter. Befogenheterna överfördes redan i samband med inledningen av kommunförsöket med sysselsättning.

Förslaget till ändring har behandlats i stadgearbetsgruppen 31.10.2022.

Ändring av förvaltningsstadgan

Till 12 kap. 1 § 2 mom. i förvaltningsstadgan läggs en ny punkt 8b:

Kanslichefen, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om

8b skötseln av de uppgifter som enligt lagen om främjande av integration hör till kommunen.

Stadskansliets förslag till ändring av förvaltningsstadgan om att utse medlemmar till HUS-sammanslutningens organ och en stämmorepresentant samt om att ge anvisningar om hur staden ska ställa sig till de frågor som behandlas

Motiveringar till ändringen av förvaltningsstadgan

Enligt 16 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland väljer välfärdsområdesstyrelsen i varje välfärdsområde i Nyland och Helsingfors stadsstyrelse 1–3 representanter till sammanslutningens stämma i enlighet med vad som avtalas i grundavtalet. De valda stämmorepresentanterna utövar välfärdsområdets eller Helsingfors stads rösträtt tillsammans. Enligt förarbetena till lagen väljs stämmorepresentanterna för varje sammanträde och det gör det möjligt att ge representanterna anvisningar för sammanträdena.

Helsingfors stadsfullmäktige och välfärdsområdesstyrelsen i välfärdsområdena i Nyland har godkänt grundavtalet för HUS-sammanslutningen i enlighet med den temporära HUS-beredningsgruppens förslag. Enligt 7 § i grundavtalet företräds varje medlem av en representant vid sammanslutningens stämma. En personlig ersättare ska utses för representanten vid sammanslutningens stämma. Sammanslutningens stämma väljer inom sig en ordförande.

Stadsstyrelsens befogenheter att utse stämmorepresentanter baserar sig direkt på lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland. För klarhetens skull föreslås ändå att det läggs till förvaltningsstadgan som en uttrycklig bestämmelse.

Ändringen har behandlats i stadgearbetsgruppen 23.5.2022.

Ändring av förvaltningsstadgan

I 8 kap. 1 § 1 mom. i förvaltningsstadgan läggs till en ny punkt 8a:

Stadsstyrelsen, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna,

8a nominerar kandidater och utser medlemmar till HUS-sammanslutningens organ, utser en representant och en personlig ersättare till HUS-sammanslutningens stämma och ger representanterna anvisningar om hur staden ska ställa sig till de frågor som behandlas.

Kultur- och fritidssektorns förslag till ändring av förvaltningsstadgan till följd av ombildning av Helsingfors stads konstmuseum (HAM) till stiftelse

Motiveringar till ändringen av förvaltningsstadgan

Stadsfullmäktige godkände 16.11.2022 att stadens konstmuseums verksamhet och personal överförs till Stiftelsen HAM Helsingfors konstmuseum från och med 1.1.2023. Omvandlingen till stiftelse kräver ändringar i stadens förvaltningsstadga.

Avsikten är att den punkt som gäller konstmuseiverksamheten stryks från förvaltningsstadgan, eftersom staden i fortsättningen inte längre ansvarar för konstmuseiverksamheten. Ändringen gäller 4 kap. 7 § 2 mom. 2 punkten i förvaltningsstadgan enligt vilken kulturservicehelheten ansvarar för stadens kulturpolitik och för stadens kultur-, orkester-, musei- och konstmuseiverksamhet. Efter ombildningen av konstmuseet till stiftelse ansvarar kulturservicehelheten för stadens kulturpolitik samt för stadens kultur-, orkester- och museiverksamhet.

Eftersom konstmuseisamlingen förblir i stadens ägo efter att konstmuseet ombildats till stiftelse, ändras inte förvaltningsstadgans 4 kap. 7 §

1 mom. enligt vilket kultur- och fritidssektorn är ansvarig för biblioteks- materialet, musei- och konstmuseisamlingarna och upprätthållandet av kulturarvet.

För att Stiftelsen HAM Helsingfors konstmuseum ska godkännas som berättigad till statsandel förutsätter 5 § 6 mom. i museilagen att dess konstsamling bibehålls som en museisamling även om museet upphör med sin verksamhet. Utöver förvaltningsstadgan ingår en bestämmelse om konstmuseisamlingen i kultur- och fritidssektorns verksamhetsstadga. Enligt bestämmelsen ansvarar staden för att museernas samlingar bibehålls som museisamlingar i en sådan rättskapabel, privat eller of- fentlig aktörs besittning som har till uppgift att ordna museiverksamhet också i det fall att staden avstår från att upprätthålla museer. Inte heller denna bestämmelse ändras.

Ändringen har behandlats i stadgearbetsgruppen 23.5.2022.

Ändring av förvaltningsstadgan

4 kap. 7 § 2 mom. 2 punkten i förvaltningsstadgan ändras enligt följande:

Kultur- och fritidssektorn består av fyra serviceenheter:

2 Kulturserviceenheten, som ansvarar för stadens kulturpolitik och för stadens kultur-, orkester- och museiverksamhet. Kulturserviceenheten ansvarar för de till enheten hörande lokala specialuppgifter som är särskilt föreskrivna i lag.

Stadskansliets förslag till ändring i fråga om nationalspråksnämnden

Motivering till ändringen av förvaltningsstadgan

Nationalspråksnämnden har hand om de uppgifter som föreskrivs i 19 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsvä- sendet i Nyland från och med 1.1.2023. I 25 kap. 6 § 2 mom. 3 punkten som gäller nationalspråksnämnden redigeras hänvisningen till kommit- téen till en hänvisning till nämnden.

Ändring av förvaltningsstadgan

25 kap. 6 § 2 mom. 3 punkten i förvaltningsstadgan ändras enligt följande:

Dessutom har nationalspråksnämnden följande uppgift vad gäller sta- dens verksamhet:

3 att behandla ett systematiskt främjande av tvåspråkigheten i stadens verksamhet samt att rapportera hur tvåspråkigheten genomförs och hur

utvecklingsarbetet med stadens tjänster och personalens språkresurser framskrider inom sådana områden som nämnden fastslår.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Koskinen, stadsombudsman, telefon: 310 36142
anna.koskinen(a)hel.fi

Bilagor

1 Förvaltningsstadga 1.1.2023_fullmäktige 7.12.2022

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadskansliet
Kultur- och fritidssektorn

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 21.11.2022 § 811

HEL 2022-013188 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti 1.1.2023 lukien.

Käsittely

21.11.2022 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että kappaleissa 19 ja 21 luku "8b" muutettiin luvuksi "8a". Myös liite korjattiin vastaavalta osin.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Koskinen, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36142

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

07.12.2022

Ärende/6

anna.koskinen(a)hel.fi

§ 317

Ändring av tjänsteutövningsskyldigheten hos sektorchefen i social- och hälsovårdssektorn från och med 1.1.2023

HEL 2022-013198 T 01 01 00

Beslut

Stadsfullmäktige ändrade tjänsteutövningsskyldigheten hos sektorchefen i social- och hälsovårdssektorn, Juha Jolkkonen, så att han blir sektorchef i social-, hälsovårds- och räddningssektorn från och med 1.1.2023.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Helena Wendorf, expert, arbetsgivarpolicy, telefon: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Enligt 23 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden kan den myndighet i en kommun eller i ett välfärdsområde som beslutar om anställning i ett tjänsteförhållande som gäller tills vidare sedan den gett tjänsteinnehavaren tillfälle att bli hörd besluta att tjänsteinnehavarens tjänsteutövningsskyldighet ska ändras, om en omorganisering av verksamheten eller någon annan grundad anledning så förutsätter.

Sektorcheferna vid Helsingfors stad utses för högst sju år. Sektorchefen i social- och hälsovårdssektorn Juha Jolkkonens mandattid började 20.12.2016 och löper ut 19.12.2023.

I syfte att uppfylla de krav på särredovisning som anges i lagkomplexet som gäller social- och hälsovården, samt förtydliga styrningen av de arbetspaket som följer av vårdlagstiftningen beslutade stadsfullmäktige 16.3.2022 (62 §) att Helsingfors stad har en social-, hälsovårds- och räddningssektor från och med 1.1.2023. Sektorn består av den nuvarande social- och hälsovårdssektorn och det nuvarande räddningsver-

07.12.2022

ket. Sektorerna leds av sektorchefen i social-, hälsovårds- och räddningssektorn.

Social- och hälsovårdssektorerna omkostnader i bokslutet 2021 uppgick till 2 516 miljoner euro och räddningsverkets till 62 miljoner euro. Inom social- och hälsovårdssektorn arbetade cirka 15 000 personer och vid räddningsverket cirka 750 personer år 2021.

På grund av karaktären av förändringarna i anknytning till omorganiseringen av verksamheten är det motiverat att sektorchefen i social- och hälsovårdssektorn, Juha Jolkkonen, kommer att leda den nya sektorn från och med 1.1.2023 och att ingen ny tjänst inrättas eller ledigförklaras.

Sektorchefen i social-, hälsovårds- och räddningssektorn är föredragande i social-, hälsovårds- och räddningsnämnden och dess sektioner samt för biträdande borgmästaren för sektorn. Sektorchefen är chef för direktörerna för de serviceenheter som hör till sektorn och för sektorns förvaltningsdirektör. Sektorchefen utför de uppgifter som kanslichefen föreskriver.

Sektorchefen i social- och hälsovårdssektorn Juha Jolkkonen har blivit hörd om ändringen av tjänsteutövningsskyldigheten och dess grunder 10.11.2022.

I enlighet med 7 kap. 1 § 15 mom. i förvaltningsstadgan beslutar stadsfullmäktige om anställning av sektorchefer. Stadsfullmäktige beslutar därmed också om ändring av sektorchefens tjänsteutövningsskyldighet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Helena Wendorf, expert, arbetsgivarpolicy, telefon: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Sektorchefen i social- och hälsovårdssektorn Juha Jolkkonen

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 21.11.2022 § 812

HEL 2022-013198 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto muuttaa sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja Juha Jolkkosen virantoimitusvelvollisuutta siten, että hän toimii sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtajana 1.1.2023 lukien.

Käsittely

21.11.2022 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Juha Jolkkonen

Esteellisyyden syy: osallisuusjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 1)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

§ 318

Projektplan för metrons system för tågkontroll

HEL 2022-005989 T 08 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige godkände projektplanen för metrons system för tågkontroll i enlighet med bilaga 1 utgående från att det totala priset för projektet, inklusive genomförandet av projektet samt av separata upphandlingar och tilläggs- och ändringsarbeten under projektets gång, uppgår till högst 71 246 000 euro exklusive mervärdesskatt i prisnivån för augusti 2022.

Beslutet verkställs endast om Esbo stad fattar ett motsvarande beslut för sin del.

Behandling

Ledamoten Laura Korpinen föreslog understödd av ledamoten Pirkko Ruohonen-Lerner att förslaget förkastas med följande motivering:

Att höja kapaciteten i detta skede är inte aktuellt eftersom trafikmängden sjunkit och förhöjningstryck riktar sig till HRT:s biljettpriser.

Enligt förslaget fördelas kostnadsförslaget på projektkostnader, anskaffningen av ett system för tågkontroll och ett radionätverk och de ändringar som görs i det nuvarande systemet. I motiveringen sägs att tågstoppsystemet är det mest brådskande. Av handlingarna framgår inte hur dessa kan kosta enbart 71 246 000 euro (exklusive moms) för Helsingfors del eller sammanlagt 115 251 000 euro (exklusive moms) för Helsingfors och Esbos del.

1 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Laura Korpinens förslag om förkastande

Ja-röster: 81

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Mia Haglund, Oona Hagman, Juha Hakola, Timo Harakka, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti

07.12.2022

Hyttinen, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Atte Kaleva, Arja Karhuvaa-
ra, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe,
Pia Kopra, Vesa Korkkula, Sini Korpinen, Minna Lindgren, Ajak Majok,
Teija Makkonen, Otto Meri, Sami Mutttilainen, Seija Muurinen, Björn
Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva,
Tom Packalén, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Mikko
Paunio, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus
Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima
Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Sari
Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinne-
mäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti,
Erkki Tuomioja, Thomas Wallgren, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen,
Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen,
Ozan Yanar

Nej-röster: 3

Laura Korpinen, Sanna-Leena Perunka, Pirkko Ruohonen-Lerner

Frånvarande: 1

Mikael Jungner

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Hanksuunnitelma
- 2 Lausunto, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, 3.6.2022

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Metrons system för tågkontroll ska bytas ut. Det nya systemet ska garantera en pålitlig trafik, uppfylla framtida kapacitetskrav, vara totalekonomiskt kostnadseffektivt och erbjuda en högre automationsnivå. På så sätt garanteras metrosystemets driftsäkerhet och förmåga att svara på den ökande efterfrågan. Systembytet ska göra det möjligt att öka met-

rons turtäthet och öka kapaciteten med 25 % efter framtida materielskaffningar.

I projektet ingår anskaffningen av ett system för tågkontroll, installationen av ett radionätverk som behövs för att systemet ska fungera och utveckling av det nuvarande systemet för trafikdirigering så att det kan kopplas till det nya systemet för tågkontroll. I och med det nya systemet för tågkontroll kommer tågen att kunna fungera halvautomatiskt, övervakade av föraren. Projektet går under benämningen METKA.

År 2020 kom Helsingfors stad/trafikaffärsverket (HST), samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT), Länsimetro Oy och Esbo stad överens om att samarbeta för att förbättra metrons kapacitet och tillförlitlighet.

Projektets koppling till strategin

I Helsingfors stadsstrategi 2021–2025 konstateras att smarta trafiklösningar utgör grunden för en smidig vardag och att en tillräcklig kapacitet och funktionsduglighet i den allt kompaktare stadens trafiksystem säkerställs genom att planera alla transportsätt och beakta deras koppling till varandra. Staden har som mål att fortsätta utvecklas till en nätverksstad för spårtrafik. Beslutsförslaget stämmer överens med strategin.

Förhållande till andra beslut

Direktionen för HST bemyndigade 16.6.2020 (108 §) HST att underteckna ett samarbetsavtal med Esbo stad om beredning och planering av ökningen av metrons kapacitet och tillförlitlighet och hur kostnaderna ska fördelas.

Helsingfors stadsstyrelse godkände 21.9.2020 (576 §) avtalet om markanvändning, boende och trafik 2020–2031 (MBT-avtalet) mellan Helsingforsregionen och staten.

HST:s verkställande direktör beslutade 4.5.2022 (18 §) ansöka om statsstöd för att täcka Helsingfors stads kostnader för planering och beredning av metrons kapacitetsprojekt 2020–2023.

Utgångspunkter och mål för projektet

Metron utgör ryggraden i axeln öst-väst i huvudstadsregionens kollektivtrafik och grunden för ett lockande trafiksystem som betjänar passagerarna. Metron måste erbjuda högklassig och tillförlitlig service. Om inte metrons kapacitet räcker till fungerar inte huvudstadsregionens kollektivtrafik.

I metron används många system som närmar sig slutet av sin livscykel. Det mest akuta behovet av uppdatering gäller tågstoppsystemet samt spårledningarna, som behövs för att bestämma tågens position. Projektplanen för att ersätta spårledningarna behandlades i stadsfullmäktige 5.10.2022.

De åldrande systemen äventyrar metrotrafikens tillförlitlighet och driftsäkerhet och måste därför bytas ut för att trafiken garanterat ska löpa smidigt. Trafikdirigeringsystemet låg bakom cirka en av tre inställda avgångar under sista kvartalet 2021 och första kvartalet 2022.

Systemet för tågkontroll är en väsentlig beståndsdel av metrons tågsäkerhet. Det nuvarande systemet för tågkontroll är så gammalt att det snart inte längre kommer att fungera tillförlitligt. Därför behövs en ersättande investering, som samtidigt gör det möjligt för metron att operera mycket effektivare än nu.

Det nuvarande systemet för tågkontroll är ett tågstoppsystem som nått slutet på sin livscykel. Det är svårt att underhålla systemet och få tag i reservdelar. Därför är en investering absolut nödvändig. Systemets säkerhetsnivå uppfyller inte heller i övrigt de nya kraven på säkerhetsanordningar för tung spårtrafik. Dessutom är det svårt att underhålla det gamla systemet eftersom de experter som behärskar den tekniken med tiden blir allt färre. Det är lättare att hitta expertis i nyare teknik.

Metron bör utvecklas proaktivt, eftersom det kräver omsorgsfull planering och flera års arbete att byta ut systemet för tågkontroll på ett kostnadseffektivt sätt samtidigt som systemet används.

Kollektivtrafikens kapacitet kan höjas mycket kostnadseffektivt och miljövänligt genom att utveckla trafikdirigeringen. Genom att öka kapaciteten på den befintliga metrolinjen uppnår man en kapacitetsökning som skulle kräva omfattande infrastrukturprojekt i andra trafikformer.

För att turtätheten ska kunna ökas måste mer materiel införskaffas och gamla materielserier bytas ut. Enligt förslaget ska systembytet ske så att metrons trafikdirigeringsystem gör det möjligt att köra med kortare intervaller när fler tåg har anskaffats och en ökning av turtätheten blir aktuell. Kapaciteten kan ökas med 25 % utan ny infrastruktur.

I MBT-avtalet gäller åtgärd nr 7 metrons kapacitet:

”Helsingfors och Esbo lägger upp och bereder i samarbete med HRT ett projekt för ökning av metrokapaciteten och genomför upphandlingen för ett automatiseringsprojekt som genomförs 2024–2030. Avsikten med projektet är att svara på tillväxten i regionen och de ökande passagerarvolymerna i metron då den nuvarande kapaciteten tar slut före

2030. Totalkostnaderna för projektet beräknas uppgå till 341 000 000 euro, av vilket 6 000 000 euro hänför sig till 2020–2023. Trafikarrangemangen i västra ändan av metrobanan behöver ses över på grund av ökande trafikvolym. Kostnaderna för tilläggslösningarna beräknas uppgå till 100 000 000 euro, av vilket 10 000 000 euro hänför sig till 2020–2023. Staten gör en helhetsbedömning av utvecklingsprojektet för metrotrafiken då projekteringen och kostnads kalkylerna preciseras. Staten och kommunerna avtalar vid behov separat om fördelningen av kostnaderna.”

Passagerarvolymerna i metron ökade kraftigt fram till coronapandemin. Pandemins effekter är fortfarande synliga i metrotrafiken. Det totala antalet passagerare i metron ökade med cirka 62 % mellan 2010 och 2019, och toppbelastningen har ökat med cirka 14 % sedan 2012. Största delen av tillväxten har varit en följd av att västmetron öppnades.

Enligt prognosen i en utredning från 2020 av HRT och kommunerna i metrons influensområde kommer passagerarvolymerna att överskrida metrons kapacitet före 2030. Beläggningen på metrolinjerna varierar i olika scenarier mellan 82 och 97 % på sträckan Kvarnbäcken–Östra centrum och mellan 100 och 111 % på sträckan Idrottsparcken–Hagalund. På Mattbylinjen har passagerarna upplevt trängsel redan vid en beläggning på cirka 81 %. Med nuvarande kapacitet kommer det att uppstå trängsel i metron även om efterfrågan i rusningstid minskar med 15 % jämfört med prognoserna, vilket nu antas ske.

Prognoserna ovan har emellertid gjorts med modeller som utarbetats före coronapandemin. Under pandemin har passagerarvolymerna minskat radikalt. Under år 2021 har HRT undersökt ändringarna i hur folk rör sig efter pandemin och kommit fram till att efterfrågan särskilt i rusningstid kommer att förbli på en lägre nivå eftersom det blivit vanligare med distansarbete. Ändringarna pågår emellertid fortfarande, och trafikprognoserna påverkas för närvarande av flera avsevärda osäkerhetsmoment såsom stegringen av oljepriset 2021, miljömål, situationen med Rysslands anfallskrig i Ukraina och den effekt sanktionerna mot Ryssland får. Med tanke på dessa faktorer har projektet planerats så att kapaciteten kan ökas med 25 %. Ursprungligen var tanken att projektet skulle öka kapaciteten med 45 %. Kostnads kalkylen har därmed kunnat minskas avsevärt.

Säkerhet och kapacitet

Metrons säkerhetsnivå kan höjas med det nya systemet för tågkontroll. Metron har trafikerat i nästan fyrtio år utan allvarliga olyckor. Några få tillbud har förekommit. Den extremt låga olycksnivån beror på persona-

07.12.2022

lens exemplariska agerande. Tidigare har också tekniken varit tillräckligt tillförlitlig, men tillförlitligheten förutses avta avsevärt under kommande år. Säkerhetsnivån bör höjas eftersom en olycka med ett stort trafikelement kan få betydande följder.

Under beredningen av projektplanen har man också bedömt hur en eventuell försämring av metrons servicenivå (det vill säga tillförlitligheten och hur väl tidtabellerna följs) skulle påverka passagerarantalet och därigenom även biljettintäkterna och de samhällsekonomiska kostnaderna.

En fungerande kollektivtrafik är en essentiell del av en fungerande och modern stad. Kollektivtrafiken är ett nätverk som består av flera olika trafikmedel. Metron fungerar som kollektivtrafikens ryggrad och erbjuder en snabb öst-västlig förbindelse med hög kapacitet i huvudstadsregionen. Metrons popularitet syns i det ökande passagerarantalet, och därför måste kapaciteten utökas för att servicenivån ska kunna bibehållas. En ökning av metrons kapacitet och en förbättring av systemets driftsäkerhet har en positiv verkan på såväl Esbos som Helsingfors image. En högre kapacitet möjliggör kompletterande byggande i metrons influensområde, då kapaciteten räcker till även för nya passagerare. Så påverkar en ökning av metrons kapacitet stadsbilden.

De största effekterna förutspås metrons kapacitetsprojekt få kring banavsnitt där det ofta uppstår trängsel, framför allt väster om Hagalund och på avsnitten Hertons–Fiskehamnen och Kvarnbäcken–Östra centrum. Väster om Hagalund måste metrotrafiken under detta decennium övergå till en ny tidtabellsmodell i alla scenarier, då passagerarvolymen överstiger kapaciteten. Kronbroarna kommer att reducera östmetrons belastning med cirka 11 % från och med 2027. Detta senarelägger något den tidpunkt då östmetrons turtäthet måste ökas. Utan Kronbroarna skulle den maximala kapaciteten för passagerarvolymen nås senast 2030, om inte de ändringar pandemin gett upphov till i resebehovet blir bestående.

Den viktigaste reformen i kapacitetsprojektet är att systemet för tågkontroll byts ut. Efter bytet kommer det nuvarande trafikdirigeringsystemet, som infördes 2015–2019 i stället för ett automationssystem, inte att utgöra ett hinder för att turtätheten på centrala banavsnitt ökas. Turtätheten kan ökas från nuvarande 2,5 minuter först till 2 minuter efter att fler tåg eventuellt anskaffats, och sedan ytterligare till 1 minut 40 sekunder med hjälp av tilläggsinvesteringar. I ett system med två linjer är det således möjligt att trafikera båda linjerna med 4 minuters intervall (i stället för det nuvarande intervallet på 5 minuter) efter att nödvändigt materiel anskaffats och i framtiden vid behov med intervall på 3 minuter 20 sekunder. Detta innebär att passagerarnas genomsnittliga väntetid

förkortas och metron blir mer attraktiv. En ökning av turtätheten skulle även minska antalet passagerare per tåg under rusningstid, vilket skulle ha en positiv inverkan på reseupplevelsen. När systemet för tågkontroll bytts blir det även möjligt att automatisera funktioner, vilket kan vara till fördel och nytta för trafikeringen på många olika sätt.

Projektkostnader

De sammanlagda projektkostnaderna exklusive mervärdesskatt beräknas uppgå till högst 78 111 000 euro för Helsingfors stads del. HST:s andel av summan är 71 246 000 euro, och Länsimetro Oy tar ut 6 865 000 euro i ersättning av HST.

Helsingfors och Esbo genomför projektet gemensamt så att projektplanens totala kostnader exklusive mervärdesskatt uppgår till 115 251 000 euro för båda kommunerna sammanlagt.

Projektets kostnadsnivå binds till levnadskostnadsindex (augusti 2022).

Projektets kostnadskalkyl fördelar sig på projektkostnader, upphandling av ett system för tågkontroll och ett radionätverk samt ändringar i det nuvarande systemet. Dessutom reserveras en separat riskreservering på cirka 7,5 % och en projektreservering på 10 % för oförutsägbara utgifter.

Projektarbetet förorsakar största delen av projektkostnaderna. I projektarbetet ingår arbete av Huvudstadsregionens Stadstrafik Ab:s (stadstrafikbolaget) projektarbetare och externa experter och samt i betydande mån även av stadstrafikbolagets övriga enheter, som underhåll och trafikering. Dessutom uppstår kostnader för lokaler, program samt övrig nödvändig apparatur och service.

Kostnaderna för anskaffningen av systemet för tågkontroll delas in i kostnader för kontrollrummet, spår och materiel. Kostnaderna för systemet för tågkontroll påverkas av såväl systemleverantörens kostnadsnivå som avgränsningen av arbetet, hur ansvaren fastställs, stödet från beställarens organisation samt kravspecifikationernas och primärdatans ändamålsenlighet.

Kostnaden för de funktioner och gränssnitt som införs i det nuvarande trafikdirigeringsystemet preciseras under förhandlingarna med tågkontrollsystemsleverantören.

Målet är att hela metrorns livscykelkostnader blir så totalekonomiskt låga som möjligt. Därför måste deloptimering och begränsning av lösningarna med förhastade bindande bestämmelser undvikas särskilt vad det nuvarande trafikdirigeringsystemet och systemet för tågkontroll

beträffar. I stället för investeringskostnaderna utgör livscykelkostnaderna jämförelsegrunden för upphandlingarna. För riskerna och genomförandet svarar de parter som är kompetentast att hantera dem och kan göra det till lägsta kostnad.

Staden har ännu inte förhandlat med leverantörerna, och därför är det inte ändamålsenligt att presentera kostnadskalkyler för enskilda delområden. Kostnadernas variationsintervall har simulerats utgående från den information som samlats in under projektplaneringen, och utifrån detta har man gjort riskreserveringar i projektets kostnadskalkyl.

I investeringsplanen i 2022 års budget, som stadsfullmäktige godkänt, reserveras 106 400 000 euro för projektet under åren 2022–2030. Helsingfors stads investeringsandel i projektplanen är 71 246 000 euro under perioden 2022–2029. Investeringsförslaget, som utgår från projektplanen, beaktas i budgetberedningen 2023.

Helsingfors stad och Esbo stad har tillsammans ansökt om statsstöd för projektets planerings- och beredningskostnader i enlighet med MBT-avtalet 2020–2031. Städerna har ansökt om totalt 2 800 000 euro, dock högst 30 procent av planeringskostnaderna 2020–2023. Under 2023 kommer Helsingfors och Esbo att ansöka om statsstöd för att genomföra projektet, efter att städernas fullmäktige har godkänt projektplanen.

Projektets inverkan på driftsekonomin

Allmänt

I beräkningen av effekterna på driftsekonomin fördelar sig projektet i tre delar, vars effekter har beräknats separat:

- HST:s investering i stammetrons banavsnitt (44 320 000 euro)
- HST:s investering i metrovagnsmateriel (26 927 000 euro)
- Länsimetro Oy:s investering i banavsnittet Gräsviken–Björkholmen i Helsingfors (6 865 000 euro)

Dessutom har projektets totala effekt på staden beräknats separat. I beräkningen beaktades utöver de tre ovannämnda helheterna även Länsimetro Oy:s investering i banavsnittet i Esbo och dess effekt på driftsekonomin genom HRT:s kommunandel.

HST:s investering i stammetrons banavsnitt (44 320 000 euro)

Med 20 års avskrivningstid och lineära avskrivningar orsakar projektet årligen extra avskrivningskostnader på 2 200 000 euro.

HST försäkrar egendomen genom stadens försäkringsfond. Försäkringsfondspremien är 0,1 % av värdet på egendomen, vilket betyder att premien under 20 års tid uppgår till sammanlagt 400 000 euro.

På basis av HRT:s grundavtal kan staden fakturera HRT för 50 % av avskrivningarna för investeringen (cirka 1 100 000 euro om året) och 50 % av de kalkylmässiga ränteutgifterna (sammanlagt cirka 12 700 000 euro under 20 års tid, kalkylränta på 5 %).

Resten av avskrivningarna (cirka 1 100 000 euro om året) och de verkliga räntekostnaderna på cirka 13 400 000 euro för finansiering av investeringen under lånetiden (räntefot på 3 % och 20 års amorteringstid) blir kostnader för staden i form av infrastrukturstöd för HST. Projektet påverkar stadens stöd till HST med i genomsnitt 1 100 100 euro om året.

HST:s investering i metrovagnsmateriel (26 927 000 euro)

Med 20 års avskrivningstid och lineära avskrivningar orsakar projektet årligen extra avskrivningskostnader på 1 300 000 euro.

HST försäkrar egendomen genom stadens försäkringsfond. Försäkringsfondspremien är 0,1 % av värdet på egendomen, vilket betyder att premien under 20 års tid uppgår till sammanlagt 300 000 euro.

HST finansierar projektet med lån. De sammanlagda räntekostnaderna uppgår till 8 100 000 euro (räntefot på 3 % och 20 års amorteringstid).

HST fakturerar HRT för avskrivningarna, räntorna och försäkringsfondspremien för vagnupphandlingen som en del av trafikersättningens kapitalandel i enlighet med det nuvarande trafikersättningsavtalet.

Länsimetro Oy:s investering i banavsnittet Gräsviken–Björkholmen i Helsingfors (6 865 000 euro)

Länsimetro Oy fakturerar HST investeringsandelen som ersättning. På motsvarande sätt fakturerar HST en infrastrukturersättning av HRT.

Länsimetro Oy fakturerar 8 600 000 euro i ersättning, det vill säga 400 000 euro om året. I summan ingår investeringsandelens avskrivning, ränta och försäkringsfondspremie.

Utgående från HRT:s grundavtal kan staden fakturera HRT för 50 % av avskrivningarna för investeringen (200 000 euro om året) och 50 % av de kalkylmässiga ränteutgifterna (sammanlagt cirka 2 000 000 euro under 20 års tid, kalkylränta på 5 %).

Staden står för skillnaden mellan Länsimetro Oy:s ersättningsbetalningar och HRT:s infrastrukturersättning. Summan betalas till HST som infrastrukturstöd. Projektet påverkar stadens stöd till HST med i genomsnitt 200 000 euro om året.

Hela projektets effekt på stadens driftsekonomi

Utöver stödet till HST ska staden genom HRT:s kommunandel enligt användningen betala en del av både trafikersättningens kapitalandel och den infrastrukturersättning som faktureras av HRT. Cirka 50 % av HRT:s andel täcks med biljettintäkter och resten med kommunandelen. Den totala effekten av HST:s andel av projektet på Helsingfors stads driftsekonomi beräknas bli i genomsnitt 2 800 000 euro om året (HRT:s kommunandel och HST:s stöd från staden sammanlagt).

Styrning av och kommunikation kring projektet

Projektet styrs av en samarbetsgrupp med representanter från HST, Esbo stad, HRT, Länsimetro Oy och Huvudstadsregionens Stadstrafik Ab. HST:s personal och funktioner överfördes till stadstrafikbolaget 1.2.2022, med undantag av de funktioner som har att göra med metrons infrastruktur- och trafikantavtal. HST beställer nödvändiga tjänster för metrons trafikering, underhåll, egendomsförvaltning och fortsatta utveckling av stadstrafikbolaget.

Samarbetsgruppen svarar för beredningen av beslut inom projektet enligt de mål som staden ställt upp. Samarbetet styrs av samarbetsavtalet mellan Esbo stad och HST om projektplaneringen samt av övriga nuvarande och kommande avtal om genomförandeprojekt och kostnadsfördelningen.

Helsingfors stads tväradministrativa styrgrupp för trafikprojekt har följt upp planeringen och beredningen av projektet. I gruppen ingår representanter för de centrala aktörerna för planering och beredning av trafikprojekt i stadskansliet, stadsmiljösektorn, HST, HRT, stadstrafikbolaget och Helsingfors Hamn. Projektet har presenterats för styrgruppen för trafikprojekt i oktober 2019. Utkastet till projektplan presenterades i januari 2022.

Projektchefen ansvarar för att övriga åtgärder som föreslås i översiktsplanen för att höja metrons kapacitet och göra den tillförlitligare framskrider och samordnar samarbetet och målen vad de relaterade investeringarna beträffar. Kostnaderna för dessa övriga uppdrag och projekt hör inte till denna projektplan.

Projektet har en avsevärd effekt på alla funktioner som metron opererar. Därför har man grundat en samordningsgrupp, som ska säkerställa

att projektet uppfyller alla centrala parter krav och lösa eventuella meningsskiljaktigheter. I samordningsgruppen ingår representanter för metrooperatörens alla enheter, HRT och Länsimetro Oy.

Styrgruppen styr projektledningen, och projektgruppen planerar och övervakar projektet och rapporterar om det. Förarnas, underhållets och trafikdirigerings perspektiv förs fram i en användargrupp, som för en regelbunden dialog med projektet. Andra projektgrupper bildas vid behov för olika arbetskedan och uppgifter. För att hantera projektrisken och säkerställa att metron fungerar på ett säkert sätt har dessutom separata expertgrupper inrättats. Grupperna sammanträder regelbundet.

För projektets mediekommunikation och publikationer svarar metrons kapacitetsprojekt tillsammans med stadstrafikbolagets kommunikationsavdelning och projektets parter (HST, HRT, Länsimetro Oy, Esbo stad). När projektplanen har godkänts görs en kommunikationsplan upp. Där preciseras kommunikationens delområden, såsom arbetssätt, samarbetspartner, kommunikationskanaler och ansvar.

Man kommer att kommunicera aktivt om hur projektet framskrider och dess verkan, men dessa verkningar för passagerarna och stadsmiljön blir ringa. Allmänheten kommer att informeras om eventuella störningar och problem i ändamålsenlig omfattning. Utvecklingen av metrons automatik har alltid väckt intresse bland kommuninvånarna, och risken för missförstånd är stor. Därför kommer kommunikationen att vara öppen och proaktiv.

Den interna kommunikationen är av största vikt för att projektet ska lyckas. Projektets konsekvenser för metrons förmåga att operera är avsevärda. De svårigheter som ändringarna ger upphov till behandlas i aktiv dialog med operatören och trafikerings- och underhållspersonalen.

Planeringsskeden

Den preliminära tidsplanen för projektet för systemet för tågkontroll är följande. I samband med projektplanen har genomförandet av projektet delats upp i fyra huvudskeden:

Skede A: En projektplan görs upp

Med skede A avses projektplaneringsskedet, som avslutas när projektplanen är färdig.

Skede B: Handlingar för offertbegäran utarbetas

I detta skede bereds de tekniska och kommersiella handlingar som behövs för offertbegäran. Marknadsdialogen med leverantörer fortsätter

och planeringen av projektet preciseras. När avtalsmodellen och de tekniska lösningarna preciserats planeras tidsplanen för radionätverket och ändringarna i det nuvarande systemet mer exakt i B-skedet. Skede B inleddes i början av 2022 och fortsätter uppskattningsvis till hösten 2022.

Skede C: Upphandlingsprocessen för systemet för tågkontroll

I detta skede offentliggörs meddelandena om upphandling och genomförs den därpå följande upphandlingsprocessen. I skede C förhandlar man också med anbudsgivarna, utarbetar offertbegäran, bedömer offerter, för avtalsförhandlingar och utarbetar ett avtal. Skedet inleds när skede B avslutats och projektplanen godkänts hösten 2022 och avslutas när avtalen undertecknas, uppskattningsvis i början av 2024.

Skede D: Genomförande av systemet för tågkontroll

I detta skede planeras, tillverkas, levereras och installeras de system och den apparatur som upphandlas för att slutligen testas och tas i bruk. Skede D delas in i skeden i enlighet med EN 50126-standardens livscykelprocess. Skede D inleds när avtalen har undertecknats och räcker uppskattningsvis till slutet av 2028.

Radionätverket

Ett radionätverk som möjliggör informationsöverföring i systemet för tågkontroll upphandlas och installeras så att nätverket är färdigt att användas innan testningen av systemet för tågkontroll inleds. Eventuella förseningar beaktas i tidsplanen.

Ändringar i det nuvarande systemet för trafikdirigering

Arbetet med att bestämma vilka ändringar som ska göras i det nuvarande systemet börjar efter att avtal ingåtts med leverantören av systemet för tågkontroll och utförs i nära samarbete med leverantörerna. Ändringarna i det nuvarande systemet ska införas föregripande så att de nödvändiga testningarna kan genomföras gemensamt enligt den överenskomna tidsplanen, även om förseningar uppstår.

Anslutande projekt

Anslutande projekt genomförs enligt separata projektplaner. Tidsangivelserna i detta ärende är preliminära och baserar sig på nuvarande prognoser.

Fortsättning av ärendet

07.12.2022

För att METKA-projektet ska kunna genomföras måste stadsfullmäktige i både Esbo och Helsingfors godkänna projektplanen.

Samarbetsavtalet mellan HST, Länsimetro Oy och Huvudstadsregionens Stadstrafik Ab om samarbetspraxis när projektet genomförs tas upp i beslutsfattandet när godkännandet av projektet framskrider. När projektplanen godkänts fattar direktionen för HST beslut om att godkänna samarbetsavtalet för HST:s del. HST:s direktion fattar beslut om samarbetsavtal som gäller avtalandet av samarbetspraxis i genomförandet av projekt som stadsfullmäktige fattat beslut om och förtydligandet av parternas beslutsprocesser.

När en genomförande- och organiseringsmodell har utarbetats inleds för METKA-projektets upphandlingsprocess. Målet är att projektet kan börja genomföras 2024. Det beräknas ta cirka fyra och ett halvt år att genomföra METKA-projektet. Således beräknas systemet för tågkontroll vara i användning i slutet av 2028.

Till slut

HRT har gett ett utlåtande i ärendet. Enligt HRT är investeringen i metrons system för tågkontroll viktig och förslaget till projektplan ändamålsenligt.

Förslaget stämmer överens med HST:s direktionens förslag.

Befogenheter

I enlighet med 7 kap. 1 § 3 punkten i förvaltningsstadgan beslutar stadsfullmäktige om projektplaner vars kostnads kalkyl överstiger 10 miljoner euro.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Hanksuunnitelma
- 2 Lausunto, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, 3.6.2022

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Direktionen för trafikaffärsverket
Trafikaffärsverket

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 07.11.2022 § 752

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 14.06.2022 § 52

HEL 2022-005989 T 08 00 02

Eesitys

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esitti kaupunginhallitukselle metron kapasiteetin ja luotettavuuden kehittämiseen liittyvän junakulunvalvonnan toteutuksen (METKA) hankesuunnitelman hyväksymistä Helsingin osalta esityksen mukaan niin, että hankkeen arvonlisäveroton kokonaishinta sisältäen hankkeen toteutuksen, hankkeen aikaiset erillishankinnat sekä hankinnan aikaiset lisä- ja muutostyöt on enintään 68,0 milj. euroa tammikuun 2022 hintatasossa.

Johtokunta merkitsi tiedoksi, että hanke toteutetaan Helsingin ja Espoon yhteishankkeena niin, että METKA:n hankesuunnitelman arvonlisäveroton kokonaishinta molempien kuntien osalta on yhteensä 110 milj. euroa tammikuun 2022 hintatasossa. Liikenneliikelaitokselle suoraan kohdistuvien investointien lisäksi Helsingin kaupungille tulee kohdistumaan Länsimetro Oy:n 42 milj. euron investoinneista kaupungin omistusosuuden mukaisesti 15,6 % eli 6,5 milj. euroa, jonka Länsimetro Oy veloittaa HKL:ltä vastikemaksuina. Helsingin kaupunkiin kohdistuu siis yhteensä 74,5 milj. euron kustannusvastuu.

Johtokunta merkitsi tiedoksi, että hankkeen toteuttamista koskeva toteutus sopimus Espoon kaupungin kanssa tuodaan johtokunnan käsiteltäväksi erikseen.

Johtokunta merkitsi tiedoksi, että hankkeen rahoitukseen liittyvästä valtionavun hakemisesta tehdään päätös erikseen.

Käsittely

14.06.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n hankejohtaja Heikki Viika ja projektijohtaja Salar Mohammad.

18.05.2022 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

§ 319

Detaljplaneändring för västra delen av Nordsjö centrum (nr 12767)

HEL 2016-014145 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplaneändring för kvarteren 54090 och 54178 samt för park- och gatuområden i 54 stadsdelen (Nordsjö, Mellersta Nordsjö) enligt ritning 12767, daterad 11.10.2022, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Behandling

Förslag om återremiss

Ledamoten Ville Jalovaara föreslog understödd av ledamoten Laura Korpinen att stadsfullmäktige återremitterar ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning utgående från att ett servicekvarter planläggs i Nordsjö centrum i stället för ett bostadskvarter.

2 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Ledamoten Ville Jalovaaras förslag om återremiss

Ja-röster: 77

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Mia Haglund, Oona Hagman, Juha Hakola, Timo Harakka, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanus, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Sini Korpinen, Minna Lindgren, Ajak Majok, Teija Makkonen, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sanna-Leena Perunka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas

Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Nej-röster: 4

Ville Jalovaara, Laura Korpinen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Erkki Tuomioja

Blanka: 2

Pentti Arajärvi, Sinikka Vepsä

Frånvarande: 2

Mikael Jungner, Elina Valtonen

Stadsfullmäktige beslutade fortsätta behandlingen av ärendet.

Hemställningsklämmor

Ledamoten Ville Jalovaara föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att utreda hur staden kan tillhandahålla tillräckligt med bastjänster för 40 000 invånare i Nordsjö.

Ledamoten Atte Kaleva föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att utreda hur staden kan erbjuda tillräcklig basservice för alla invånare i Nordsjö när invånarantalet växer.

Ordföranden konstaterade att hemställningsklämmorna inte har att göra med det ärende som behandlas och tog därför inte upp klämmorna till behandling.

Avvikande mening

Ledamoten Ville Jalovaara anmälde avvikande mening med följande motivering:

Att öka invånarantalet i Nordsjö utan att kunna garantera tillräcklig basservice för invånarna är en ohållbar väg i fråga om utvecklingen av Finlands största förort.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154

07.12.2022

tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12767 kartta, päivätty 11.10.2022, päivitetty Kylk:n 25.10.2022 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12767 selostus, päivätty 11.10.2022, päivitetty Kylk:n 25.10.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 11.10.2022
- 4 Päätöshistoria
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7333 / 11.10.2022)

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Bilaga 5

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljpanelösningens centrala innehåll

Detaljplaneändringen gäller ett kvartersområde för affärs- och kontorsbyggnader och icke-miljöstörande industribyggnader, ett kvartersområde för byggnader som betjänar idrottsverksamhet samt gatu- och parkområden i Nordsjö centrum mellan Kuddlavevägen och Nordsjövägen. Planändringen gör det möjligt att skapa nya arbetstillfällen i området, bygga högklassiga bostäder med centralt läge, utveckla rekreations-

tjänsterna och bygga en snabbspårväg till Nordsjö centrum. Syftet med planändringen är att göra det möjligt att bygga tätare men högklassigt i centrumområdet, som ännu inte är färdigbyggt.

Målet är att göra det möjligt att komplettera centrumområdet med ett centrumkvarter och en utbyggnad av idrottshuset i enlighet med planeringsprinciperna för Nordsjö centrum (stadsplaneringsnämnden 15.11.2016) Detaljplaneändringen gör det möjligt att höja kvaliteten på den redan befintliga Mosaikparken och göra en reservering för en snabbspårväg i samband med terminalen för kollektivtrafik.

Särskilda syften med planändringen har varit att höja Nordsjöns självförsörjningsgrad i fråga om arbetstillfällen, skapa högklassigt boende i ett alltmer tätbebyggt centrum och sammanfoga nybyggnationen med de konstruktioner som redan finns.

Staden ordnade en konkurrenspräglad dialog för att hitta en planläggningspartner för det s.k. Mosaikkvarteret, som är tänkt att bli ett centrumkvarter i Nordsjö, och för att bygga det. Till samarbetspartner utsågs en arbetsgrupp som består av NREP, Bonava och L Arkitekter med förslaget Tilkkutäkki (Lapptäcket).

Staden och Urheiluhallit Oy sköter tillsammans om utbyggnaden av idrottshuset och Mosaikparkens arrangemang.

Den nya bostadsvåningsytan uppgår till 24 900 m². Andelen specialboende med servicebehov är 4 600 m² vy. Våningsytan för verksamhetslokaler uppgår till 1 750 m². ALP-kvarterets tomtexploateringstal är 4,50 och YU-kvarterets tomtexploateringstal 1,38. Detaljplaneändringen innebär att området får ca 450 nya invånare och 120–160 arbetstillfällen.

I samband med planändringen har en trafikplan gjorts upp (ritning nr 7333). I trafikplanen föreslås framför allt reserveringar för en snabbspårväg och servicetrafik i centrumområdet.

När planlösningen genomförs förvandlas denna hittills obebyggda del av Nordsjö centrum till en lokalt betydande plats för närservice och bostäder, där boende, kommers och trafik kombineras på ett socialt och ekologiskt hållbart sätt. Detaljplaneändringen förbättrar ytterligare förbindelserna till de områden som omger centrum och erbjuder invånarna vardagsupplevelser i närmiljön som stärker gemenskapen.

Beslut som detaljplaneändringen bygger på

I Generalplan 2016 för Helsingfors utgör området ett affärs- och servicecentrum med beteckningen C1 och ett bostadsdominerat område med beteckningarna A1 och A2. Enligt den underjordiska generalpla-

07.12.2022

nen 2021 för Helsingfors finns det inga underjordiska reserveringar i området. Detaljplanen stämmer överens med dessa generalplaner.

Planlösningen har följande huvudsakliga mål som stöder stadsstrategin: En stad där bostadsområdena inte segregeras och där man kan leva ett tryggt och trevligt liv överallt i de positivt egenartade stadsdelarna, där en balanserad utveckling i områdena främjas genom satsningar på stadsförnyelseområden, mångsidig bostadsproduktion och stadsmiljöns trivsamt (områden som nämns: Malmgård, Gamlas, Malm, Mellungsby och Nordsjö) och där stadsstrukturen utvecklas hållbart, i första hand genom ombyggnad och komplettering av den redan bebyggda miljön, med hänsyn till områdenas särdrag.

Stadsplaneringsnämnden godkände planeringsprinciperna för Nordsjö centrum 15.11.2016.

Stadsmiljönämnden godkände en konkurrenspräglad anmälan och dialog för att utveckla Mosaikkvarteret (Nordsjö, kvarter 54178) 3.3.2020.

Stadsmiljönämnden godkände 2.3.2021 att området reserveras för NREP Oy och Bonava Suomi Oy (Nordsjö, kvarter 54178) utgående från tävlingen för att utveckla Mosaikkvarteret.

Områdets förutsättningar och nuläge

För närvarande består området av gatu- och parkområden samt idrottshuset och Mosaiktorgets parkeringsanläggning. Området ger ett halvfärdigt intryck eftersom det präglas av en kombination av förnyelser från 1970- och 2000-talet där stora kvarter av central betydelse dock förblivit helt eller delvis obbyggda. Den underjordiska parkeringsanläggningen byggdes samtidigt med Nordhusets kulturcentrum. Ovanpå parkeringsanläggningen, på Nordhusets bakgård, ligger Mosaiktorget, som är stadsdelens centraltorg. Mosaikparken, det viktigaste grönområdet i det centrumområde som ska kompletteras, är i sitt nuvarande skick halvfärdigt. Det intilliggande idrottshusets kvartershelhet med tillhörande stängsel avgränsar en betydande del av det parkliknande stadsrummet från resten av rummet till en egen tomt. Idrottshusets ingångar bidrar inte till att förbättra tillgängligheten i stadsdelens centrumområde.

För området gäller flera detaljplaner från 1975–2019.

Helsingfors stad äger kvarters-, gatu- och parkområdena. Detaljplanelösningen har utarbetats på initiativ av staden.

Detaljplanelösningens kostnader

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

Detaljplaneändringen medför följande kostnader för staden, exklusive mervärdesskatt:

Gatuområden och öppna platser	2,0 mn euro
Parker	1,0 mn euro
Totalt	3,0 mn euro

Detaljplaneändringen ökar områdets värde. Värdet på den byggrätt som planläggs beräknas grovt uppgå till 15–20 miljoner euro.

Växelverkan under beredningen av detaljplanen

Den bifogade rapporten om växelverkan innehåller sammandrag av de ställningstaganden från myndigheter och åsikter från intressenter som kommit in under beredningen av detaljplanen, samt bemötandena till påpekandena i dessa.

Myndighetssamarbete

I samband med beredningen av detaljplanen har man samarbetat med olika parter inom stadsmiljösektorn samt med följande parter:

- Helen Ab
- Helen Elnät Ab
- samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT)
- samkommunen Helsingforsregionens miljötjänsters (HRM) vattenförsörjning

Myndigheternas ställningstaganden om programmet för deltagande och bedömning och om beredningsmaterialet gällde framställningen av det befintliga byggnadsbeståndet i beskrivningen, vattenledningsarrangemang, verksamhetsförutsättningarna för kollektivtrafik samt brandtekniska lösningar i nya och befintliga fastigheter. Frågorna i ställningstagandena har beaktats i de utredningar som gjorts i samband med planläggningsarbetet samt i förhandlingarna med planläggningspartnern.

Åsikter

Åsikterna om programmet för deltagande och bedömning och om beredningsmaterialet gällde planeringsprocessen, utbudet av verksamhetslokaler, hur man åstadkommer en estetisk stadsmiljö för alla åldersgrupper, hur vatten och naturteman kan tas med i planeringslösningen, kollektivtrafiken, dataanslutningarna samt ett sammanhängande rekreations- och grönnätverk. Åsikterna har beaktats i planlägg-

07.12.2022

ningsarbetet såväl i förhandlingarna med planläggningspartnern som genom att målen för området har samlats ihop i en översiktsplan för allmänna områden. Dataanslutningarna granskas tillsammans med övrig infrastruktur som behöver flyttas och skyddas.

Det lämnades in tre skriftliga åsikter.

Förslaget till detaljplan offentligt framlagt (MBL 65 §)

Detaljplaneförslaget var offentligt framlagt 30.3–28.4.2022, vilket kundgjordes i enlighet med markanvändnings- och byggförordningen.

Två anmärkningar gjordes mot detaljplaneförslaget. Påpekandena i dessa gällde verksamhetslokalernas omfattning i förhållande till kraven i generalplanen samt skyddet av fåglar.

Följande aktörer lämnade in utlåtanden: HRT, HRM och Museiverket. Dessutom meddelade Helen Einät Ab och stadsmuseet att de inte har någonting att yttra.

Åtgärder efter att detaljplaneförslaget varit offentligt framlagt

I rapporten om växelverkan anges sammanfattningar av anmärkningarna och myndighetsutlåtandena om detaljplaneförslaget samt bemötandena till påpekandena i dessa.

Det som har framförts i anmärkningarna har beaktats med hänsyn till detaljplanens mål och i den mån det är ändamålsenligt.

I detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet gjordes ändringar efter att detaljplanen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs närmare i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset).

De ändringar som gjorts efter det offentliga framläggandet har diskuterats med berörda parter. De vars intresse ändringarna gäller har blivit hörda vid ett särskilt möte.

Närmare motivering

Konsekvenserna av och den närmare motiveringen till detaljplanen framgår av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12767 kartta, päivätty 11.10.2022, päivitetty Kylk:n 25.10.2022 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12767 selostus, päivätty 11.10.2022, päivitetty Kylk:n 25.10.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 11.10.2022
- 4 Päätöshistoria
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7333 / 11.10.2022)

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Bilaga 5

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Detaljplaneläggning
Stadsmuseet

Beslutshistoria

07.12.2022

Ärende/9

Kaupunginhallitus 21.11.2022 § 813

HEL 2016-014145 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) kortteleiden 54090 ja 54178 sekä puisto- ja katualueiden asemakaavan muutoksen 11.10.2022 päivätyn piirustuksen 12767 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 25.10.2022 § 580

HEL 2016-014145 T 10 03 03

Hankennumero 0579_5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti

- 11.10.2022 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12767 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) kortteleita 54090 ja 54178 sekä puisto- ja katualueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

25.10.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Petri Leppälä. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

11.10.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Petri Leppälä, arkkitehti, puhelin: 310 37046
petri.leppala(a)hel.fi
Janne Antila, liikenneinsinööri, puhelin: 310 20355
janne.antila(a)hel.fi
Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37347
karri.kyllastinen(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 14.4.2022

HEL 2016-014145 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Vuosaaren keskustan länsiosan asemakaavanmuutoksen kaavaehdotuksesta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Vuosaaren keskustan länsiosa on toinen vaihe keskustan pohjoisen osan kehittämisessä Vuosaaren keskustan suunnitteluperiaatteiden mukaiseksi tehokkaaksi, viihtyisäksi ja elämykselliseksi liike- ja palvelukeskustaksi. Kaavaratkaisun mahdollistamalla, kaupunginosan keskusaukio Mosaiikkitorin ympärille rakentuvilla keskustakorttelilla ja Urheilutalon laajennuksella sekä suunnitellulla raideliikennettä täydentävällä pikaraitiotieterminaalilla on merkittävä rooli keskusta-alueen kaupunkikuvallisen ja toiminnallisen luonteen kohentajana. Kaavaratkaisuun kuuluva Mosaiikkikorttelin alue on yksi alueen keskeisimpiä kortteleita, jossa mahdollistetaan kasvavaa työpaikkaomavaraisuutta yhdistettynä keskusta-asumiseen.

Alue koostuu nykyisellään katu- ja puistoalueista Vuosaaren Urheilutaloa (Uudisrakennus Arkkitehtitoimisto Salminen & Värälä Oy 1979, laajennus Proark Oy 2010, muutostöitä Arkkitehtitoimisto Lasse Minkkinen) ja Mosaiikkitorin pysäköintilaitosta (Arkkitehtitoimisto Heikkinen-Komonen 2001) lukuun ottamatta. Alueen yleisilme on keskeneräiseksi jäänyt yhdistelmä 1970- ja 2000-luvuilla tehtyjä uudistuksia, joissa suuria keskeisiä kortteleita on jäänyt kokonaan tai osittain toteuttamatta. Pysäköintilaitos on toteutettu Vuotalon kulttuurikeskuksen rakentamisen yhteydessä maanalaiseksi tilaksi, jonka päällä on Mosaiikkitori.

Aiemmassa oas-lausunnossaan kaupunginmuseo tähdensi, että kaavaselostuksessa tulee selvittää kaava-alueella oleva rakennuskanta.

Kaava-alueen olemassa olevien rakennusten tiedot on liitetty selostuksen yhteyteen kaupunginmuseon edellyttämällä tavalla. Näin ollen kaupunginmuseolla ei ole kaavaehdotukseen huomauttamista.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 18.3.2020

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 10.02.2022 § 11

HEL 2016-014145 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12767 pohjakartan kaupunginosassa 54 Vuosaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12767
Kaupunginosa: 54 Vuosaari
Kartoituksen työnumero: 29/2021
Pohjakartta valmistunut: 16.9.2021
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

07.12.2022

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Ville Jussila, kiinteistöinsinööri, puhelin: 310 31825
ville.jussila(a)hel.fi

§ 320

Initiativ från kommunmedlemmar under perioden 1.9.2021–30.6.2022

HEL 2022-001840 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige antecknade initiativen från kommunmedlemmar och de åtgärder som har vidtagits med anledning av dem.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Villeneuve, specialsakkunnig, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

1 Kunnan jäsenen aloitteet 1.9.2021 - 30.6.2022

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Under perioden 1.9.2021–30.6.2022 registrerades fem initiativ inlämnade av kommunmedlemmar. De initiativ som kommit in och svaren med anledning av dem utgör bilaga. Av initiativen gäller fyra stadsmiljösektorn och en social- och hälsovårdssektorn. Initiativtagarna har fått svar från biträdande borgmästaren.

Enligt 23 § i kommunallagen har kommuninvånarna samt sammanslutningar och stiftelser som har verksamhet i kommunen samt de som äger eller besitter fast egendom i kommunen rätt att komma med initiativ i frågor som gäller kommunens verksamhet. Dessutom har de som utnyttjar kommunens tjänster rätt att komma med initiativ i frågor som gäller tjänsterna i fråga. Initiativtagaren ska informeras om de åtgärder som vidtagits med anledning av initiativet. Fullmäktige ska minst en gång om året underrättas om de initiativ som har tagits i frågor som hör till fullmäktiges befogenhet och om de åtgärder som har vidtagits med anledning av initiativen.

07.12.2022

Utöver de initiativ från kommunmedlemmar som faller under stadsfullmäktiges kompetens, så kommer det in också andra initiativ och annan respons, som hänskjuts till sektorerna för svar.

Enligt 26 kap. 1 § i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen två gånger om året underrätta fullmäktige om de initiativ som kommuninvånare eller servicetagare har tagit i frågor som hör till fullmäktiges befogenhet och om de åtgärder som har vidtagits med anledning av initiativen. I slutet av 2021 registrerades två initiativ som besvarats i augusti och november 2022. Initiativen i fråga har inkluderats i sammanställningen som nu behandlas.

Vid behandlingen av de invånarinitiativ som avses i 26 kap. 1 § i förvaltningsstadgan tillåts diskussion. Beslut om enskilda initiativ tillåts inte utom i fråga om bordläggning eller hemställningsklämmor.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Villeneuve, specialsakkunnig, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

1 Kunnan jäsenen aloitteet 1.9.2021 - 30.6.2022

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 21.11.2022 § 814

HEL 2022-001840 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto merkitsee kunnan jäsenen aloitteet ja niiden johdosta suoritettut toimenpiteet tiedoksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, erityisasiantuntija, puhelin: 310 36045

anna.villeneuve(a)hel.fi

§ 321

Ledamoten Johanna Nuorteväs motion om att utveckla den förberedande undervisningen

HEL 2022-006831 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Johanna Nuorteva och 29 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden utreder hur modellen för den förberedande undervisningen fungerar samt eventuella behov av att utveckla den. Förberedande undervisning ordnas i Helsingfors för elever i första och andra klass, i deras egen närskola integrerat i finskspråkiga klasser, medan äldre årsklasser studerar på separata förberedande klasser. I motionen föreslås att man bland annat utreder hur mycket extra stöd eleverna som integrerats i vanliga klasser får, samt hur väl deras språkinläring utvecklas. På basis av utredningen kan man bedöma huruvida det vore bra att inrätta förberedande klasser även för yngre elever. I motionen föreslås också att eleverna vid behov kunde gå i en förberedande klass i två läsår i stället för nuvarande ett år, och att staden ska förbinda sig till Utbildningsstyrelsens rekommendation om gruppstorleken vid förberedande undervisning.

Staden ordnar förberedande undervisning på finska och svenska inom den grundläggande utbildningen i samband med förskoleundervisning och grundläggande undervisning, samt vid yrkesskolan Stadin aikuis-

ja ammattiopisto. Undervisningens omfattning fastställs i grunderna för läroplanen inom den förberedande undervisningen, vilket motsvarar lärokursen under ett läsår. Staden får statsandelar av undervisnings- och kulturministeriet för att anordna förberedande undervisning för högst nio närvaromånader, det vill säga för studier under ett läsår med beaktande av skolloven.

Den förberedande undervisningen är ämnad för barn och ungdomar med invandrabakgrund i åldern för förskoleundervisning och grundläggande undervisning, vars kunskaper i finska eller svenska ligger under nivån för baskunskaper i språket i fråga. Språkinläringen fortgår i flera år efter att den förberedande undervisningen är över, såväl inom studier i läroämnet finska eller svenska som andra språk som inom studier i alla andra läroämnena och i skolvardagen.

Den förberedande undervisningen kan ordnas i separata grupper eller inkluderande i grupperna för allmän undervisning, ifall detta är ändamålsenligt med tanke på utvecklingen av elevens språkkunskaper. Elever som deltar i den förberedande undervisningen studerar alltid enligt läroplanen för den.

Förberedande undervisning på finska i Helsingfors ordnas inkluderande på närdaghem för barn i förskoleåldern, och i närskolor för elever i första eller andra årskursen. Förberedande undervisning på finska för elever i tredje till nionde klass ordnas huvudsakligen i separata grupper på låg- och högstadiet. Avsikten är alltid att hitta en grupp för förberedande undervisning åt eleven på ett rimligt avstånd från hemmet. Förberedande undervisning på svenska ordnas endast inkluderande för alla barn i åldern för förskoleundervisning och grundläggande undervisning.

De viktigaste fördelarna med inkluderande förberedande undervisning för eleven är att få gå i bostadsområdets närskola och bli en del av gruppen, att fortsätta i samma grupp vid övergången till grundläggande undervisning och att den finska klassrumsmiljön har en positiv inverkan på språkkunskapernas utveckling. Samtidigt som eleven studerar finska lär hen sig även läsa och skriva, och stärker dessa färdigheter tillsammans med sina jämnåriga kamrater.

Det genomsnittliga antalet elever i årskurserna 1–6 i Helsingfors är 19 per grupp. I praktiken är de faktiska gruppstorlekarna mindre, eftersom varken delade lektioner, samtidig undervisning eller övriga pedagogiska undervisningslösningar har räknats med i gruppstorleken. Antalet elever i inkluderande förberedande undervisning varierar mellan skolorna och eleverna placeras oftast i olika klasser. Lärarna använder en materialbank för anvisningar och stödmaterial inom förberedande un-

dervisning som står skolorna och lärarna till förfogande för planering, genomförande och utvärdering av undervisningen.

Det har inte fastställts någon nationell maximistorlek för grupper inom den förberedande undervisningen. Gruppstorleken regleras dock av att alla ska ha möjlighet att uppnå de målsättningar som fastställts i grunderna för läroplanen inom den förberedande undervisningen.

Utbildningsstyrelsen rekommenderar en gruppstorlek på 8–10 elever inom den förberedande undervisningen. Gruppstorleken påverkas dock mycket av åldersfördelningen eleverna emellan, deras skolbakgrund och språkliga bakgrund samt lärarens erfarenhet. Den maximala gruppstorleken i Helsingfors är i regel 12 elever. Eleverna i grupper för förberedande undervisning deltar på vissa lektioner i den grundläggande undervisningen, så antalet elever varierar på lektionerna.

På grund av kontinuerlig antagning varierade antalet elever i grupperna för förberedande undervisning under läsåret 2021–2022 från 245 till 460 elever. De grupper som våren 2022 tillfälligt överskred 12 elever fick stöd genom att de allokerades fler lärarresurser. Det inrättades även sju nya grupper för förberedande undervisning. I fråga om gruppstorleken behövs situationsanpassad flexibilitet, eftersom eleverna anmäler sig till den förberedande undervisningen under hela läsåret.

Om den maximala gruppstorleken för förberedande undervisning var tio elever, skulle det innebära ungefär tio fler grupper än för nuvarande. Kostnaderna av ändringen skulle uppgå till 580 000 euro. Man måste även beakta kostnaderna för nödvändiga extra lokaler.

Fostrans- och utbildningsnämnden anser i sitt utlåtande att det är viktigt att utreda hur målen i läroplanen för den förberedande undervisningen uppnås och vad lärarna, vårdnadshavarna och barnen anser om språkutvecklingen och integrationen i samhället. Fostrans- och utbildningssektorns budgetförslag för 2023 innehåller dock inga reserveringar för behoven av extra anslag i enlighet med motionen.

Svaret stämmer överens med fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande.

Enligt 30 kap. 11 § 4 mom. i förvaltningsstadgan behandlas i stadsfullmäktige svar på en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter. Stadsstyrelsens svar ska föreläggas i stadsfullmäktige inom åtta månader från att motionen väckts.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax

FO-nummer 0201256-6
Kontonr FI0680001200062637
Moms nr FI02012566

07.12.2022

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 21.11.2022 § 815

HEL 2022-006831 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

21.11.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Johanna Nuorteva: Lisätään ennen kappaletta 15 uusi väliotsikko ja teksti:

Valmistavan opetuksen kehittämistarpeet

Mikäli valmistavan luokan oppilas on tullut myöhään maahan ja hänellä on vaillinainen koulunkäyntihistoria tai luku- ja kirjoitustaito on vaillinainen, valmistavan opetuksen laajuus saattaa olla liian lyhyt. Tämä voi vaikeuttaa oppilaan pääsyä jatko-opintoihin ja lisätä syrjäytymisriskiä. Valmistavan opetuksen keston joustavuus voisi mahdollistaa oppilaiden yksilöllisten tarpeiden huomioimisen opetuksessa. Mikäli valmistavan opetuksen kesto tulee täyteen 1-2 kuukautta ennen syys- tai kevätlukukauden päättymistä voidaan arvioida oppilaan siirtyminen perusopetukseen yksilöllisesti. Opettajan arvion perusteella voi oppilas olla valmistavassa opetuksessa lukukauden loppuun.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausunnossaan pitänyt tärkeänä selvittää, miten valmistavan opetuksen opetussuunnitelman mukaiset tavoitteet saavutetaan, sekä kuinka vahvaksi opettajat, huoltajat ja lapset itse arvioivat kielen kehittymisen ja yhteisöön integroitumisen. Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että vuoden 2023 aikana selvitetään, ku-

07.12.2022

inka paljon lisäresursseja (ohjaaja, resurssiopettaja, erityisopettaja, suomen tai ruotsin kielen opetus) yleisopetuksen luokkaan integroidut 1-2 luokkien oppilaat saavat valmistavan opetuksen aikana. Tässä yhteydessä voitaisiin selvittää myös, kuinka oppilaat, opettajat ja perheet arvioivat valmistavan vuoden jälkeisen lukuvuoden oppimista ja integroitumista luokkaan ja kouluyhteisöön. Lisäksi voitaisiin selvittää, mitä kehittämistarpeita hiljattain maahan tulleiden lasten ja nuorten opettamisessa on havaittu. Selvityksen pohjalta arvioitaisiin, onko syksystä 2017 lähtien käytössä olleella valmistavan opetuksen toteutustavalla hyvä jatkaa. Lisäksi tässä yhteydessä voitaisiin arvioida valmistavan opetuksen kehittämistarpeita sekä mahdollista lisärahoituksen tarvetta.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Johanna Nuortevan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

14.11.2022 Pöydälle

07.11.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 04.10.2022 § 262

HEL 2022-006831 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Johanna Nuortevan valtuustoaloitteesta koskien valmistavan opetuksen toteuttamista:

Kunnat voivat perusopetuslain 5 § mukaan järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta, mutta järjestäminen ei ole velvoittavaa. Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta suomenkielisen esi- ja perusopetuksen ja Stadin aikuis- ja ammattiopiston sekä ruotsinkielisen esi- ja perusopetuksen yhteydessä.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteissa on määriteltävä valmistavan opetuksen laajuus, joka vastaa yhden lukuvuoden oppimäärää

Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttotilaisille lapsille ja nuorille, joiden suomen tai ruotsin kielen taito on alle kehittyvän alkeiskielitaidon. Perusopetukseen valmistavan opetuksen kielitaitotavoitteena opetuskielessä on Eurooppalaisen kielitaitoasteikon mukainen kehittyvä alkeiskielitaidon taso (A1). Kielen oppiminen jatkuu valmistavan opetuksen päätyttyä useiden vuosien ajan perusopetuksen suomi toisena kielenä oppiaineen sekä kaikkien muidenkin oppiaineiden opinnoissa ja koulun arjessa. Kasvatus ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyvän oppilaan tukemista ja siirtymän pedagogista kehittämistä.

Perusopetukseen valmistavaa opetusta rahoitetaan opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoiman valtionosuusjärjestelmän kautta. Rahoitus on kytketty oppilaan läsnäolokuukausien määrään. Kunta voi saada valtion osuutta yhden oppilaan perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämiseen enintään yhdeksän läsnäolokuukauden ajalta eli yhden vuoden opinnoista, kun lomakuukaudet huomioidaan. Helsingissä koulut saavat valmistavan opetuksen oppilaista oman erillisen laskennallisen resurssin, jonka käytöstä päätetään koulussa.

Inklusiivinen valmistava opetus

Valmistavaa opetusta voidaan järjestää ryhmämuotoisena tai inklusiivisesti perusopetuksen ryhmissä, mikäli se on oppilaan kielitaidon kehityksen kannalta tarkoituksenmukaista. Valmistavan opetuksen oppilas opiskelee aina valmistavan opetuksen opetussuunnitelman mukaisesti.

Helsingissä suomenkielistä perusopetukseen valmistavaa opetusta järjestetään esi- ja alkuopetusikäisille inklusiivisesti lähipäiväkodissa osana esiopetusta sekä lähikoulussa osana perusopetuksen 1. ja 2. luokan opetusta oppilaan ikätason mukaisesti. Ruotsinkielisessä palvelukokonaisuudessa valmistava opetus järjestetään inklusiivisesti kaikille esi- ja perusopetusikäisille.

Kun valmistavaa opetusta toteutetaan inklusiivisesti osana perusopetusta, niin tärkeimpiä etuja oppilaan kannalta ovat välitön pääsy asuinalueen lähikouluun ja -yhteisöön, jatkaminen samassa ryhmässä perusopetukseen siirtymisen jälkeen sekä suomenkielisen luokkaympäristön positiivinen vaikutus kielitaidon kehittymiseen. Samalla kun oppilas opiskelee suomea, hän opettelee ja vahvistaa luku- ja kirjoitustaitoa yhdessä ikätovereidensa kanssa.

Valmistavan opetuksen viikkotuntimäärä alkuopetuksen oppilaalla on 24, kun se on perusopetuksessa 21. Valmistavan opetuksen oppilaan

suurempi tuntimäärä tukee hänen yksilöllisen opinpolkunsa rakentamista ja valmistavan opetuksen opetussuunnitelman toteutumista.

Lukuvuonna 2021 (20.9.2021) keskimääräinen oppilasmäärä Helsingissä perusopetuksen luokilla 1-6 oli 19. Ryhmäkoko ei ole laskettu mukaan jakotunteja eikä samanaikaisopetusta tai muita pedagogisia opetusratkaisuja, jotka käytännössä laskevat toteutuneita ryhmäkokoja. Inklusiivisessa valmistavassa opetuksessa olevien oppilaiden määrä vaihtelee kouluittain ja yleensä oppilaita sijoitetaan eri luokille. Opettajilla on käytössä valmistavan opetuksen ohje- ja tukimateriaalipankki, joka palvelee kouluja ja opettajia opetuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä selvittää, miten valmistavan opetuksen opetussuunnitelman mukaiset tavoitteet saavutetaan sekä kuinka vahvaksi opettajat, huoltajat ja lapset itse arvioivat kielen kehittymisen ja yhteisöön integroitumisen.

Ryhmämuotoinen valmistava opetus

Helsingissä järjestetään suomenkielistä ryhmämuotoista valmistavaa opetusta 3.-9. -luokkalaisten ikäryhmän oppilaille pääsääntöisesti erillisissä ala- ja yläkoulun ryhmissä. Pyrkimyksenä on aina löytää oppilaalle valmistavan opetuksen ryhmä kohtuullisen matkan päästä kotiosoitteesta ikä huomioiden. Oppilaiden sijoittelussa ryhmiin vaikuttaa myös yleisopetukseen pian siirtyviltä oppilailta vapautuvat paikat ryhmässä.

Valtakunnallisesti valmistavalle opetukselle ei ole asetettu maksimiryhmäkoko. Ryhmäkoko säätelee kuitenkin se, että ryhmässä jokaisella tulee olla mahdollisuus saavuttaa ne tavoitteet ja sisällöt, jotka valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteissa on määritelty. Paikallisesti opetuksen järjestäjä voi määritellä maksimiryhmäkoon.

Opetushallitus suosittelee, että valmistavan opetuksen ryhmäkoko on 8–10 oppilasta. Ryhmäkoko vaikuttavat kuitenkin suuresti oppilaiden ikäjakauma, koulu- ja kielitausta sekä opettajan kokemus. Helsingissä valmistavan opetuksen ryhmien maksimikoko on pääsääntöisesti 12 oppilasta. Valmistavan opetuksen ryhmän oppilas integroituu perusopetukseen osan oppitunneista.

Jatkuvan oppilaaksioton vuoksi oppilaiden määrä valmistavan opetuksen ryhmissä vaihteli lukuvuoden 2021-2022 aikana 245-460 välillä. Keväällä 2022 väliaikaisesti yli 12 oppilaan kasvaneita ryhmiä tuettiin suuntaamalla niihin lisää opettajaresurssia. Lisäksi perustettiin seitsemän uutta valmistavan opetuksen ryhmää. Tilannekohtaista joustoa ryhmäkokoan tarvitaan, sillä eri puolilla Helsinkiä asuvia oppilaita ilmoittautuu valmistavaan opetukseen pitkin lukuvuotta.

Mikäli ryhmämuotoisen perusopetukseen valmistavan opetuksen maksimiryhmäkoko olisi Helsingissä 10, se tarkoittaisi 2022-2023 lukuvuoden alun oppilasmäärän, noin 600 oppilaan, perusteella 60 ryhmää. Eli kymmenen ryhmää nykyistä enemmän. Muutos tulisi maksamaan noin 580 000 euroa, lisäksi on huomioitava tilojen käyttöön liittyvät kustannukset sekä lisätilojen hankkiminen uusille ryhmille.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2023 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

13.09.2022 Pöydälle

06.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Leeni Siikaniemi, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 86212
leeni.siikaniemi(a)hel.fi

07.12.2022

Asia/12

§ 322

Motioner inlämnade vid sammanträdet

Beslut

Fullmäktigemotioner

- ledamoten Seija Muurinens motion om att anställa sjukskötare inom gerontologi till hälsostationer
- ledamoten Alviina Alametsäs motion om ett pilotförsök för samtalshjälp med låg tröskel som en del av missbrukarvården
- ledamoten Mari Holopainens motion om mångsidiga badmöjligheter till Busholmen
- ledamoten Johanna Nuorteväs motion om servicenätverksguider till Helsingfors
- ledamoten Ajak Majoks motion om att förebygga upptrappning av ungdomars problem och våld

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

07.12.2022

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 311, 312, 313, 315, 320, 321 ja 322 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 314, 316, 317 ja 318 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

07.12.2022

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

07.12.2022

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuimmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

07.12.2022

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 319 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen
- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen, asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannu-

07.12.2022

saatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta

07.12.2022

- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai ehyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

07.12.2022

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1 FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

311, 312, 313, 315, 320, 321 och 322 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

2 BESVÄRSANVISNING

314, 316, 317 och 318 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast besvärstidens sista dag under besvärsmyndighetens öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet avsändes, om inte något annat påvisas.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller

07.12.2022

midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag

Ändringssökanden ska framföra besvärsgrunderna innan besvärstiden går ut.

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens besöksadress fram till 24.12.2021 är den följande

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Förvaltningsdomstolens besöksadress från och med 27.12.2021 är den följande

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Sörnäsgatan 1
00580 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligen. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften ska uppges:

07.12.2022

1. det beslut i vilket ändring söks, (det överklagade beslutet);
2. till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena);
3. grunderna för yrkandena;
4. vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

I besvären ska dessutom ändringssökandens namn och kontaktuppgifter uppges. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besvären är anhängiga ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Besvären ska också innehålla uppgift om postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (processadress). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

När den som har begärt omprövning anför besvär över det beslut som fattats med anledning av begäran om omprövning, får denne lägga fram nya grunder för sina yrkanden. Ändringssökanden i fråga får framställa nya yrkanden endast om de grundar sig på förändrade förhållanden eller på omständigheter som ändringssökanden fått kännedom om efter det att tidsfristen för begäran om omprövning gått ut.

Till besvärsskriften ska följande fogas:

1. det överklagade beslutet med besvärсанvisning;
2. utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa;
3. de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Rättegångsavgift

Hos den som har inlett ett ärende som gäller sökande av ändring tas det ut en rättegångsavgift i enlighet med lagen om domstolsavgifter

07.12.2022

(1455/2015).

Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: 09 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00

3

BESVÄRSANVISNING

319 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av en kommunmedlem
- av en myndighet i ärenden som hör till dess verksamhetsområde
- av förbund på landskapsnivå och kommuner för vars område den markanvändning som anges i planen har konsekvenser
- av en registrerad lokal eller regional sammanslutning i ärenden som hör till dess verksamhetsområde.

Besvärstid

Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast den sista dagen av besvärstiden under besvärsmyndighetens öppettid.

07.12.2022

En kommunmedlem, en part eller en annan aktör som har besvärsmätt anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Besvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet

Besvär anføres hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens besöksadress fram till 24.12.2021 är den följande

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Förvaltningsdomstolens besöksadress från och med 27.12.2021 är den följande

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Sörnäsgatan 1
00580 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

07.12.2022

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut i vilket ändring söks
- på vilka punkter ändring söks och vilka ändringar som yrkas
- på vilka grunder ändring söks.

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans eller hennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut i vilket ändring söks genom besvär, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 260 euro för behandling av ett ärende som gäller ändringssökande. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut. Avgifter tas inte ut i vissa ärendegrupper eller hos dem som enligt bestämmelser någon annanstans i lag är befriade från avgifter. Den som inlett ärendet är betalningsskyldig och avgiften gäller per besvärsskrift.

Protokoll

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

07.12.2022

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: 09 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00.

07.12.2022

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja
ordförande

311 - 317 §, osa / delvis 318 §

Fatim Diarra
puheenjohtaja
ordförande

osa / delvis 318 §, 319 - 322 §

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu

Protokollet justerat

Atte Harjanne
312 - 322 §

Pia Pakarinen

Sinikka Vepsä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

07.12.2022

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 14.12.2022.

Protokollet har hållits tillgängligt i det allmänna datanätet på adressen www.hel.fi 14.12.2022.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566